

Tid och plats: torsdagen den 19 september 2019
 kl. 18:30
 Sjöborummet

Berit Lundström
Ordförande

Gunilla Lynghed
Sekreterare

Ärenden Enligt bifogad ärendeförteckning

Ledamot som är förhindrad att närvara vid sammanträde skall anmäla detta till Gunilla Lynghed gunilla.lynghed@sjobo.se, 0416-27234 eller Hanna Malm hanna.malm@sjobo.se, 0416-27249, som kallar ersättare.

Gruppmöten
A kl. 18.00 Sjöborummet
S/V kl 18:00 Sessionssalen
KD kl 18.00 (tyvärr inga lediga rum)
SD kl 18.00 Referensbiblioteket

Föredragningslista Vård- och omsorgsnämnden

Ärende- nummer	Ärendemening	Dnr
Nämndsärende		
1	Information bostadsanpassning	2019/257
2	VO Delårsrapport augusti , DR 2 2019	2019/248
3	Stimulansmedel för förstärkning av äldreomsorgen 2019	2019/249
4	Plan för strategisk lokalförsörjning	2019/204
5	Förfrågan om intresse av en inventering om ett SÖSK gemensamt Fontänhus	2019/250
6	Vård- och omsorgsnämndens mål 2020	2019/251
7	Revisor i Herman J Rosenqvist understödsfond	2019/256
8	Skrivelser von september 2019	2019/255
9	Skrivelse Beslut KF 2019-06-17 Delårsrapport 1 2019	2019/221
10	Skrivelse Beslut KS 2019-08-21 Uppföljning Sjöbo kommun per den 30 juni 2019	2019/242
Sekretess		
11	Lex Sarah Rapportblankett Hemtjänst 1 2019-03-30	2019/202
12	Arbetsutskottets protokoll juni och augusti 2019	2019/259
13	Anmälan om delegationsbeslut september 2019	2019/260
14	Urvalsärende bostadsanpassningsbidrag Von september 2019	2019/261
15	Urvalsärende SoL Von september 2019	2019/262
16	Urvalsärende LSS Von september 2019	2019/263

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum	Dnr
2019-09-16	2019/257
	Hid

Vård och omsorgsförvaltningen
Malin Rosberg
Arbetsterapeut

Information bostadsanpassning

Vård och omsorgsförvaltningens förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden tackar för informationen och lägger denna till handlingarna

Sammanfattning av ärendet

Vid vård- och omsorgsnämndens sammanträde informerar handläggare bostadsanpassningsbidrag Malin Rosberg om verksamheten.

Vård och omsorgsförvaltningen

Malin Rosberg
Arbetsterapeut

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum 2019-09-04
Dnr 2019/248
Hid

Vård och omsorgsförvaltningen
Gunilla Lynghed
Administrativ chef vård och
omsorgsförvaltningen

VO Delårsrapport augusti , DR 2 2019

Vård och omsorgsförvaltningens förslag till beslut

Sammanfattning av ärendet

Enligt tidplan för ekonomisk uppföljning 2019 skall vård- och omsorgsnämnden behandla delårsrapport inkl prognos innan den sammanställda prognosen behandlas av kommunstyrelsen (23 okt).

Preliminär prognos lämnas till ekonomiavdelningen 14 september.

Enligt ekonomiavdelningens anvisningar skall, i de fall delårsrapporten visar på prognostiserat underskott i förhållande till budgeten, förslag till åtgärder presenteras på nästkommande sammanträde. Åtgärderna ska utformas så att nämnd vid utgången av innevarande budgetår når en överensstämmelse med budget.

I samband med uppföljning/prognos maj 2019 beslutade vård- och omsorgsnämnden i juni att uppdra åt förvaltningen att utreda följande områden inför nämndens sammanträde i september. För varje område ska utredningen belysa fördelar och nackdelar för kunder, påverkan på personal samt påverkan på budget

1. Införande av resursfördelningsmodell inom särskilt boende, innebärande att enhetschef får ersättning endast för de lägenheter som är belagda.
2. Översyn av nattbemanning på särskilt boende avseende möjlighet att minska nattbemanning alternativt att ersätta en vaken natt med en sovande. I uppdraget inkluderas ev. samverkan med hemtjänstens nattpatruller.
3. Översyn av kunder i ordinärt boende med över 80 timmars insatser enligt SoL, HSL och larm per månad ,enligt planeringsschema, för ställnings-tagande till om dessa kunder ska erbjudas särskilt boende.
4. Föra över allt korttidsboende till Blentarpsgården.

Beslutsunderlag

Förslag till delårsrapport, DR 1 2019, klar den 14 sep

Skrivelse angående uppföljningar 2019

Styrprinciper för Sjöbo kommun 2019 års budget

Vid arbetsutskottets sammanträde Lägesredovisning avseende utredningsuppdrag i juni.

Vård och omsorgsförvaltningen

Gunilla Lynghed
Administrativ chef vård och omsorgsförvaltningen
0416-27234

Ekonomiavdelningen
Jörgen Persson

Uppföljningar under 2019

Budget för 2019 följer i stort samma målstruktur, beskrivningar av verksamheten, prestationsmått etc. som budgeten för 2018.

Tidplanen för uppföljningarna följer till stora delar föregående år. Vi vill trycka på vikten av att uppföljningarna lämnas i tid och med korrekta uppgifter. Vår avsikt är att förvaltningarna och bolagen ska få så mycket tid som möjligt till sitt förfogande, för på så sätt kunna, med hög kvalitet, arbeta igenom uppföljningarna. Därför är tiden kort för ekonomiavdelningen att arbeta fram de samlade uppföljningarna till kommunstyrelsen och tiden att korrigera och komplettera de uppgifter som förvaltningar och bolag lämnar är mycket begränsad.

För familjenämnden och vård- och omsorgsnämnden gäller tillsvidare att de ska lämna en uppföljning varje månad till ekonomiavdelning för behandling i kommunstyrelsen, nedan benämnd *speciell månadsuppföljning*. Övriga nämnder berörs ej. De extra uppföljningarna är en temporär lösning. Nedan har vi lagt in datum för första halvåret. Kvarstår behovet resterande del av året kommer vi att återkomma med andra halvårets datum för dessa uppföljningar.

Typ	Uppföljning per datum	Nämnd/bolag lämnar uppföljning till ekonomiavdelningen	Sammanställd uppföljning klar för hela kommunen	Behandlas av kommunstyrelsen (Ksau)
<i>Speciell månadsuppföljn.</i>	<i>31 januari</i>	<i>11 februari</i>		<i>13 februari</i>
Månadsuppföljning	28 februari	8 mars	12 mars	13 mars
<i>Speciell månadsuppföljn.</i>	<i>31 mars</i>	<i>8 april</i>		<i>10 april</i>
Delårsrapport 1	30 april	9 maj	20 maj	3 juni/17 juni
<i>Speciell månadsuppföljn.</i>	<i>31 maj</i>	<i>10 juni</i>		21 aug (14 aug)
Månadsuppföljning	30 juni	12 juli	8 augusti	21 aug (14 aug)
Delårsrapport 2	31 augusti	14 september	26 september	9 oktober/23 oktober
Månadsuppföljning	31 oktober	8 november	12 november	13 november

Alla ekonomiska uppföljningar rapporteras in via Hypergene. Meddela ekonomiavdelningen när uppföljningen är klar genom att klarmarkera uppföljningen.

Nämndens månadsuppföljning ska ha behandlats politiskt på lägst arbetsutskottsnivå innan den sammanställda prognosen behandlas av kommunstyrelsen. Nämndens beslut om uppföljning, vare sig det gäller en månadsuppföljning eller delårsrapport, ska innehålla ett överlämnande av uppföljningen till kommunstyrelsen. Kommunens styrprinciper, som fastställts av kommunfullmäktige, återfinns i kommunens budget. Av principerna framgår bland annat nämndens ansvar för att själv besluta om åtgärder eller ge förslag till kommunfullmäktige (undantagsfall) när underskott befaras. Det kan vara lämpligt att nämndens protokoll speglar nämndens ställningstagande kring eventuella åtgärder. Tänk dock på att åtgärder kan kräva samverkan. Protokollsutdrag inklusive uppföljningen/delårsrapporten expedieras till kommunstyrelsen och inte direkt till ekonomiavdelningen. Expedieringen sker via Evolution för de nämnder som använder programmet.

Nämnden ska ha behandlat delårsrapporten innan den sammanställda delårsrapporten behandlas av kommunstyrelsen. Nämndernas arbetsutskott ska ha behandlat månadsuppföljningen innan kommunstyrelsen behandlar den sammanställda prognosen.

Det förekommer att budgetbeloppen justeras under året. Respektive nämnd ansvarar för att budgetbeloppen som används vid rapporteringen är korrekta. Budgetbeloppen som används i Hyperene hämtas från redovisningen, som därför måste vara korrekt. För att säkerställa att alla använder samma uppgifter kommer ekonomiavdelningen att inför varje uppföljning ha en excel-fil på arbetsnätet med uppdaterad investeringsbudget och kommunbidrag. Sökvägen till filen är: <https://arbetsnat.sjobo.se/service-och-stod-i-arbetet/ekonomi/budget/>

Sjöbo som ovan

Ann-Christin Walméus
Ekonomichef

Jörgen Persson
Budgetchef

Styrprinciper för Sjöbo kommun

God ekonomisk hushållning för Sjöbo kommuns del blir att även fortsättningsvis klara balansgången mellan uppsatta mål och *en ekonomi i balans*. En annan viktig faktor utgörs av en god budgetföljksamhet och uppföljning tillsammans med förmåga att vid behov vidta korrigerande åtgärder. Nämnderna erhåller budgeten i form av ett kommunbidrag, som inrymmer såväl avskrivningskostnader som interna poster. Det åligger sedan nämnderna att inom de ekonomiska ramarna uppfylla de mål och lagar som gäller för verksamheten.

Den ekonomiska uppföljningen till kommunfullmäktige och kommunstyrelsen sker genom uppföljningsprognoser, delårsrapporter och årsbokslut.

Budget

Kommunfullmäktige fastställer ett eller flera kommunbidrag per nämnd. Utifrån kommunfullmäktiges beslut ska nämnden upprätta en mer detaljerad internbudget, där fördelningen mellan intäkter och kostnader framgår.

Bruttobudgetering och bruttoredovisning ska tillämpas för att uppnå jämförbarhet mellan budget och redovisning. Kommunfullmäktige tilldelar nämnderna kommunbidrag och därigenom förfogar nämnderna själva över att budgetera intäkter och kostnader.

Verksamhet som begrepp används för att ange anslagsbindning både vad gäller drift och mindre investeringar. Nämnden får omdisponera medel för drift och mindre investeringar mellan de verksamheter som nämnden ansvarar för, förutsatt att de uppfyller de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige fastställt. Tekniska nämnden kan inte göra omdisponering mellan skattefinansierad verksamhet och affärsverksamhet.

Ökade kapitaltjänstkostnader till följd av beviljade investeringar hanteras enligt följande:

Verksamhet	Ersättningsmodell
Verksamheter som erhåller resurstilldelning utifrån resursfördelningsmodell	Resursfördelningsmodellen
Avgifts-/intäktsfinansierad verksamhet	Ska finansieras via taxan/intäkten
Övrig verksamhet	Utökat kommunbidrag

Resursfördelning

Kommunen har en modell för att räkna ut resurserna till förskole- och fritidshems- och grundskoleverksamheten, äldreomsorgen, gymnasieverksamheten och delar av teknisk skattefinansierad verksamhet. För äldreomsorgen, gymnasieverksamheten och förskole- och skolbarnsomsorg samt grundskoleverksamhet baseras uträkningsmodellen på prognostiserat antal invånare i olika åldersklasser. Inom teknisk skattefinansierad verksamhet förändras resurserna utifrån antalet kvadratmeter gata och cykelväg som nämnden ansvarar för vid ingången av budgetåret.

Nämnden ansvarar för eventuella avvikelser mellan utfall och prognos i befolkningsantalet. De av kommunfullmäktige fastställda kommunbidragen påverkas inte vid avvikelser i befolkningsunderlaget under verksamhetsåret.

Investering, finansiell leasing och lokalförhyring

Kommunfullmäktige fastställer dels en investeringsram för projekt som understiger 5 mnkr, dels en investeringsbudget för varje ett- eller flerårigt projekt som uppgår till 5 mnkr eller mer.

Om totalutgiften för ett investeringsprojekt uppgår till 5 mnkr eller mer ska nämnd inhämta igångsättningstillstånd från kommunstyrelsen. I de fall ett investeringsprojekt inte startas och budgeten därmed inte tas i anspråk under det år som det finns upptaget i budgeten, så måste

nämnd ansöka om nytt investeringsbelopp för att kunna genomföra investeringen. *Projekt som ingår i ramen för mindre investeringar ombudgeteras endast i undantagsfall.* Anslag som inte tagits i anspråk under budgetåret kvarstår inte. Om underskott prognostiseras för investeringsprojekt ska nämnden i första hand lösa underskottet genom omdisponering från nämndens investeringsram för mindre projekt. När denna möjlighet är uttömd kan ansökan om tilläggsanslag göras. Då projekt som överstiger 5 mnkr avslutas ska de slutredovisas av nämnden vid nästkommande delårs- eller årsredovisning.

Vid förhyrning av lokaler och tecknande av hyresavtal ska nämnderna använda resursperson från kommunstyrelsen som biträde vid förhandling av hyresavtalet. Kommunstyrelsens tillstånd ska inhämtas innan hyreskontrakt kan tecknas. Tecknande av hyresavtal för bostäder är undantaget från vad som här anges.

Leasing i kommunen jämföras med upplåning. Den prövas och beslutas av kommunstyrelsen.

Uppföljning

Nämnd ska inge utfallsprognos och delårsrapport till kommunstyrelsen enligt särskilt upprättade årliga anvisningar. Nämndernas rapporter utgör grund för kommunledningsförvaltningens kommundemensamma rapport. Kommunstyrelsen ska behandla uppföljningsprognosen medan kommunfullmäktige ska behandla delårsrapporten.

Nämnderna är ansvariga för att följa budgeten inom sina respektive områden och för att besluta och genomföra åtgärder så att verksamheten bedrivs inom de ramar, riktlinjer och målsättningar som kommunfullmäktige har fastställt. Avvikelse i förhållande till budgeten ska skriftligen förklaras av berörd förvaltning, som underlag för nämnds ställningstagande till uppföljningsprognos och delårsrapport. När obalans råder mellan ekonomiska krav och verksamhetskrav, är det ekonomiska kravet överordnat verksamhetskraven i avvaktan på politisk behandling. Nämnderna har såväl befogenheter som skyldigheter att vidta åtgärder både för att hålla budgetens ram och för att genomföra budgetens intentioner.

När en avvikelse befaras, ska nämnden omedelbart vidta åtgärder. Nämndens ansvar består i att antingen själv besluta om åtgärder eller ge

förslag till kommunfullmäktige. Utgångspunkten bör vara att frågan kan överföras till kommunfullmäktige endast i de fall där nämnden helt saknar möjlighet att vidta åtgärder inom det egna ansvarsområdet.

Åtgärder av större vikt som vidtagits av nämnd ska löpande redovisas i nästkommande utfallsprognos/delårsrapport till kommunstyrelsen/kommunfullmäktige. Åtgärder som berör fler nämnder ska samverkas med berörda. Nämnd ska för egen del behandla ekonomisk uppföljning regelbundet.

Årsanalys

Nämnd ska sammanställa och avsluta räkenskaper i ett bokslut/årsanalys.

Redovisning

Redovisningen styrs av kommunal redovisningslag, övrig lagstiftning och god redovisningssed. Kommunstyrelsen tolkar och fastställer tillämpning för Sjöbo kommun och utfärdar regler och anvisningar i samband med detta.

Nämnderna ansvarar för att den flerdimensionella kodplanen används konsekvent och genomtänkt inom respektive nämnds alla verksamheter.

Köp av interna varor och tjänster

Genom en affärsmässig syn på internt köp av varor och tjänster eftersträvas ett synsätt som bidrar till att skapa förutsättningar för ett affärsmässigt val av olika resursinsatser. Kostnadsmedvetenhet och en bättre hushållning med resurserna eftersträvas genom information om vilka kostnader som är förenade med de tjänster som tillhandahålls internt.

Interndebiteringen utgör ett stöd i arbetet med att skapa en rättvisande bild av kostnaden för respektive verksamhet.

Relationerna ska präglas av affärsmässighet och kommunens bästa (kommunnyttan) ska alltid sättas före effekten hos nämnd, vid eventuell konflikt mellan dessa intressen. Vid internt köp av tjänster ska det finnas avtal som reglerar förhållandet mellan förvaltningarna. Avtalen ska reglera förhållanden som kvalitet, leverans, prissättning, uppsägning och så vidare. För att uppnå de effekter som eftersträvas är det av vikt

att beställaren kan påverka volym och kvalitet och att detta återspeglas i prissättningen.

Kommunstyrelsen avgör tvister där interna parter inte kan enas vid förhandling, till exempel på grund av skilda ståndpunkter i förhållande till kommunnytta.

Spelreglerna för det interna köp- och försäljningssystemet ska bidra till att stämma av de interna produktionsenheternas resultat och avgöra dessa funktioners effektivitet.

Utöver överenskomna kvalitetsförändringar får interna leverantörer maximalt höja priser enligt den kompensation för priser och löner som tillämpas i budgetprocessen. Prisjustering ska ske efter dialog med beställaren där även möjlighet till effektiviseringar särskilt diskuteras.

Debitering av internt köp ska göras om värdet av varan/tjänsten står i rimligt förhållande till den administrativa kostnaden för debiteringen. Internfakturering till mindre värde ska undvikas och internfakturor under 200 kr bör inte förekomma.

Det är den part som levererat varan/tjänsten som svarar för att intern faktura skickas. I de fall där intern vara/tjänst erhålls med regelbundenhet faktureras den interna kunden per månad, för att underlätta resultatuppföljning och delårsboks slut. I de fall det avser en vara/tjänst som inte är återkommande ska fakturering ske senast 30 dagar efter utförd leverans/tjänst. Bokföring av interna mellanhavanden avslutas helt per kalenderår och internfakturering får endast avse de varor/tjänster som levererats innevarande år.

UTREDNING

Datum
2019-09-10

Dnr
2019/248
Hid

Vård och omsorgsförvaltningen
Gunilla Lynghed
Administrativ chef vård och
omsorgsförvaltningen

Utredningsuppdrag införande av resursfördelningsmodell inom särskilt boende vid tomma platser.

Sammanfattning

Förslaget innebär införande av resursfördelning inom särskilt boende, innebärande minskad intäkt vid lägre beläggning än 95%.

Hälften av minskningen stannar kvar inom särskilt boende, där verksamhetschefen fördelar mellan boendena utifrån t ex vårdtyngd, sjukfrånvaro, schematekniska aspekter.

Bakgrund och syfte

I samband med uppföljning/prognos maj 2019 beslutade vård- och omsorgsnämnden i juni att uppdra åt förvaltningen att bl a utreda införande av resursfördelningsmodell inom särskilt boende, innebärande att enhetschef får ersättning endast för de lägenheter som är belagda.

Utredning

Bemanningen i personalbudgeten uppgår till 0,58 årsarbetare per plats inom vanligt särskilt boende och 0,71 årsarbetare per plats inom demensboende. Nyckeltalen avser bemanning dag/kväll och vissa avvikelser förekommer. T ex har några boenden köpt städtjänst för allmänna utrymmen och därför något lägre bemanning och de boende som saknar kök på boendet har något högre bemanning då personalen utför mer hantering kring måltiderna.

Nattbemanningen uppgår till 2 vakna personer i tjänst på natten på de mindre boendena och 3 på de stora (Björkbacken och Ängsgården).

Utöver ovanstående bemanning har verksamhetschef särskilt boende ca 0,9 mnkr att fördela inom verksamheten vid ökad vårdtyngd.

Idag finns ingen resursfördelning vare sig beträffande beläggningsgrad eller vårdtyngd (utöver verksamhetschefens pott.)

Det prognostiserade utfallet för särskilt boende totalt 2019 (enligt juni-prognos) innebär ett underskott på 1, 2 mnkr, varav ca 1,5 mnkr underskott på intäkter (hyra/vårdavgift).

Dessutom prognostiseras ett underskott avseende lägre intäkter på köksverksamheten med ca 0,2 mnkr (efter avdrag för lägre livsmedelskostnader).

Som ett led i arbetet med budget i balans och förbättrad ekonomistyrning föreslås att resursfördelningsmodell införs inom särskilt boende avseende resurser för bemanning dag-kväll.

Förslaget innebär att parallellt med budgetbelopp som bygger på bemanning enligt ovan (budget ändras inte under året) får boendena en intäkt per vård dygn som i utgångsläget bygger på samma belopp som budget.

Vid lägre beläggning minskar intäkterna, vilket även innebär att budgetutfallet direkt försämras, och kostnaderna måste justeras för att verksamheten skall nå budgetbalans.

Förslag till resursfördelning innebär att intäkter enligt budget, dvs för att täcka den budgeterade bemanningen fullt ut, fördelas så länge beläggningen uppgår till 95% (eller högre).

Vid beräkning av beläggning räknas placerade på boendet under respektive månad från och med inflyttningsdag till utflyttningsdag (dvs inget avdrag för sjukhusvistelse etc).

För de boendeenheter som har korttidsplatser läggs belagda korttidsdygn till dygnen enligt ovan.

Vid lägre beläggning minskar intäkterna på respektive boendeenhet med 75% av den budgeterade kostnaden per vård dygn (för bemanning dag/kväll) för dygnen understigande 95% beläggning.

- Hälften av de minskade intäkterna på grund av lägre beläggning läggs till verksamhetschefens förfogande att fördela till boendena utifrån
 - Aktuell vårdtyngd
 - Arbetsmiljöfaktorer t ex hög sjukfrånvaro
 - Schematekniska faktorer t ex svårighet att bemanna med för få ”huvud”.
- Hälften av de minskade intäkterna innebär besparing i verksamhetens personalkostnader (dag/kväll), bl a för att täcka minskade intäkter i samband med lägre beläggning.

Fördelen med modellen är att det samtidigt som ekonomistyrningen blir tydligare ges visst utrymme för omprioriteringar inom verksamheten då skillnaden är stor mellan boendena avseende förutsättningarna att hålla budget t ex beroende på sjuktal, personalomsättning, vårdtyngd, kunder med särskilda behov, schemaläggningsmöjligheter.

Nackdelen handlar främst om att bemanningstalet i utgångsläget är lågt i förhållande till den verkliga situationen, dock ger det ekonomiska läget inom vård- och omsorgsnämnden eller Sjöbo kommun som helhet inte utrymme för att justera upp bemanningen.

Under andra halvåret 2019 får kommunen ett statsbidrag till äldreomsorgen på ca 1 mnkr som föreslås användas till bemanningen inom särskilt boende, dock finns inga beslut om ev. fortsättning under 2020-.

Utredarens förslag till beslut

Utredning avseende Införande av Resursfördelningsmodell enligt förslaget kompletteras med risk- och konsekvensanalys inför beslut om införande.

Vård och omsorgsförvaltningen

Gunilla Lynghed

Administrativ chef vård och omsorgsförvaltningen

0416-27234

Tabellbilaga med beräkningsexempel som utgår från beläggning och kostnader jan-juli 2019

95% beläggning - antal tomma platser

Boende	antal platser	95% beläggning innebär max tomma platser
Björkbacken	46	2,3
Blentarpsgården	19	1,0
Rosenlund	26	1,3
Sandbäcksgården	21	1,1
Solkullen	24	1,2
Solkullen säbo	16	0,8
Solkullen demens	8	0,4
Ängsgården	32	1,6
Sa	168	8,4

Exempel på resursfördelning som utgår från beläggning jan-juli 2019

Boende	beläggning % jan-juli	minskning RF , per månad utifrån beläggning jan-juli, tkr
Björkbacken	81%	-123
Blentarpsgården	51%	-176
Rosenlund	74%	-108
Sandbäcksgården	87%	-44
Solkullen	98%	-1
Ängsgården	93%	-24
Sa minskning RF lägre beläggning	82%	-476
50% till verksamhetschef förfogande		238
Besparing personal		-238

1 årsarbetare kostar i genomsnitt totalt 47 tkr per månad (inkl vikarier/semester/personalförsäkringar) innebärande en minskning med 10 årsarbetare före och 5 årsarbetare efter verksamhetschefens omfördelning.

Budgetutfall personalkostnader jan-jul, justerat med tänkt resursfördelning enligt förslag

Boende	utfall jan-juli, personal-kostnader avvikelse mot bu jan-jul tkr	beräknad minskad tänkt resursfördelning jan-jul tkr	utfall efter avdrag tänkt resursfördelning
Björkbacken	-88	-861	-949
Blentarpsgården	666	-1232	-566
Rosenlund	-68	-756	-824
Sandbäcksgården	-109	-308	-417
Solkullen	146	-7	139
Ängsgården	-1150	-168	-1318
sa boendeenheter	-603	-3332	-3935
Verksamhetschef	507	1666	2173
Sa utfall säbo personal	-96	-1666	-1762

Utfall bemanning dag/kväll per plats beräknad utifrån redovisade kostnader och beläggning (dvs inte arbetade timmar, dvs enheten kan ha kostnader för personer som inte är i tjänst t ex sjuklöner)

Boende	Bu bemanning per plats dag/kväll, årsarbetare	Utfall bemanning per plats dag/kväll, årsarbetare
Björkbacken	0,57	0,69
Blentarpsgården	0,60	0,96
Rosenlund	0,57	0,80
Sandbäcksgården	0,73	0,83
Solkullen	0,60	0,58
Solkullen säbo	0,57	
Solkullen demens	0,70	
Ängsgården	0,71	0,84
Genomsnitt	0,62	0,76

Utredningsuppdrag nattbemanning september 2019

Eva Gustafsson

Bostäder enligt LSS

På Badgatan, Långdansgatan, korttids, Redskapsgatan, Södergatan och Stapelgränd 3A har man idag jourpersonal på natten vilket innebär att man arbetar fram till kl 22 och därefter sover man men kan bli väckt om någon behöver oplanerad hjälp på natten.

På Schottisgatan, Stapelgränd har man bemannat med en personal nattetid som är vaken och anledningen till detta är att kunderna där behöver regelbunden hjälp nattetid.

Inom denna verksamhet har man varierat sin nattbemanning mellan jour och vaken natt beroende på kunderna som bor där och deras behov.

På gruppboendestäder kan man inte personalen gå ifrån boendet då uppfyller vi inte kriterier för den tillgänglighet till personal som kunder ska tillgodoseas.

Förvaltningen ser i dagsläget inga möjligheter att minska antalet personal, snarare finns det en oro över att någon av de personer som flyttar hem från köpt plats kommer att behöva mera insatser åtminstone inledningsvis.

Särskilda boenden

På Sandbäcksgården, Rosenlund, Solkullen och Blentarpsgården är man två personal per natt.

På Ängsgården och Björkbacken är man tre personal per natt.

Med utgångspunkt i de stora omvårdnadsbehov som kunder som flyttar in till särskilt boende har ser vi inga möjligheter att minska nattbemanningen.

Blentarpsgården som både har permanent boende kunder och veckoplatskunder har en variation i omvårdnadsbehovet hos sina kunder. Att dra ner nattbemanningen till en personal riskerar dels en dålig arbetsmiljö för denna person om något oförutsett händer eller en oacceptabelt lång väntan för den kund som kräver dubbelbemanning om denne skulle vänta på att nattpatrullen kan bistå den ensamarbetande.

Nattpatrullen

Förvaltningen har två nattpatruller i tjänst per natt dvs totalt fyra personer. Varje patrull har 20 – 25 fasta besök per natt och därutöver åtgärdar de larm som kommer från kundernas trygghetslarm. Här är variationen stor mellan olika nätter. Patrullerna samverkar för att om en oförutsedd händelse inträffar som gör att en nattpatrull blir fördröjd vid ett besök kan man omfördela så att ingen kund får vänta på sitt besök.

Förvaltningen ser i dagsläget inga möjligheter att minska nattbemanningen, det finns tvärtom perioder framförallt inom omsorgen om personer med demenssjukdom där personalen har fått förstärkas.

Kunder med planerad tid över 80 timmar per månad september 2019

Eva Gustafsson

Underlagen från juli månads planeringsschema för personalen har studerats. I materialet framgår att 16 kunder har planerad personaltid som överstiger 80 timmar per månad. Ytterligare fyra kunder ligger strax under 80 timmar och ingår inte i denna redovisning.

Variationen ligger mellan 81 timmar och 225 timmar. Här ingår alla planerade insatser oavsett lagrum dvs inte larm.

Antalet planerade besök per dygn för denna grupp varierar mellan 6 –14 besök.

Antalet larm varierar kraftigt i denna grupp och ligger mellan 5 – 261 larm per månad.

Kunderna är väl kända av enhetschef och handläggare. I flera fall har man under lång tid diskuterat med kund och anhöriga kring annat boende men kund och/eller anhöriga vill inte flytta.

I ett par fall är en flytt till särskilt boende aktuell i dagarna.

De kunder som bor på Kärnan eller bor tillsammans med en anhörig har ofta ingen önskan att flytta utan känner sig trygga i sitt hem.

En ytterligare aspekt är att hos tre kunder finns det arbetsmiljöproblem för personalen som handlar om brister i bostaden och/eller att kunden tackat nej till åtgärder eller anpassningar som hade kunnat underlätta för personalen. Studier av rättsfall pågår internt i förvaltningen.

Undersökningen kommer att genomföras under ytterligare en månad senare i höst för att kvalitetssäkra resultatet. Det visar sig också att vårt planeringssystem har vissa brister som försvårar ett säkert underlag samtidigt som det finns olikheter mellan arbetsgrupper i hur systemet används och detta kommer att säkras framöver.

Utredningsuppdrag: Föra över allt korttidsboende till Blentarpsgården

Bakgrund

Vård och omsorgsförvaltningen förfogar i dagsläget över 8 lägenheter på korttidsenheten på Björkbacken som används till korttidsvård.

I en av lägenheterna som är ett dubbelrum är en sängplats en "tillfällig plats" som är tänkt som en nödlösning om det visar sig att en planerad hemgång till ordinärt boende från sjukhus av någon icke förutsedd anledning inte fungerar.

Utöver ovanstående finns det två lägenheter inom verksamheten för personer med demensomsorg och två lägenheter på Blentarpsgården som alla används för veckoplatser.

Veckoplatser innebär att kunden normalt sett vistas i sin egen bostad oftast tillsammans med en anhörig men har blivit beviljad veckoplatser för att t ex avlasta den anhörige.

Det finns nackdelar med att ha veckoplatser insprängda i ett särskilt boende eftersom kundgruppen ändras varje vecka vilket kan skapa oro för de personer som bor permanent

Korttidsvårdens inriktning är att ta emot kunder som behöver en omfattande omvårdnad med täta insatser av legitimerad personal, behöver träning under ledning av legitimerad personal eller där kundens behov är svårbedömda och en noggrann kartläggning behöver göras.

Speciellt efter sjukhusvård kan en tids vistelse på korttidsvården och stödet av såväl legitimerad personal som omvårdnadspersonal innebära att kunden återhämtar sig och kan återvända till sin egen bostad trots att detta inledningsvis verkar omöjligt.

Korttidsvårdens personal har lång erfarenhet av att ta emot kunder utan att ha bakgrundskunskap och lösa problemen i vardagen med flexibilitet och samarbete. Detta skiljer sig från att arbeta med kunder på särskilt boende där kundens behov och förmågor redan är klargjorda i utredningen från biståndshandläggare.

Omvärldsfaktorer

Lagen om samverkan vid utskrivning från sjukhus innebär att kunder kommer hem från sjukhus tidigare och därmed känner osäkerhet inför hemgång och ansöker om korttidsplats. Förvaltningen har också konstaterat en ökande andel kunder som kommer hem från sjukhus och har en mycket kort tid kvar att leva.

Under det senaste halvåret har ett behov av utvecklingsarbete för vård i livets slut identifierats, korttidsplatserna på Björkbacken räcker inte till för att alla kunder som skrivs ut från sjukhus med endast kort tid kvar att leva ska kunna erbjudas lägenhet korttidsvårdsenheten utan några har erbjudits särskilt boende. Förvaltningen arbetar med att lösa detta på ett bättre sätt framöver.

Beläggning

På veckoplatserna finns ett schema för aktuella kunder vilket innebär att en lägenhet kan användas av flera personer.

På korttidsvården Björkbacken har beläggningen genomsnittligt legat på ungefär 75% men här finns stora variationer under året vilket innebär att akuta lösningar med korttidsplatser på annan enhet har genomförts vid några tillfällen.

Personalens kompetens och erfarenhet

På korttidsvården Björkbacken samarbetar undersköterskor, sjuksköterskor, fysioterapeuter och arbetsterapeuter i mycket hög utsträckning. Träningsprogram ordineras av legitimerad personal och utförs av undersköterskor. Hembesök genomförs av teamet för att undersöka hemmiljön, anpassa träningen samt hitta åtgärder för att underlätta för kunden att kunna återvända till sitt eget hem.

Samtlig personal runt kunden har gemensamt arbetssätt där man motiverar till självständighet och bistår kunden i att hitta sätt att hantera sin livssituation.

Den undersköterskegrupp som arbetar inom korttidsvården har flera års erfarenhet av uppdraget. Sjuksköterskorna, fysioterapeuter och arbetsterapeuter som behöver leda träningen, göra bedömningar om hjälpmedel, bedöma symtom och ha goda kontakter med behandlade läkare, har en geografisk närhet till korttidsvården, till buffertförråd för hjälpmedel på Björkbacken samt vårdcentralens resurser vid behov.

Fördelar med förslaget att flytta all korttidsboende till Blentarpsgården

Med högre beläggning blir det lättare att bemanna Blentarpsgården

Det blir mera liv och rörelse på Blentarpsgården

Nackdelar med förslaget att flytta all korttidsboende till Blentarpsgården

Den nuvarande korttidsvården på Björkbacken måste läggas ner vilket innebär att den erfarna undersköterskegrupp måste erbjudas andra arbeten inom kommunen och därmed mister man den sammantagna kompetensen som idag finns på Korttidsvården.

Korttidsvårdens personalgrupp samverkar med HUR gruppen som utgår från Björkbacken vid arbetsanhopningar och detta samarbete riskeras. Dessa två arbetsgrupper har samma enhetschef

Den legitimerade personalen som ofta har täta insatser hos kunderna på korttidsvården kommer att få ökade körsträckor, mera körningar med hjälpmedel som behöver bytas ut i takt med att rehabiliteringen fortskrider. Risk för att besöken därmed inte kan genomföras så frekvent som önskas.

Den legitimerade personalen har också under året upparbetat ett gott samarbete med undersköterskegruppen på korttidsvården, detta riskeras.

Korttidsvården på Björkbacken är känd bland kommunmedborgare och har ett gott rykte, kunder får efter avslutad vistelse svara på enkät och generellt är resultatet av dessa mycket goda.

En del kunder som har vistats på korttidsvården har haft svåra medicinska tillstånd och då är närheten till vårdcentralens kompetens en stor trygghet för personalen och kunden, det är lätt att få snabb rådgivning eller samtal för personal och /eller kund. Den geografiska närheten till vårdcentralen underlättar också för läkarbesök med kort varsel.

Björkbackens nattbemanning kommer att få färre kunder att ansvara för men troligen inte så få att en nerdragning av antalet personal i tjänst kan genomföras.

Blentarpsgårdens personal har inte den erfarenhet av rehabilitering som personalen på korttidsvården har och vid en flytt måste den personalen få kompetensutveckling och denna process kommer att ta lång tid.

Förslagets påverkan på budget

Problematiken att bemanna en enhet med många lediga platser kommer att flytta från Blentarpsgården till Björkbacken.

Förslagets påverkan på kunder

Möjligheten att få korttidsvård på Björkbacken kommer att försvinna och det finns risk att detta skapar missnöje hos kunder. Under den tid det var inflyttningsstopp på Björkbacken kom dessa reaktioner.

Kunder kommer att få sina insatser utförda av personal med lång erfarenhet av omsorg i särskilt boende men liten erfarenhet av kartläggning, rehabilitering, motivationsarbete och liknande

Förslagets påverkan på personal

En erfaren personalgrupp med gott rykte hos medborgarna kommer att splittras.

Legitimerad personal kommer att ägna mer arbetstid åt körningar. Behovet av handledning till den mera oerfarna undersköterskegruppen kommer att öka arbetsbelastningen. Det nuvarande samarbetet och tilliten till undersköterskegruppen på Björkbacken kommer att behöva byggas upp med arbetsgruppen på Blentarpsgården

Verksamhetsberättelse

Utgåva: Delårsrapport augusti 2019 **Rapportperiod:** 2019-08-31 **Organisation:** Vård- och omsorgsnämnd

Totalt för nämnden

Ekonomi

Konto	Utfall Jan - Aug 2018	Budget Jan - Aug 2019	Utfall Jan - Aug 2019	Bokslut 2018	Budget 2019	Prognos 2019
Intäkter	76 217	74 862	77 687	116 836	111 784	117 209
Kostnader	- 281 349	- 287 827	- 288 061	- 428 877	- 440 284	- 445 709
Nettokostnad	- 205 133	- 212 965	- 210 374	- 312 041	- 328 500	- 328 500
Kommunbidrag	199 224	212 965	212 965	306 100	328 500	328 500
Summa	-5 909	0	2 591	-5 941	0	0
Resultat						

Utfallet tom augusti för hela vård- och omsorgsnämndens verksamhetsområde innebär ett överskott på ca 2,6 mnkr medan prognosen pekar mot utfall i nivå med budget. Den beräknade kostnadsökningen under hösten avser dels fortsatt ökade volymer inom hemtjänstverksamheten, högre kostnader inom egna LSS-boenden då det nya boendet tagits i drift under sommaren samt ett nytt större ärende avseende bostadsanpassningsbidrag.

Jämfört med senaste prognosen i juni har beräknat underskott på 0,5 mnkr ändrats till budget i balans. Det förbättrade resultatet beror främst på ett nytt statsbidrag till äldreomsorgen under hösten samt ytterligare förskjutning i tiden för tjänsten tvätt av arbetskläder som beräknas starta först i januari 2020.

Vård- och omsorgsnämnden har under året fått 1,5 mnkr i tilläggsanslag inom om verksamhet för personer med funktionsnedsättning för ökade volymer samt 4,0 mnkr inom äldreomsorgen avseende uteblivet statsbidrag.

Uppföljning per verksamhet

Verksamhet för personer med funktionsnedsättning

Årets viktigaste händelser

Under året har två icke fullvärdiga gruppboendestäder enligt Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) avvecklats och ersatts av två moderna boenden på Stapelgränd. I samband med åtgärder för budget i balans har en översyn skett av köpta platser och under året har köp av plats avslutats för tre personer som flyttat hem till Sjöbo. Detta innebär att det överskott av platser som nybyggnationen förväntades leda till inte längre finns. Samtidigt finns det oroväckande signaler om att kriterier för att tillhöra personkretsen har förändrats vilket visat sig genom att en kund som fått avslag på insatser från myndighetsenheten fick gynnande beslut vid överklagande. Om detta ska tolkas som en rådande mera generös bedömning av rättigheten till bostaden enligt Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade från domstolen kommer förvaltningen att få problem med att verkställa beslut. I dagsläget finns det ytterligare

fyra ansökningar som har likheter med det ovan nämnda. Målgruppen har som tidigare nämnts förändrats under årens lopp och kunder och personal behöver alltmer stöd av mera specialutbildad personal inom t ex tydliggörande pedagogik, kommunikationshjälpmedel, lågaffektivt bemötande. Det pågående kvalitetsarbetet som syftar till individuellt utprovade handlingsplaner med tillhörande regelbundna utvärderingar har gett gott resultat i de grupper som fått utbildning och arbetsmetoden behöver spridas även till övriga arbetsgrupper.

Antalet beslut om sysselsättning och boendestöd ökar också och även behovet av insatser under kväll, natt och helg. Detta innebär att dagens bemanning i boendestöd på dagtid vardagar inte räcker. Det finns också domar avseende beslut om bostad enligt LSS där man hänvisar till frånvaron av stöd under kväll, helg och natt som skäl för beviljat boende.

Förvaltningen har arbetat aktivt med bemanning och bemanningsekonomi för att skapa stabilitet i arbetsgruppen och uppnå god ekonomisk hushållning med personalresurser. Här kommer att krävas ändrade arbetssätt och mönster som inte nödvändigtvis uppskattas av personalgrupperna men som förväntas leda till bättre kontinuitet och bättre arbetsmiljö.

Måluppfyllelse

Tillgänglighet och delaktighet

Nyckeltal	Utfall 2018	Utfall 2019
Nöjd inflytande-index ska förbättras	43	

Ett livskraftigt näringsliv

Nyckeltal	Utfall 2018	Utfall 2019
Antalet kommunala verksamheter som konkurrensutsätts enligt lagen om offentlig upphandling/anbud ska öka.	4	4

Samverkan med forskning och utbildning

Nyckeltal	Utfall 2018	Utfall 2019
Samarbetet med forskning, utbildning och innovatörer ska öka	4	4

Hållbar utveckling

Nyckeltal	Utfall 2018	Utfall 2019
Andelen miljöfordon i den kommunala verksamheten ska öka.	65.0%	89.0%

Inget resultat för medborgarundersökning finns ännu att tillgå. Resultatet för nöjd inflytande-index presenteras i årets bokslut.

Indikatorn "Antalet kommunala verksamheter som konkurrensutsätts ska öka" ligger kvar på samma antal som förra året. De fyra verksamheter inom Vård- och omsorgsförvaltningen som konkurrensutsätts är hemtjänst genom LOV, insatsen inköp genom LOU, tvätt av arbetskläder genom LOU och insatsen personlig assistans genom LOV.

Indikatorn "Samarbete med forskning, utbildning och innovatörer ska öka" sker bl a genom att vi tar emot studerande från högskolor, fortsätter med förbättringsarbetet inom LSS (SKILLSS), användning av kommunförbundets kvalitetsregister (BPSD, Palliativa registret, Senior Alert) och EU-projekt DigiLill.com.

Indikatorn "Andelen miljöfordon ska öka" har förbättras jämfört med augusti 2018. Vård- och omsorgsförvaltningen har totalt 54 bilar varav 45 st miljöklass Euro 6 och 3 st elhybrider. 6 st bilar är inte miljöbilar.

Ekonomianalys

För verksamhet för personer med funktionsnedsättning prognostiseras ett underskott med ca 1,0 mnkr att jämföras med 2018 års underskott på 4,7 mnkr. Prognosen ligger i nivå med senaste prognosen i juni. De beräknade kostnaderna för personlig assistans har minskat då personer med insatsen flyttat in på LSS-boende samtidigt som kostnaderna inom socialpsykiatriens boendestöd beräknas öka ytterligare. Utöver volymökning i antal personer med boendestöd finns behov av insatsen även kvällar och helger, vilket inte finns i nuvarande organisation.

Största delen av underskottet avser hemtjänst till personer under 65 år (1,0 mnkr), dock beräknas kostnaderna för 2019 minska med 1,0 mnkr jämfört med 2018, då vård- och omsorgsnämnden gjort en ändring i reglerna för LOV (Lagen om valfrihet) avseende anhöriganställningar. Det är inte längre tillåtet att anställa anhöriga för att utföra beviljad hemtjänst utan numera krävs särskilt beslut i arbetsutskottet om anhöriganställningar, och detta beviljas endast om särskilda skäl finns.

Underskott inom socialpsykiatri beräknas till ca 0,6 mnkr, och avser som tidigare nämnts främst boendestöd.

Underskott prognostiseras också för externa boende inom LSS och socialpsykiatri med totalt 0,6 mnkr. 3 personer som tidigare varit externt placerade har flyttat hem/flyttat hem till kommunens egna LSS-boende under året, vilket beräknas medföra en kostnadsminskning med ca 1,5 mnkr jämfört med 2018. Dock har nya ansökningar om externt boende i samband med studier medfört en kostnadsökning med 0,9 mnkr. Prognosen för LSS-boende i egen regi innebär ett beräknat överskott med 0,5 mnkr främst avseende förskjutning i tiden för start av nya LSS-boendet. Efter hemflyttningar kommer det att vara fullt på samtliga kommunens LSS-boenden.

En kvarstående extern placering är på väg att avslutas p g a personen ansökt om och beviljats LSS-boende i annan kommun, dock är det oklart när beslutet där kommer att verkställas och i avvaktan på detta har Sjöbo kommun fortsatt betalningsansvar och kostnader har beräknats för hela 2019.

Inom verksamhetsområdet prognostiseras även underskott avseende bostadsanpassning (nytt ärende med högre belopp), kontaktpersoner LSS medan överskott beräknas för personlig

assistans, korttidstillsyn, avlösarservice samt daglig verksamhet LSS. Dessutom beräknas överskott på avskrivningar avseende lägre investeringsvolym än beräknat.

Prognosen bygger på nuvarande volymer med kända förändringar. Förändringar i antal externt boende/korttidsverksamhet LSS, antal med personlig assistans, förändring i timmar personlig assistans kan innebära stora avvikelser.

Konto	Utfall Jan - Aug 2018	Budget Jan - Aug 2019	Utfall Jan - Aug 2019	Budget 2019	Prognos 2019
Intäkter	5 273	5 297	5 684	7 945	8 668
Kostnader	-75 471	-77 118	-77 527	- 117 707	- 119 418
Nettokostnad	-70 198	-71 821	-71 843	- 109 762	- 110 750
Kommunbidrag	66 902	71 821	71 821	109 762	109 762
Summa	-3 296	0	-22	0	- 988
Resultat					

Nyckeltal	Utfall 2018	Budget 2019	Utfall 2019	Prognos 2019
Antal personer med personlig assistans	28	28	27	26
Antal personer med personlig assistans f d LASS (numera socialförsäkringsbalken, över 20 tim/vecka)	19	19	19	19
Antal personer med personlig assistans LSS	9	9	8	7
Totalt antal personer med insatser enligt LSS	146	140	155	150
Antal platser i bostad med särskild service enligt LSS	48	51	51	51
Antal personer i externa boende LSS och psykiatri	11	12	10	9
Antal personer i daglig verksamhet enligt LSS	72	77	82	80
Antal personer med insatser enligt socialtjänstlagen i ordinärt boende	120	95	137	137
Antal timmar hemtjänst 64 år och yngre dag/kväll per år	7 480	4 500	5 708	5 800

Äldreomsorg

Årets viktigaste händelser

Inom verksamheten för personer över 65 år finns en tydlig tendens till kortare boendetider inom särskilt boende. Personer söker till särskilt boende under sjukhusvistelse men hinner endast bo där en mycket kort tid innan livet slutar. Samma sak gäller för personer som flyttar hem till sitt eget boende med stöd av hemtjänst under den sista tiden i livet. Denna utveckling har överraskat för förvaltningen och har inneburit att ett utvecklingsarbete initierats för att förbättra omhändertagandet vid vård i livets slut.

Förvaltningen har fortsatt ungefär 20 lediga lägenheter inom särskilda boenden. Tillgången och efterfrågan på lägenheter med inriktning mot demenssjukdom är mera i nivå med efterfrågan så här finns i dagsläget inga lediga platser. En kundgrupp bestående av yngre, fysiskt aktiva personer med svår demensproblematik är ett orosmoment. Den geografiska placeringen samt lokalernas utformning är inte anpassade efter den nuvarande målgruppens behov och detta innebär att uppdraget för personalen blir svårt.

Inom hemtjänsten ökar antalet beviljade timmar utan att antalet personer ökar i samma omfattning. En kartläggning pågår av kunder med mer än 80 timmars insatser per månad men resultatet är ännu inte klart.

Förvaltningen driver också ett utvecklingsarbete inom bemanningsekonomi. Arbetssätt och traditioner behöver förändras för att bättre kunna möta framtidens bemanningskrav och tillse att personal som arbetar har erfarenhet och kompetens för det alltmer komplexa uppdraget samtidigt som resurserna används med så god ekonomiskt hushållning som möjligt.

Ansvaret för enhetschefer blir alltmer omfattande och det finns tecken på att gruppen behöver avlastas. Hälso- och sjukvårdsavtalet har nu pågått under tre år och det finns stor frustration inom förvaltningen kring att de åtaganden som Region Skåne har enligt avtalet inte fungerar tillfredsställande, t ex det mobila teamet för läkarstöd. I praktiken innebär detta en stor belastning för förvaltningens legitimerade personal som redan har en stor arbetsbörda. Intentionerna från Socialdepartementet är även framöver att mer sjukvårdande insatser och behandlingar ska ske i kundens egna bostad vilket blir en utmaning även framöver.

Måluppfyllelse

Ett gott liv och en aktiv fritid

Nyckeltal	Utfall 2018	Utfall 2019
Nöjd Medborgar-Index ska förbättras	63	

Tillgänglighet och delaktighet

Nyckeltal	Utfall 2018	Utfall 2019
Nöjd inflytande-index ska förbättras	43	

Fortsatt satsning på "de gröna näringarna"

Nyckeltal	Utfall 2018	Utfall 2019
Andelen avtal med små- och medelstora livsmedelsföretag ska öka.	14%	13%

Ett livskraftigt näringsliv

Nyckeltal	Utfall 2018	Utfall 2019
Antalet kommunala verksamheter som konkurrensutsätts enligt lagen om offentlig upphandling/ anbud ska öka.	4	4

Samverkan med forskning och utbildning

Nyckeltal	Utfall 2018	Utfall 2019
Samarbetet med forskning, utbildning och innovatörer ska öka	4	4

Hållbar utveckling

Nyckeltal	Utfall 2018	Utfall 2019
Andelen miljöfordon i den kommunala verksamheten ska öka.	65.0%	89.0%

Inget resultat för medborgarundersökning finns ännu att tillgå. Resultatet för nöjd medborgar-index och nöjd inflytande-index presenteras i årets bokslut.

Indikatorn "Andelen avtal med små- och medelstora livsmedelsföretag ska öka" har försämrats något jämfört med samma period förra året.

Indikatorn "Samarbete med forskning, utbildning och innovatörer ska öka" sker bl a genom att vi tar emot studerande från högskolor, fortsätter med förbättringsarbetet inom LSS (SKILLSS), användning av kommunförbundets kvalitetsregister (BPSD, Palliativa registret, Senior Alert) och EU-projekt DigiLill.com.

Indikatorn "Antalet kommunala verksamheter som konkurrensutsätts ska öka" ligger kvar på samma antal som förra året. De fyra verksamheter inom Vård- och omsorgsförvaltningen som konkurrensutsätts är hemtjänst genom LOV, insatsen inköp genom LOU, tvätt av arbetskläder genom LOU och insatsen personlig assistans genom LOV.

Indikatorn "Andelen miljöfordon ska öka" har förbättras jämfört med augusti 2018. Vård- och omsorgsförvaltningen har totalt 54 bilar varav 45 st miljöklass Euro 6 och 3 st elhybrider. 6 st bilar är inte miljöbilar.

Ekonomianalys

Totalt sett prognostiseras ett överskott inom äldreomsorgen med ca 1,4 mnkr, vilket är en ökning med 0,5 mnkr jämfört med föregående prognos. Det förbättrade resultatet beror dels på ett nytt statsbidrag, dels på ytterligare senarelagd start för tvätt av arbetskläder, där upphandling är klar och förberedelser pågår, men starten beräknas nu den första kvartalet 2020. Dessutom beräknas större överskott avseende avskrivningar och räntor, då ej utnyttjade investeringsmedel 2018 inte fick flyttas över till 2019 och investeringsvolymen under året är mycket låg.

Hemtjänstvolymerna har ökat under året och totalt beräknas ett underskott avseende volymerna på 2,0 mnkr, som dock delvis vägs upp av överskott inom utförardelen i den egna hemtjänstverksamheten, tillfälligt överskott avseende tvätt av arbetskläder p g a försenad upphandling samt överskott avseende intäkter. Totalt sett beräknas ett underskott med 0,8 mnkr avseende hemtjänst för äldre.

Beläggningen inom särskilt boende är fortsatt låg medan personalkostnaderna ligger i stort i nivå med budget, (vilken utgår från i princip full beläggning) och totalt beräknas ett underskott inom särskilt boende med 1,1 mnkr. Ett nytt statsbidrag på totalt ca 1 mnkr beräknas användas inom verksamheten, då bemanningen per plats har varit och beräknas vara högre än den budgeterade även under resterande del av året.

Inom köksverksamheten beräknas ett underskott på 0,5 mnkr. Delar av underskottet beror på att livsmedelspriserna höjts. Samtliga avtalsleverantörer meddelade i början av året att livsmedelspriserna skulle komma att öka med ca 10 % under 2019. Anledningen är förra årets torra samt utvecklingen avseende världsmarknadspriserna (handelsavtal). Nämnden har uppdragit åt verksamhetschef kost att utreda vad som kan göras för att möta de ökade livsmedelspriserna genom effektivisering/översyn matsedlar etc. Detta har gjort att underskottet avseende livsmedelskostnader är betydligt lägre än befarat, men samtidigt beräknas underskott på intäkterna avseende måltidavgifter inom särskilt boende p g a den låga beläggningen.

Kostnaderna för hemsjukvård och tekniska hjälpmedel beräknas ca 0,8 mnkr över budget, vilket dock är lägre än 2018, då underskottet uppgick till 1,5 mnkr. Med utökat betalningsansvar och hemsjukvårdsavtalet som innebär att fler svårt sjuka vårdas hemma kommer det inte vara möjligt att sänka kostnaderna.

Av 2019 års ramökning på 5 mnkr för att täcka kostnader för fler äldre reserverades ca 1,3 mnkr för oförutsedda kostnadsökningar, och prognosen innebär att dessa används för att täcka upp ovanstående underskott.

Beräknat överskott för bostadsanpassningsbidrag (+0,6 mnkr) samt överskott avseende ej tillsatta befattningar aktivitetssamordnare (+0,5 mnkr) i avvaktan på översyn av framtida organisation, ej utnyttjade medel för förstärkning av enhetschefer/chefsstöd i besparingssyfte (+0,5 mnkr) samt överskott som tidigare nämnts avseende senarelagd start för tvätt av arbetskläder samt avskrivningar och ränta då investeringsvolymen blir lägre än budgeterat gör sammantaget att prognosen för äldreomsorgen visar på överskott.

Dock är flera av överskotten tillfälliga samtidigt som fortsatta volymökningar förväntas främst inom hemtjänst och hemsjukvård och verksamheten inom särskilda boenden har svårt att klara

budgeten med nuvarande bemanningsnyckeltal vilket innebär att den ekonomiska situationen är fortsatt oroande.

Konto	Utfall Jan - Aug 2018	Budget Jan - Aug 2019	Utfall Jan - Aug 2019	Budget 2019	Prognos 2019
Intäkter	52 668	52 241	53 570	77 852	81 957
Kostnader	- 188 302	- 193 881	- 192 625	- 295 945	- 298 757
Nettokostnad	- 135 634	- 141 640	- 139 055	- 218 094	- 216 800
Kommunbidrag	132 110	141 640	141 640	218 094	218 094
Summa Resultat	-3 524	0	2 585	0	1 294

Nyckeltal	Utfall 2018	Budget 2019	Utfall 2019	Prognos 2019
Antal invånare 65-79 år	3 350	3 402	3 396	3 396
Antal invånare 80-89 år	871	918	925	925
Antal invånare 90 år -	186	186	182	182
Antal platser i särskilt boende totalt	168	168	168	168
Antal platser i särskilt boende - demens	61	61	61	61
Antal platser i särskilt boende för växelvård/avlösning	4	2	4	4
Antal platser i särskilt boende för korttidsvård/avlösning	6	6	6	6
Antal personer 65 år - med insatser enligt socialtjänstlagen i ordinärt boende 1 okt	496	525	526	526
Antal personer 65 år - med hemtjänst enligt socialtjänstlagen i ordinärt boende 1 okt	206	215	220	220
Antal personer 65 år - med trygghetslarm enligt socialtjänstlagen i ordinärt boende 1 okt	462	490	487	480
Antal personer 65 år - med matdistribution enligt socialtjänstlagen	72	90	84	84

i ordinärt boende 1 okt				
Antal timmar hemtjänst äldre dag/kväll per år	78 750	79 500	85 161	86 200
Andel av befolkning över 65 år med insats 1 oktober	11.2	15.0	14.6	14.5

Politisk verksamhet

Årets viktigaste händelser

Fokus har legat på ekonomi och att hitta lösningar för att få en budget i balans. Förvaltningen har fått flera utredningsuppdrag:

- Föra över allt korttidsboende till Blentarpsgården
- Nattbemanningen
- Kunder med planerad tid över 80 hemtjänsttimmar erbjudas särskilt boende

Måluppfyllelse

Tillgänglighet och delaktighet

Nyckeltal	Utfall 2018	Utfall 2019
Nöjd inflytande-index ska förbättras	43	

Ekonomianalys

Utökning av antal förtroendevalda i nämnd och arbetsutskott innebär högre kostnader 2019. För att minska underskottet har vård- och omsorgsnämnden beslutat ställa in nämndens sammanträde i augusti.

Konto	Utfall Jan - Aug 2018	Budget Jan - Aug 2019	Utfall Jan - Aug 2019	Budget 2019	Prognos 2019
Intäkter					
Kostnader	- 381	- 429	- 443	- 644	- 700
Nettokostnad	- 381	- 429	- 443	- 644	- 700
Kommunbidrag	407	429	429	644	644
Summa	26	0	-13	0	-56
Resultat					

Kommunövergripande verksamhet

Ekonomianalys

För måltidsverksamhet skola-förskola prognostiserades i början av året ett underskott på 400 tkr, då kostnaderna för livsmedel beräknades öka kraftigt. Samtliga avtalsleverantörer meddelade att livsmedelspriserna kommer att öka kraftigt under 2019, ca 10%. Anledningen är förra årets torra samt utvecklingen avseende världsmarknadspriserna (handelsavtal).

Vård- och omsorgsnämnden uppdrog då åt verksamhetschef kost att utreda vad som kan göras för att möta de ökade livsmedelspriserna genom effektivisering/översyn matsedlar etc. Utredning är påbörjad bl a avseende mätning av matsvinn. Prognosen har justerats ner till underskott på 250 tkr.

Konto	Utfall Jan - Aug 2018	Budget Jan - Aug 2019	Utfall Jan - Aug 2019	Budget 2019	Prognos 2019
Intäkter	18 276	17 325	18 433	25 987	26 583
Kostnader	-17 196	-16 399	-17 465	-25 987	-26 833
Nettokostnad	1 080	926	968	0	- 250
Kommunbidrag	- 195	- 926	- 926	0	0
Summa	885	0	42	0	- 250
Resultat					

Personalresursen

Hela nämnden

Som nämnts ovan har förvaltningen en stor uppgift att analysera och komma fram till åtgärder för att skapa god och stabil bemanning inom flera yrkesgrupper. Detta krävs för personalens arbetsmiljö och trivsel, för att kunderna ska uppleva omsorgen som god och säker samt för att förvaltningen ska kunna bedriva det utvecklingsarbete som behövs i takt med att kundgrupper har alltmer komplexa behov av såväl medicinsk social och psykiatrisk karaktär.

Måluppfyllelse

Sjöbo kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare

Nyckeltal	Utfall 2018	Utfall 2019
Andelen anställda som upplever Sjöbo kommun som en bra arbetsgivare ska öka.	79.0%	

En god arbetsmiljö

Nyckeltal	Utfall 2018	Utfall 2019
Sjukfrånvaron i Sjöbo kommun ska vara lägre än genomsnittet för Sveriges kommuner	8.31%	8.39%

Tydlig och konkurrenskraftig lönepolitik

Nyckeltal	Utfall 2018	Utfall 2019
Sjöbo kommun ska, i de olika yrkeskategorierna, ha en medianlön som ligger i nivå med övriga kommuner i södra Skåne. (Antal yrkeskategorier som ligger lägre)	21	

Ingen medarbetarundersökning är genomförd, så indikatorn "Andelen anställda som upplever Sjöbo kommun som en bra arbetsgivare ska öka" kan ej rapporteras.

Sjukfrånvaron är totalt högre till och med augusti 2019 jämfört med samma period 2018. De grupper som har ökat är personal yngre än 29 år och äldre än 60 år. Sjukfrånvaron för personal i åldern 40-49 år har minskat.

Inga jämförbara löneuppgifter kring medianlön finns att tillgå. Uppgifterna kommer vara tillgängliga till årsbokslutet.

Åtgärder med anledning av befarat ekonomiskt underskott

Förvaltningen fortsätter arbetet med att uppnå budget i balans. Även om prognosen totalt sett innebär överskott 2019 har flera verksamhetsområden ett prognostiserat underskott. Detta sker genom översyn av bemanning (ett stort utvecklingsarbete som innefattar önskad sysselsättningsgrad, samplanering mellan olika verksamheter, personal som utför resursspass i andra verksamheter osv), analys av hemtjänstkunder med mycket insatser, översyn av nattbemanning, arbete för att minska sjukfrånvaro mm.

Investeringar

År: 2019 Ansvar: 12 VÅRD -OCH OMSORGSNÄMND

Verksamhet	Budget 2019	Utfall Jan - Aug 2019	Prognos 2019	Avvikelse 2019
13 - verksfunkt	-1 000.0	- 660	- 678	- 322
14 - äldre	-4 800.0	-2 827	-5 122	322
Summa	-5 800.0	-3 487	-5 800	0
Verksamhet				

Verksamhet för funktionshindrade

Prognostiserat utfall avser mindre inventarier enligt budget samt inköp av 1 bil. Resterande bilinköp under 2019 finansieras via leasing.

Äldreomsorg

Inköp av mindre inventarier enligt budget. Planerade inköp av leasingbilar kan inte fullt ut finansieras i investeringsbudgeten, ca 1,0 mnkr omfördelas från utbyte trygghetslarm särskilt boende. Resterande bilinköp finansieras via leasing.

Framtiden

Framtiden för förvaltningen kommer enligt de utredningar som pågår inom Socialdepartementet att innebära att mer vård och behandlingar ska utföras i hemmet. Att arbeta inom vård och omsorg är samtidigt nationellt ett yrke som ligger lågt i popularitet. Förvaltningen står alltså inför dilemmat att samtidigt få uppgifter som kräver gedigna kunskaper inom sjukvård, socialtjänst, psykiatri och liknande samtidigt som få väljer yrket. Detta kommer att kräva extraordinära insatser och risk för att kostnaderna ökar.

Domar efter överklagande om t ex bostad enligt Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade påverkar snabbt förvaltningens ekonomi om dessa blir mera generösa än tidigare vilket förvaltningen befarar.

Angående åtgärder för att möta prisökningar på livsmedel

Vi har ändrat beteende i förskola/ skola och äldreomsorgen med följande:

- Vi har infört fler dagar på menyn med ” Kökets Val” som innebär att vi tager vad vi haver i kylar/frysar och förråd när vi komponerar maträtterna.
Det innebär att vi minskar lagret på livsmedel och samtidigt uppskattas detta av eleverna= minskat matsvinn. Eleverna får därmed så mycket mer att välja på
- Under sommarmånaderna juni, juli och augusti presenterade våra kök inom vård& omsorg endast ett alternativ på menyn. Anledningen till det är att matgästantalet minskar under sommaren och därför behövde vi inte bemanna fullt ut.
- Vi har matsedelsgenomgång med de kök som presenterar högre inköpskostnader per kilo inköpta livsmedel än övriga kök. Dessa kök behöver mer styrning. Se bifogad fil
- Måltidsverksamheten kommer att sluta ” serva” övriga verksamheter med livsmedel som inte är knutna till en beställning (möte, utbildning m.m) from 1 oktober 2019. Många av köken fungerar idag som en speceriaffär vilket tar mycket tid i anspråk för kökspersonalen samt att hanteringen kostar en hel del att hantera administrativt.
- Arbetet med att minska matsvinnet pågår ständigt i samtliga verksamheter inom Måltidsverksamheten

Eva Bramsvik Håkansson
Verksamhetschef Måltiderna

STATISTIK - INKÖP AV LIVSMEDEL, Januari - Juni 2019, inom Måltidsverksamheten

Inköp av ÄGG, KÖTT, FÅGEL, MEJERI ,OST, svenskt	
Totalt Måltidsverksamheten, Sjöbo Kommun:	
	↓
Förskolor:	snitt 89,33%
Blockflöjten	90,88%
Kompassen	96,18%
Lillgården	92,79%
Linnestugan	83,24%
Tallbacken	88,30%
Tofta	84,60%
Skolor:	snitt 85,63%
Malena	84,60%
Emanuel	81,05%
Färsinga	90,97%
Lövestad	85,95%
Sandbäck	90,07%
Storcksolan	77,15%
Vollsjö	89,62%
Äldreomsorg:	snitt 91,63%
Björkbacken	93,00%
Kärnan	90,00%
Rosenlund	90,60%
Solkullen	91,64%
Ängsgården	92,90%

Totala inköp av samtliga livsmedel, svenskt				
Totalt Måltidsverksamheten, Sjöbo Kommun:		71,88% (snitt)		
Totalt inom Hantera-gruppen, ca 200 kommuner		62,60% (snitt)		
	↓	Kronor/Kilo livsmedel		
		år 2019	år 2018	
Förskolor:	snitt 64,62%	Snitt	15,65	19,77
Blockflöjten	58,00%		16,38	19,49
Kompassen	56,77%		13,85	16,84
Lillgården	61,90%		16,77	21,3
Linnestugan	59,19%		17,14	21,58
Tallbacken	86,63%		13,91	19,86
Tofta	65,20%		15,87	19,57
Skolor:	snitt 70,13%	snitt	18,59	22,36
Malena	70,08%		19,53	22,33
Emanuel	74,62%		18,27	21,47
Färsinga	73,57%		21,53	25,87
Lövestad	70,44%		17,04	21,86
Sandbäck	70,02%		18,23	22,05
Storcksolan	62,14%		19,49	22,09
Vollsjö	70,06%		16,04	20,88
Äldreomsorg:	snitt 75,75%	snitt	21,18	24,07
Björkbacken	77,60%		19,08 kr	21,90 kr
Kärnan	75,20%		24,30 kr	25,58 kr
Rosenlund	75,46%		19,83 kr	23,31 kr
Solkullen	76,80%		18,95 kr	23,74 kr
Ängsgården	73,71%		23,74 kr	25,83 kr

Förklaring:

Totala inköp av ägg, kött, fågel och mejeriprodukter

Här kan du utläsa hur många % av inköpen av dessa produkter är svensktproducerade, förädlade m.m inom Måltidsverksamhetens köksenheter

Totala inköp av **samtliga livsmedel**

Här kan du utläsa hur många % av alla livsmedel som köps in som är svenskt producerade, förädlade m.m.

Längst upp i den gråmarkerade rutan kan du jämföra Sjöbo kommuns snitt med ca 200 andra kommuner i Sverige.

Kr/kg

Den här jämförelsen är intressant för här kan vi jämföra kökens förmåga att köpa rätt (avtalsprodukter, utforma kostnadseffektiva matsedlar, och välja de livsmedel som är billigast med kvalitet).

Statistiken är en sammaställning av alla livsmedelskostnaderna dividerat med antalet inköpta kilo livsmedel

Resultat: Samtliga kök har förbättrat sig pga av ändrat beteende men vi ser också att livsmedelspriserna är lägre efter den 1 april 2019, då vi fick nya livsmedelsavtal i samband med 6 st livsmedelsupphandlingar OBS! Priserna ökar under hösten pga av att leverantörerna får enligt avtal höja priserna (4 prisförändringsperioder/år), osäkerhet kring världsmarknadspriser och handelsavtal.

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum 2019-09-04 Dnr 2019/249
Hid

Vård och omsorgsförvaltningen
Eva Gustafsson
förvaltningschef

Stimulansmedel för förstärkning av äldreomsorgen 2019

Vård och omsorgsförvaltningens förslag till beslut

Stimulansmedel för förstärkning av äldreomsorgen 2019 används för att finansiera högre grundbemanning inom särskilt boende innebärande en höjning från 0,58 till 0,60 årsarbetare per plats dag-kväll på vanligt särskilt boende och från 0,71 till 0,73 årsarbetare/plats dag-kväll på demensboende under 2019.

Resterande del av stimulansbidraget används till förstärkning inom rehabenheten under 2019.

Sammanfattning av ärendet

Regeringen har 2019-06-27 beslutat att ge socialstyrelsen i uppdrag att under 2019 fördela medel till kommunerna för förstärkning av äldreomsorgen. Stimulansmedel kan användas inom den del av äldreomsorgen där respektive kommun ser att behoven är som störst.

Stimulansmedel rekvideras senast den 31 oktober 2019 och det är tillåtet att använda rekviderade medel retroaktivt för verksamhet från och med den 27 juni 2019.

Sjöbo kommun kan rekvidrera max 999 001 kr.

Återrapportering till socialstyrelsen skall göras senast 28 februari 2020, belopp som inte används under 2019 skall återbetalas till socialstyrelsen.

Vård- och omsorgsnämndens arbetsutskott beslutade i augusti att rekvidrera maxbeloppet och att rekviderade stimulansmedel bl a kan användas för att under 2019 öka grundbemanningen på särskilt boende/personalförstärkning inom rehabenheten under 2019.

Förvaltningen föreslår att bidraget först och främst används till att finansiera högre grundbemanning inom särskilt boende innebärande en höjning från 0,58 till 0,60 årsarbetare per plats dag-kväll på vanligt särskilt boende och från 0,71 till 0,73 årsarbetare/plats dag-kväll på demensboende. Kostnaden för detta beräknas till ca 950 tkr för tiden juli-dec 2019.

Resterande del av stimulansbidraget förslås användas till förstärkning inom rehabenheten under 2019.

Beslutsunderlag

Arbetsutskottets beslut att rekvirera stimulansmedel 2019-08-13.

Rekvisition av stimulansmedel.

Socialstyrelsens anvisningar för att rekvirera stimulansmedel för 2019 för förstärkning av äldreomsorgen.

Ändring av regleringsbrev bl a avseende medel till äldreomsorgen

Vård och omsorgsförvaltningen

Eva Gustafsson
förvaltningschef

§ 41

Dnr 2019/232

Rekvisition av stimulansmedel för förstärkning av äldreomsorgen 2019

Vård- och omsorgsnämndens arbetsutskotts beslut

1. Arbetsutskottet beslutar att rekvirera högsta möjliga belopp för Sjöbo kommun, 999 001 kr för 2019, att användas under perioden 27 juni – 31 december 2019.
2. Rekvirerade stimulansmedel kan bl a användas för att under 2019 öka grundbemanningen på särskilt boende/personalförstärkning inom rehabenheten under 2019.

Sammanfattning

Regeringen har 2019-06-27 beslutat att ge socialstyrelsen i uppdrag att under 2019 fördela medel till kommunerna för förstärkning av äldreomsorgen. Stimulansmedel kan användas inom den del av äldreomsorgen där respektive kommun ser att behoven är som störst.

Stimulansmedel rekquireras senast den 31 oktober 2019 och det är tillåtet att använda rekvirerade medel retroaktivt för verksamhet från och med den 27 juni 2019.

Sjöbo kommun kan rekvirera max 999 001 kr.

Åtterrapporering till socialstyrelsen skall göras senast 28 februari 2020, belopp som inte används under 2019 skall återbetalas till socialstyrelsen.

Förvaltningen föreslår att bidraget först och främst används till att höja grundbemanningen på särskilt boende under resterande del av 2019 från 0,58 till 0,60 årsarbetare per plats dag-kväll på vanligt särskilt boende och från 0,71 till 0,73 årsarbetare/plats dag-kväll på demensboende. Kostnaden för detta beräknas till ca 650 tkr för tiden sep-dec 2019.

Resterande del av stimulansbidraget förslås användas till personalförstärkning inom rehabenheten under 2019.

Beslutsunderlag

Socialstyrelsens anvisningar för att rekvirera stimulansmedel för 2019 för förstärkning av äldreomsorgen.

Socialstyrelsens fördelningslista för rekvisition av statsbidrag.

Rekvisionsblankett.

Ändring av regleringsbrev bl a avseende medel till äldreomsorgen.

Protokollet skall skickas till

Chefer vård- och omsorg för kännedom

Förvaltningsövergripande samverkan vård- och omsorg för kännedom

Rekvisation av statsbidrag för 2019 för förstärkning av äldreomsorgen

Endast en rekvisition per kommun. Den ifyllda och undertecknade blanketten ska ha kommit in **senast den 31 oktober 2019** till:
Socialstyrelsen, Ekonomienheten, 106 30 Stockholm.

Betalningsmottagare	Sjöbo kommun
Organisationsnummer	212000-1090
Utdelningsadress	Sjöbo kommun
Postnummer	275 80
Ort	Sjöbo
Belopp (kr)	999 001
Bidraget utbetalas till (välj ett av två alternativ)	Plusgiro nr:
	Bankgiro nr:662-7574
Betalningsreferens (max 10 tecken)	Ref 120001
Uppgifter för ev. fakturering av återbetalning	Fakturaadress: Box 54, 275 22 Sjöbo Faktura-id/ref för ev. återbetalning 2019: 120001
Kontaktperson för uppföljning av bidragets användning (ev. ändringar ska löpande meddelas till Socialstyrelsen)	Eva Gustafsson
Befattning kontaktperson	Förvaltningschef vård och omsorg
Telefon kontaktperson	0416-27 180
E-post kontaktperson	Eva.Gustafsson@sjobo.se
Ort	Sjöbo

Datum	2019-08-21
Underskrift (behörig företrädare, firmatecknare eller liknande)	
Namnförtydligande	Berit Lundström / Eva Gustafsson
Befattning	Ordförande vård- och omsorgsnämnden/Förvaltningschef vård- och omsorg

Hantering av kontaktuppgifter

E-post och andra handlingar, t.ex. ansökningar och enkätsvar, som kommer in till Socialstyrelsen är enligt huvudregeln allmänna handlingar. Det innebär att allmänheten har rätt till att ta del av innehållet, om det inte finns uppgifter som är sekretessbelagda enligt offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Personuppgifter behandlas hos Socialstyrelsen i enlighet med dataskyddsförordningen (EU) 2016/679. Mer information om hur Socialstyrelsen behandlar personuppgifter finns på myndighetens webbplats <http://www.socialstyrelsen.se/omwebbplatsen/personuppgifter>.

Till Socialstyrelsens ekonomienhet: Kostnaderna ska belasta utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg, anslag 4:5 Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet, anslagspost 11 Utvecklingsmedel – Socialstyrelsen

Anvisningar för att rekvirera stimulansmedel för 2019 för förstärkning av äldreomsorgen

Regeringen har gett Socialstyrelsen i uppdrag att under 2019 fördela medel till kommunerna för förstärkning av äldreomsorgen.

I fördelningen av stimulansmedlen inom kommunens verksamheter behöver kommunen beakta kraven om anmälan och rapportering av statligt stöd som följer av lagen (2013:388) om tillämpning av Europeiska unionens statsstödsregler.

Bidragets storlek

Stimulansmedlen omfattar totalt 500 miljoner kronor för 2019. I bilagan till regeringsbeslut 2019-06-27 nr I:6 framgår hur stort belopp som varje kommun kan rekvirera.

Vilka kan rekvirera medlen?

Kommuner.

Vad kan ni rekvirera medel för?

Stimulansmedlen kan användas inom den del av äldreomsorgen där respektive kommun ser att behoven är som störst.

När kan ni använda medlen?

Socialstyrelsen betalar ut medlen under 2019 och de kan användas från och med den 27 juni till och med den 31 december 2019. Det är tillåtet att använda rekvirerade medel retroaktivt för verksamhet från och med den 27 juni 2019.

Hur får ni del av medlen?

Medlen betalas ut engångsvis efter rekvisition ställd till Socialstyrelsen.

1. Varje kommun får rekvirera medel genom den blankett som Socialstyrelsen tillhandahåller. Blanketten finns publicerad på Socialstyrelsens webbsida för stimulansmedlen.
2. I bilagan till regeringsbeslut 2019-06-27 nr I:6 framgår hur stort belopp som varje kommun kan rekvirera för 2019.
3. Endast **en rekvisition per kommun** ska lämnas till Socialstyrelsen.
4. Rekvisitionen ska ha kommit in till myndigheten senast den **31 oktober 2019** och betalas ut löpande.
5. Rekvisitionen ska vara undertecknad av behörig företrädare för respektive kommun.

Vad gäller för återrapportering och återbetalning av medel?

Varje kommun ska **senast den 28 februari 2020** redovisa till Socialstyrelsen hur medlen har använts enligt ett webbformulär som Socialstyrelsen skickar i december 2019. Formuläret kommer bland annat att innehålla frågor om hur mycket stimulansmedel som kommunen har använt och till vilken eller vilka verksamheter.

Om ni inte har använt hela det rekviderade beloppet under perioden 27 juni–31 december 2019 ska ni återbetala återstoden till Socialstyrelsen. Socialstyrelsen kommer att fakturera eventuellt återstående medel. Återbetalningen ska ske senast vid den tidpunkt som Socialstyrelsen meddelar.

Bakgrund

Regeringen gav den 27 juni 2019 (S2019/02959/FS) Socialstyrelsen i uppdrag att under 2019 fördela, administrera och följa upp medel för förstärkning av äldreomsorgen i kommunerna.

Mer information

Bevaka uppdateringar om stimulansmedlen via webbsidan:
<https://statsbidrag.socialstyrelsen.se/kommuner>

Kontaktpersoner

Frida Azadi	Frida.azadi@socialstyrelsen.se	075-247 42 16
Joakim Hammarberg	joakim.hammarberg@socialstyrelsen.se	075-247 35 06

REGERINGEN

Socialdepartementet

Regeringsbeslut

I:6

2019-06-27

S2019/02959/FS

Socialstyrelsen
106 30 Stockholm

Ändring av regleringsbrev för budgetåret 2019 avseende Socialstyrelsen

1 bilaga

Riksdagen har för budgetåret 2019 beslutat om anslag och bemyndiganden om ekonomiska åtaganden (prop. 2018/19:1 utg.omr. 9, bet. 2018/19:SoU1, rskr. 2018/19:111).

VERKSAMHET

3 Uppdrag

Socialtjänst m.m.

1. E-hälsa

a) Utveckla e-hälsa och välfärdsteknik

Socialstyrelsen ska fortsätta utveckla nyckeltal för användningen av e-hälsa och välfärdsteknik i kommunerna, samt följa upp och redovisa resultaten på Socialstyrelsens hemsida. Myndigheten ska även beskriva och analysera resultaten av uppföljningen av nyckeltalen för att identifiera framgångsfaktorer och hinder för utveckling och implementering av e-hälsa och välfärdsteknik. Uppdraget ska redovisas till regeringen (Socialdepartementet) senast den 29 maj 2020.

b) IBIC

Postadress
103 33 Stockholm

Telefonväxel
08-405 10 00

E-Post
s.registrator@regeringskansliet.se

Besöksadress
Fredsgatan 8

Telefax
08-723 11 91

Socialstyrelsen ska verka för att den nationella modellen för enhetlig och strukturerad information kallad Individens behov i centrum (IBIC), införs i samtliga kommuner samt stödja kommunerna vid införandet och implementeringen av modellen i relevanta verksamheter. Uppdraget ska utföras i samråd med Sveriges Kommuner och Landsting (SKL), Riksorganisationen för idéburen vård och social omsorg (Famna) och Vårdföretagarna. Uppdraget ska redovisas till regeringen (Socialdepartementet) senast den 29 maj 2020.

För uppdragets genomförande får Socialstyrelsen använda 4 000 000 kronor under 2019. Kostnaderna ska belasta utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg, anslaget 4:5 Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet, anslagsposten 11 Utvecklingsmedel - Socialstyrelsen.

2. Habiliteringsersättning

Socialstyrelsen ska fördela 350 000 000 kronor till kommunerna i stimulansbidrag för habiliteringsersättning under 2019. Medlen ska fördelas utifrån antalet deltagare som finns i daglig verksamhet enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) i kommunen, enligt den senaste statistik som Socialstyrelsen har. Statsbidraget får användas av kommunerna för att införa eller höja en låg dagpenning till dem som deltar i daglig verksamhet enligt LSS (habiliteringsersättning). Statsbidraget får även användas till att bibehålla en nivå på dagpenningen som tidigare höjts med hjälp av statsbidraget. Medlen ska rekvideras från Socialstyrelsen utan ansökningsförfarande. Socialstyrelsen ska ange de villkor som ska vara uppfyllda för att få del av medlen. Medel som inte har rekviderats, det datum som Socialstyrelsen beslutar, får fördelas till de kommuner som angivit att de önskar ta del av dessa medel. Uppdraget ska redovisas till regeringen (Socialdepartementet) senast den 1 juli 2020. Av rapporten ska framgå kommunernas användning av tilldelade medel för 2019. Kostnaderna ska belasta utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg, anslaget 4:2 Vissa statsbidrag inom funktionshinderområdet, anslagsposten 11 Habiliteringsersättning.

3. Ändring av redovisningsdatum av beslutat uppdrag som getts i särskild ordning

I regeringsbeslut II:7 den 20 juni 2018 (S2018/03799/FST) har Socialstyrelsen fått i uppdrag att under 2018 fördela medel för investeringar i välfärdsteknik i omsorgen och genomföra en uppföljning av hur stimulansmedlen använts av kommunerna. Enligt beslutet ska uppdraget redovisas senast den 15 maj 2019. Tiden för redovisning förlängs och ska istället redovisas till regeringen (Socialdepartementet) senast den 28 juni 2019.

4. Medel till äldreomsorgen

Socialstyrelsen ska fördela 500 000 000 kronor till landets kommuner, i enlighet med bilagd fördelningsnyckel, för att under 2019 användas inom den del av äldreomsorgen där respektive kommun ser att behoven är som störst. Medlen utbetalas efter rekvisition. Myndigheten ska även följa upp hur kommunerna har använt medlen. Socialstyrelsen får under 2019 använda högst 500 000 kronor för egna kostnader kopplade till arbetet. Uppdraget ska redovisas till regeringen (Socialdepartementet) senast den 30 oktober 2020. Kostnaderna ska belasta utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg, anslaget 4:5 Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet, anslagsposten 11 Utvecklingsmedel – Socialstyrelsen.

- - -

På regeringens vägnar

Lena Hallengren

Carita Nyssölä Linde

Kopia till

Statsrådsberedningen, internrevisionen
Finansdepartementet, BA, ESA
Förvaltningsavdelningen, RK Ekonomi
Socialförsäkringsutskottet
Socialutskottet
Riksrevisionen
Barnombudsmannen
Datainspektionen
Diskrimineringsombudsmannen
E-hälsomyndigheten
Folkhälsomyndigheten
Försäkringskassan
Inspektionen för vård och omsorg
Jämställdhetsmyndigheten
Kammarkollegiet
Läkemedelsverket
Länsstyrelsen i Stockholms län
Länsstyrelsen i Östergötlands län
Myndigheten för delaktighet
Myndigheten för digital förvaltning
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor
Sametinget
Statens institutionsstyrelse
Statskontoret
Statens kulturråd
Statens medicinsk-etiska råd
Riksgäldskontoret
Verket för innovationssystem
Nordiska ministerrådet
Sveriges Kommuner och Landsting
Riksorganisationen för idéburen vård och social omsorg
Vårdföretagarna

Fördelning av stimulansbidrag till äldreomsorgen

I vårändringsbudget för 2019 har riksdagen beslutat ett brett riktat stimulansbidrag till äldreomsorgen på 500 miljoner kronor. Medlen fördelas till respektive kommun efter den så kallade standardkostnaden.

Standardkostnaden för äldreomsorgen baseras enligt förordningen om kommunalekonomisk utjämning (2004:881) på ålder, civilstånd, skillnader i dödlighet, tillägg för personer födda utanför Norden, tillägg för institutionsboende i glesbygd, tillägg för hemtjänst i glesbygd. Ålder och civilstånd är de faktorer som påverkar standardkostnaden mest.

(Mnkr)	Förstärkning av äldreomsorgen
Kommun	UO 9 Anslag 4:5
Ale	1,2
Alingsås	2,2
Alvesta	1,1
Aneby	0,4
Arboga	0,9
Arjeplog	0,2
Arvidsjaur	0,5
Arvika	1,8
Askersund	0,7
Avesta	1,5
Bengtsfors	0,8
Berg	0,6
Bjurholm	0,2
Bjuv	0,7
Boden	1,7
Bollebygd	0,4
Bollnäs	1,8
Borgholm	0,9
Borlänge	2,6
Borås	5,6
Botkyrka	2,7
Boxholm	0,3
Bromölla	0,7

Bräcke	0,5
Burlöv	0,8
Båstad	1,1
Dals-Ed	0,3
Danderyd	1,8
Degerfors	0,6
Dorotea	0,3
Eda	0,6
Ekerö	1,0
Eksjö	1,1
Emmaboda	0,7
Enköping	2,2
Eskilstuna	5,1
Eslöv	1,5
Essunga	0,3
Fagersta	0,8
Falkenberg	2,5
Falköping	1,9
Falun	3,1
Filipstad	0,8
Finspång	1,3
Flen	1,1
Forshaga	0,7
Färgelanda	0,4
Gagnef	0,6
Gislaved	1,5
Gnesta	0,6
Gnosjö	0,5
Gotland	3,6
Grums	0,6
Grästorp	0,4
Gullspång	0,4
Gällivare	1,2
Gävle	5,0
Göteborg	22,7
Götene	0,7
Habo	0,4
Hagfors	0,9
Hallsberg	0,9
Hallstahammar	1,0

Halmstad	5,2
Hammarö	0,7
Haninge	2,8
Haparanda	0,7
Heby	0,8
Hedemora	1,0
Helsingborg	7,0
Herrljunga	0,5
Hjo	0,6
Hofors	0,7
Huddinge	3,3
Hudiksvall	2,3
Hultsfred	1,0
Hylte	0,6
Håbo	0,7
Hällefors	0,5
Härjedalen	0,9
Härnösand	1,6
Härryda	1,3
Hässleholm	3,1
Höganäs	1,6
Högsby	0,4
Hörby	0,9
Höör	0,8
Jokkmokk	0,4
Järfälla	3,0
Jönköping	6,6
Kalix	1,1
Kalmar	3,4
Karlsborg	0,5
Karlshamn	2,0
Karlskoga	1,9
Karlskrona	3,5
Karlstad	4,8
Katrineholm	2,0
Kil	0,7
Kinda	0,6
Kiruna	1,2
Klippan	1,0
Knivsta	0,5

Kramfors	1,4
Kristianstad	4,5
Kristinehamn	1,6
Krokom	0,8
Kumla	1,0
Kungsbacka	3,6
Kungsör	0,5
Kungälv	2,2
Kävlinge	1,2
Köping	1,6
Laholm	1,4
Landskrona	2,3
Laxå	0,4
Lekeberg	0,4
Leksand	1,0
Lerum	1,6
Lessebo	0,5
Lidingö	2,6
Lidköping	2,2
Lilla Edet	0,6
Lindesberg	1,4
Linköping	7,1
Ljungby	1,7
Ljusdal	1,4
Ljusnarsberg	0,3
Lomma	1,1
Ludvika	1,8
Luleå	3,7
Lund	4,7
Lycksele	0,8
Lysekil	1,0
Malmö	14,3
Malung-Sälen	0,7
Malå	0,2
Mariestad	1,5
Mark	2,0
Markaryd	0,7
Mellerud	0,7
Mjölby	1,5
Mora	1,3

Motala	2,4
Mullsjö	0,4
Munkedal	0,7
Munkfors	0,3
Mölnadal	2,7
Mönsterås	0,9
Mörbylånga	0,8
Nacka	3,8
Nora	0,7
Norberg	0,4
Nordanstig	0,6
Nordmaling	0,5
Norrköping	6,6
Norrtälje	3,8
Norsjö	0,3
Nybro	1,3
Nykvarn	0,3
Nyköping	3,2
Nynäshamn	1,3
Nässjö	1,7
Ockelbo	0,4
Olofström	0,9
Orsa	0,5
Orust	1,0
Osby	0,9
Oskarshamn	1,5
Ovanåker	0,8
Oxelösund	0,8
Pajala	0,6
Partille	1,6
Perstorp	0,4
Piteå	2,3
Ragunda	0,5
Robertsfors	0,5
Ronneby	1,8
Rättvik	0,9
Sala	1,4
Salem	0,6
Sandviken	2,2
Sigtuna	1,6

Simrishamn	1,5
Sjöbo	1,0
Skara	1,0
Skellefteå	4,2
Skinnskatteberg	0,3
Skurup	0,7
Skövde	2,6
Smedjebacken	0,7
Sollefteå	1,5
Sollentuna	2,6
Solna	3,4
Sorsele	0,2
Sotenäs	0,7
Staffanstorp	1,0
Stenungsund	1,1
Stockholm	37,6
Storfors	0,3
Storuman	0,5
Strängnäs	1,7
Strömstad	0,7
Strömsund	1,0
Sundbyberg	1,6
Sundsvall	5,2
Sunne	0,9
Surahammar	0,6
Svalöv	0,6
Svedala	0,8
Svenljunga	0,6
Säffle	1,1
Säter	0,6
Sävsjö	0,7
Söderhamn	1,8
Söderköping	0,8
Södertälje	3,8
Sölvesborg	1,1
Tanum	0,9
Tibro	0,7
Tidaholm	0,8
Tierp	1,3
Timrå	1,0

Tingsryd	1,0
Tjörn	0,9
Tomelilla	0,8
Torsby	1,0
Torsås	0,5
Tranemo	0,7
Tranås	1,2
Trelleborg	2,3
Trollhättan	2,8
Trosa	0,6
Tyresö	1,7
Täby	3,1
Töreboda	0,6
Uddevalla	3,1
Ulricehamn	1,4
Umeå	4,9
Upplands Väsby	1,6
Upplands-Bro	0,9
Uppsala	8,8
Uppvidinge	0,7
Vadstena	0,6
Vaggeryd	0,7
Valdemarsvik	0,6
Vallentuna	1,1
Vansbro	0,5
Vara	1,0
Varberg	3,5
Vaxholm	0,5
Vellinge	1,6
Vetlanda	1,6
Vilhelmina	0,5
Vimmerby	1,0
Vindeln	0,4
Vingåker	0,5
Vårgårda	0,5
Vänersborg	2,2
Vännäs	0,5
Värmdö	1,4
Värnamo	1,8
Västervik	2,5

Västerås	7,3
Växjö	4,2
Ydre	0,3
Ystad	2,0
Åmål	0,9
Ånge	0,7
Åre	0,5
Årjäng	0,7
Åsele	0,3
Åstorp	0,7
Åtvidaberg	0,7
Älmhult	1,0
Älvdalen	0,6
Älvkarleby	0,6
Älvsbyn	0,5
Ängelholm	2,6
Öckerö	0,7
Ödeshög	0,3
Örebro	6,8
Örkelljunga	0,6
Örnsköldsvik	3,4
Östersund	3,4
Österåker	1,6
Östhammar	1,4
Östra Göinge	0,8
Överkalix	0,3
Övertorneå	0,4
Summa	500

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum 2019-09-04 Dnr 2019/204
Hid

Vård och omsorgsförvaltningen
Eva Gustafsson
förvaltningschef

Kommunstyrelsen

Yttrande plan för strategisk lokalförsörjning

Vård och omsorgsförvaltningens förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden överlämnar yttrande till kommunstyrelsen enligt bilaga till protokollet.

Sammanfattning av ärendet

Behovet av och kraven på lokalerna ändras snabbt. Befolkningen ökar. Befolkningsstrukturen, verksamheterna samt kommuninvånarnas krav och förväntningar förändras. Ibland handlar det om att minimera kostnaderna för utnyttjade lokaler och vid andra tillfällen om att minimera risken för att stå utan nödvändiga lokaler. Det ställer krav på att fortlöpande anpassa kommunens utbud av lokaler. Därför måste lokalresursplanering ständigt pågå.

De närmaste åren fortsätter antalet barn och äldre att öka, vilket påverkar behovet av lokaler för barnomsorg, skola och äldreomsorg. Samtidigt har en del verksamheter behov som inte kan lösas i de befintliga lokalerna, vilket lett till kortsiktiga lösningar. Vissa lokalerna är inte ändamålsenliga, vilket kan behöva åtgärdas för att de ska vara funktionella ur både verksamhets- och arbetsmiljöperspektiv.

Kommunstyrelsen har beslutat skicka utredningen på remiss till bl a vård- och omsorgsnämnden och att remissvaret ska vara kommunstyrelsen till handa senast den 30 september 2019.

Beslutsunderlag

Förslag till yttrande från vård- och omsorgsnämnden (*till nämndens sammanträde*)
Kommunstyrelsens beslut 2019-06-03 angående plan för strategisk lokalförsörjning
Plan för strategisk lokalförsörjning den 25 april 2019
Kommunledningsförvaltningens tjänsteskrivelse den 27 maj 2019

Vård och omsorgsförvaltningen

Eva Gustafsson
förvaltningschef

Postadress
Sjöbo kommun
275 80 SJÖBO

Besöksadress
Gamla Torget 10
Sjöbo

Telefon
0416-270 00
(växel)

Fax
0416-51 17 92

Bankgiro
662-7574

Internet
www.sjobo.se

§ 73

Dnr 2017/67

Lokaltutredning

Kommunstyrelsens beslut

1. Utredningen skickas på remiss till familjenämnden, vård- och omsorgsnämnden, tekniska nämnden, samhällsbyggnadsnämnden och kommunstyrelsen samt till AB Sjöbohem.
2. Remissvaret ska vara kommunstyrelsen till handa senast den 30 september 2019.

Sammanfattning

Behovet av och kraven på lokalerna ändras snabbt. Befolkningen ökar. Befolkningsstrukturen, verksamheterna samt kommuninvånarnas krav och förväntningar förändras. Ibland handlar det om att minimera kostnaderna för utnyttjade lokaler och vid andra tillfällen om att minimera risken för att stå utan nödvändiga lokaler. Det ställer krav på att fortlöpande anpassa kommunens utbud av lokaler. Därför måste lokalresursplanering ständigt pågå.

De närmaste åren fortsätter antalet barn och äldre att öka, vilket påverkar behovet av lokaler för barnomsorg, skola och äldreomsorg. Samtidigt har en del verksamheter behov som inte kan lösas i de befintliga lokalerna, vilket lett till kortsiktiga lösningar. Vissa lokalerna är inte ändamålsenliga, vilket kan behöva åtgärdas för att de ska vara funktionella ur både verksamhets- och arbetsmiljöperspektiv.

Arbetsutskottet har föreslagit kommunstyrelsen att utredningen skickas på remiss till familjenämnden, vård- och omsorgsnämnden, tekniska nämnden, samhällsbyggnadsnämnden och kommunstyrelsen samt till AB Sjöbohem och att remissvaret ska vara kommunstyrelsen till handa senast den 30 september 2019.

Beslutsunderlag

Plan för strategisk lokalförsörjning den 25 april 2019

Kommunledningsförvaltningens tjänsteskrivelse den 27 maj 2019

Beslutet skickas till

Familjenämnden

Vård- och omsorgsnämnden

Tekniska nämnden

Samhällsbyggnadsnämnden

Kommunstyrelsen

AB Sjöbohem

Plan för strategisk lokalförsörjning

Kommunledningsförvaltningens förslag till beslut

Utredningen skickas på remiss till nämnderna och AB Sjöbohem. Remissvaret ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 30 september.

Sammanfattning av ärendet

Behovet av och kraven på lokalerna ändras snabbt. Befolkningen ökar. Befolkningsstrukturen, verksamheterna samt kommuninvånarnas krav och förväntningar förändras. Ibland handlar det om att minimera kostnaderna för outnyttjade lokaler och vid andra tillfällen om att minimera risken för att stå utan nödvändiga lokaler. Det ställer krav på att fortlöpande anpassa kommunens utbud av lokaler. Därför måste lokalresursplanering ständigt pågå.

De närmaste åren fortsätter antalet barn och äldre att öka, vilket påverkar behovet av lokaler för barnomsorg, skola och äldreomsorg. Samtidigt har en del verksamheter behov som inte kan lösas i de befintliga lokalerna, vilket lett till kortsiktiga lösningar. Vissa lokalerna är inte ändamålsenliga, vilket kan behöva åtgärdas för att de ska vara funktionella ur både verksamhets- och arbetsmiljöperspektiv.

I utredningen har följande strategiska frågor identifierats. Det är frågeställningar som kommunen behöver ta ställning till och som är avgörande för den framtida lokalplaneringen:

- exploateringen av Bränneriet
- Engelska skolans etablering
- skolans framtida organisation med tanke på ett ökande antal elever
- om Sandbäcksskolan helt eller delvis ska återgå till att vara skola
- om simhallen ska byggas om till skollokaler
- hanteringen av kapacitetsöverskott på Stork- och Lövestadsskolorna
- om den kommunala administrationen ska samlas i kommunhuset, och om detta alternativ inte väljs, den nödvändiga utökningen av lokalerna för förvaltningarna på Ommavägen
- hur ett ökande behov av förskoleplatser ska mötas
- verksamheten i paviljongen och mattransporterna vid Lillgårdens förskola
- överkapaciteten på de särskilda boendena.

- att byggrätt för vårdboende saknas, vilket krävs för att man ska kunna bygga ytterligare särskilda boenden för LSS
- försäljning av måltider
- ansvar för byggnation av trygghetslägenheter.

Bakgrund

Kommunledningsförvaltningen har fått i uppdrag av kommunstyrelsen (ks 2017/67) att samordna och leda en utredning av kommunens samlade lokalbehov. Målet med den strategiska lokalförsörjningen är att skapa förutsättningar för effektivt lokalanvändande, samtidigt som verksamheterna ska ha tillgång till ändamålsenliga och kostnadseffektiva lokaler.

Arbetet med lokalförsörjningen har stämts av med den politiska styrgruppen och bedrivits tillsammans med förvaltningscheferna och resurspersoner som cheferna utsett.

Sjöbo som ovan

Ann-Christin Walméus
Ekonomichef

Ekonomiavdelningen

Ann-Christin Walméus

Plan för strategisk lokalförsörjning

Beslut

Förslag till beslut

Utredningen skickas på remiss till nämnderna och AB Sjöbohem. Remissvaret ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 30 september.

Sammanfattning

Helt avgörande för lokalbehovet framöver är befolkningsprognosen som utgör grund för planeringen och för den planerade utbyggnaden på Bränneriet och Sjöbo Väst. Det fria skolvalet och antalet friskolor i kommunen påverkar också hur stor andel av barnen som kommunen behöver planera för. I äldreomsorgen är en avgörande faktor hur folkhälsan påverkas och därmed behovet av äldreomsorg.

Helt avgörande för hur lokaler för grundskolan ska dimensioneras och planeras är om Engelska skolan etableras på Sjöbo Väst. Om så sker, troligen kan en skola avvecklas, annars behöver kapaciteten i Sjöbo tätort öka. När det gäller förskolan krävs att kommunen tar ställning i frågan om Lillgårdens förskola ska förändras och utvecklas samt om Lergökens förskola ska flytta till Lillgården. Hur verksamheten påverkas är även avgörande för om Navet samt på sikt även råd och stöd kan vara kvar på Sandbäcksskolan eller om verksamheterna behöver flyttas till andra lokaler. Även den fortsatta planeringen av förskoleverksamheten i Sjöbo tätort är beroende av om Engelska skolan etableras. På sikt behöver kapaciteten utvecklas. Då är frågan om det ska ske i kommunal regi eller om enskilt bedriven verksamhet ska svara för det.

Familjenämnden behöver ta ställning till hur den vill gå vidare med lokalanvändningen. Utgångspunkter är barnperspektivet, ekonomi, lärmiljö och kompetensförsörjning samt om förstudier ska inledas för Lillgården och Färsingaskolan.

Kommunen behöver ta ställning till hur eventuell försäljning av kost till enskilt bedriven verksamhet ska hanteras, i en situation då en del av produktionskapaciteten kan behövas för de egna verksamheterna.

I äldreomsorgen behöver kommunen besluta vad som ska göras åt överkapaciteten i särskilt boende. Det är viktigt för att vård- och omsorgsförvaltningen ska kunna bedriva verksamheten med en budget i balans. En annan strategisk fråga är om marknaden och Sjöbohem kan förväntas ta ansvar för servicelägenheter och trygghetsboende, eller om vård- och omsorgsnämnden även framöver ska ansvara för dem.

När det gäller kommunhuset krävs beslut om nästa steg, en förstudie, mot ett samordnat kommunhus.

Flyktingverksamheten har ett lokalöverskott som behöver hanteras. Här fordras att kommunen fortlöpande undersöker om det finns någon annan verksamhet som kan överta lokalerna vid behov.

Strategiska frågor att ta ställning till:

- exploateringen av Bränneriet
- Engelska skolans etablering
- skolans framtida organisation med tanke på ett ökande antal elever
- om Sandbäcksskolan helt eller delvis ska återgå till att vara skola
- om simhallen ska byggas om till skollokaler
- hanteringen av kapacitetsöverskott på Stork- och Lövestadsskolorna
- om den kommunala administrationen ska samlas i kommunhuset, och om detta alternativ inte väljs, den nödvändiga utökningen av lokalerna för förvaltningarna på Ommavägen
- hur ett ökande behov av förskoleplatser ska mötas
- verksamheten i paviljongen och matttransporterna vid Lillgårdens förskola
- överkapaciteten på de särskilda boendena.
- att byggrätt för vårdboende saknas, vilket krävs för att man ska kunna bygga ytterligare särskilda boenden för LSS
- försäljning av måltider
- ansvar för byggnation av trygghetslägenheter.

Ekonomiska konsekvenser

För att de ekonomiska konsekvenserna ska kunna belysas krävs förstudier om eventuella ombyggnader av Lillgården, Färsingaskolan och kommunhuset. Beräkningarna nedan bygger på kostnadsuppgifter från byggande i andra kommuner.

Verksamhet	Förändring	År	mnkr
Förskoleverksamhet (inklusive effekt av förskolepeng)	Ombyggnad av Lillgården	2022	1,8
	Utökning av kapaciteten på Lillgården	2024	1,0
Skolan	Engångskostnad förstudie	2019	0,3
Särskilt boende	Minskning av antalet platser i särskilt boende äldreomsorg (bruttohyra)	2023	-2,4
Kommunhuset	Engångskostnad förstudie	2019	0,3
Gruppboende LSS	Finansiering hanterad i budget	2019	1,6

För familjecentralen, kommunhuset (inklusive bibliotek och konsthallen) och skolorganisationen har ingen kostnadsberäkning kunnat göras, eftersom beräkningen kräver förstudier eller på grund av att uppgifterna ännu inte finns tillgängliga.

Beträffande scenario 1 innebär ökade lokalkostnader med cirka 2,2 mnkr då lokalerna på Sandbäcksskolan utökas.

För scenario 2: En högstadieskola och scenario 3: Två högstadieskolor har inte kostnaderna kunnat beräknas, eftersom det krävs en förstudie för att man ska kunna avgöra vad ombyggnaden av Färsingaskolan kostar. En ytterst grov uppskattning av Sjöbohem visar en investeringskostnad på cirka 20

mnkr. Till det kommer att skollokaler på Sandbäcksskolan behöver utökas vilket beräknas innebära en ökad lokalkostnad med 2,2 mnkr.

Hur kostnadsutvecklingen blir vid scenario 4: Engelska skolan beror på hur de befintliga lokalerna kan anpassas vid ett minskat antal elever, så att etableringen inte resulterar i ökad skolpeng och att lokaler som friställs kan användas till annan verksamhet eller avvecklas.

Skolpengen kommer att påverkas. Om de befintliga lokalerna förtätas, minskar skolpengen. Om lokalerna istället utökas kan det innebära en ökad skolpeng.

Inledning

Behovet av och kraven på lokalerna ändras snabbt. Befolkningen ökar. Befolkningsstrukturen, verksamheterna samt kommuninvånarnas krav och förväntningar förändras. Ibland handlar det om att minimera kostnaderna för outnyttjade lokaler och vid andra tillfällen om att minimera risken för att stå utan nödvändiga lokaler. Det ställer krav på att fortlöpande anpassa kommunens utbud av lokaler. Därför måste lokalresursplanering ständigt pågå. Det är viktigt att planera för och bygga in flexibilitet i byggnader, lokaler och utemiljöer. En strategi för att undvika lokalöverskott är att planera permanenta lokaler för grundbehov och mer tillfälliga lösningar för toppbehov.

De närmaste åren fortsätter antalet barn och äldre att öka, vilket påverkar behovet av lokaler för barnomsorg, skola och äldreomsorg. Samtidigt har en del verksamheter behov som inte kan lösas i de befintliga lokalerna, vilket lett till kortsiktiga lösningar. Vissa lokalerna är inte ändamålsenliga, vilket kan behöva åtgärdas för att de ska vara funktionella ur både verksamhets- och arbetsmiljöperspektiv.

Lokalerna är en viktig resurs för verksamheten, samtidigt som hyran låg på cirka 122 mnkr 2018. Det motsvarade 10 procent av verksamhetens kostnader. Därutöver tillkommer sophämtning, el, städning med mera. Förskola, skola och gymnasieskola står för cirka 40 procent av lokalkostnaderna.

För att uppnå Sjöbo kommuns vision och möta verksamheternas behov av ändamålsenliga lokaler samtidigt som de befintliga lokalerna används kostnadseffektivt, behöver både befintligt och framtida lokalbehov ses över. Man bör även överväga hur många lokaler som behöver vara flexibla och vilka som kan vara avsedda för ett specifikt ändamål. Effektivt lokalnyttjande kan bidra till att kommunen uppnår god ekonomisk hushållning.

Uppdrag

Kommunledningsförvaltningen har fått i uppdrag av kommunstyrelsen (ks 2017/67) att samordna och leda en utredning av kommunens samlade lokalbehov. Målet med den strategiska lokalförsörjningen är att skapa förutsättningar för effektivt lokalanvändande, samtidigt som verksamheterna ska ha tillgång till ändamålsenliga och kostnadseffektiva lokaler.

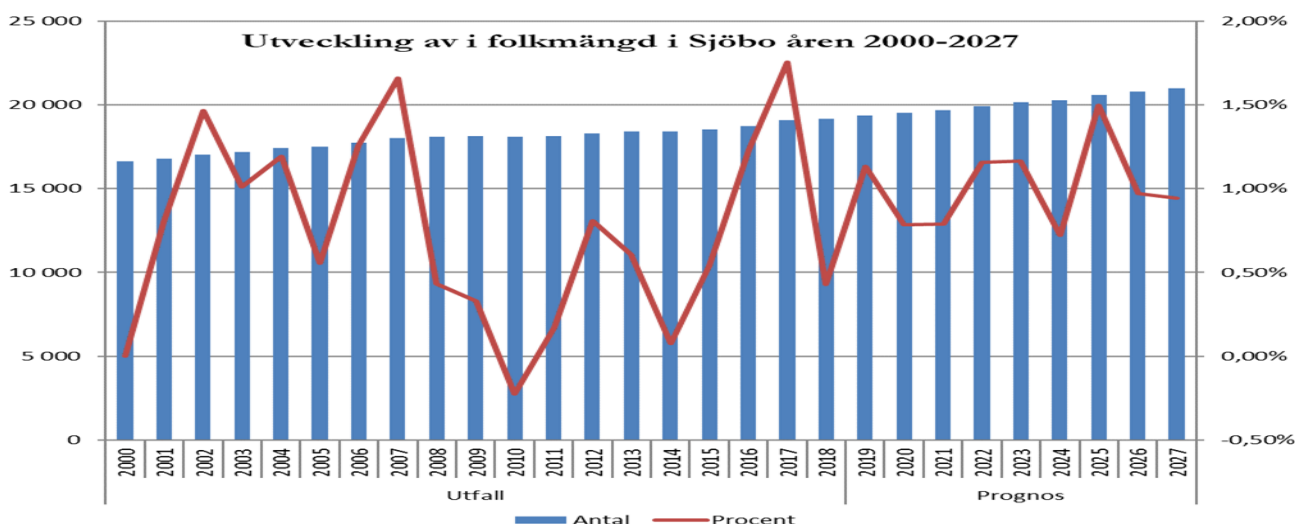
Process

Arbetet med lokalförsörjningen har stämts av med den politiska styrgruppen och bedrivits tillsammans med förvaltningscheferna och resurspersoner som cheferna utsett.

Sjöbo kommuns utveckling

Sjöbo kommuns befolkning ökade med cirka 2 500 invånare åren 2000 till 2018. Det motsvarar en genomsnittlig ökning per år med knappt 140 personer. Det enda året då befolkningen minskade var 2010 (-41 personer).

Postadress	Besöksadress	Telefon	Fax	Bankgiro	Internet
Sjöbo kommun 275 80 SJÖBO	Gamla Torget 10 Sjöbo	0416-270 00 (växel)	0416-51 17 92	662-7574	www.sjobo.se

Befolkningen har ökat stadigt med en avmattning i samband med finanskrisen. Därefter fortsatte befolkningsökningen på en något lägre nivå, för att från och med 2016 åter öka i större omfattning. År 2017 svarade för den största ökningen såväl i antal som i procent under 2000-talet.

Den kommande tioårsperioden förväntas ökningstakten bli något högre, med en årlig ökning om cirka 190 personer. Ökningen förväntas vara störst 2022, 2023 och 2025.

Befolkningsökningens påverkan på kommunens verksamheter beror på vilka åldersgrupper som ökar. Det förväntas framförallt vara 1–18 år samt 80 år och äldre. Dessa grupper efterfrågar förskola, skola, hemtjänst respektive äldreboende. En förutsättning för att befolkningen ska öka, är att kommunen bygger ut sina verksamheter. Det ökar i sin tur behoven av gator, gång- och cykelvägar, utemiljöer, fritidsanläggningar, socialtjänst och så vidare. En växande verksamhet innebär att lokalbehoven förändras. Kommunen måste löpande se över och ställa om lokalanvändningen och anpassa lokalerna efter hur kommuninvånarnas behov förändras. Lokalanvändandet får aldrig bli statiskt.

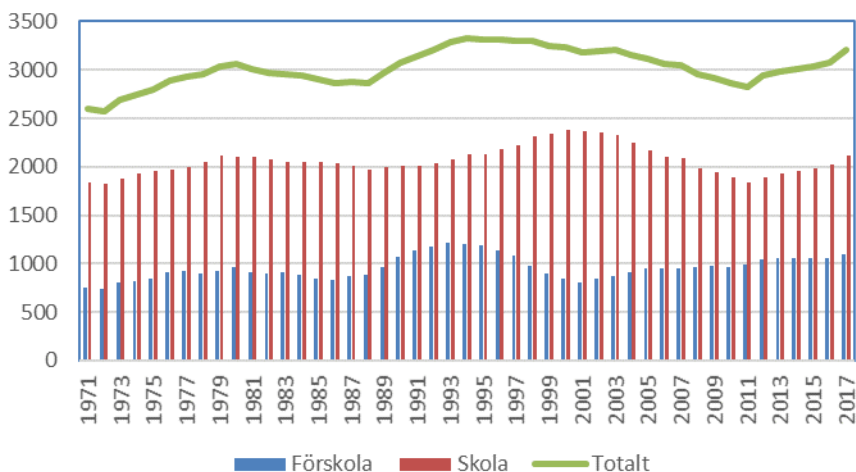
Underlag befolkningsprognos

I befolkningsprognosen, som utgör underlag för rapporten, ingår kvarteret Förmågan (tidigare Viljan) med 24 lägenheter och inflyttning 2019–2020. Framöver planeras två stora projekt. Det första är Bränneriet med totalt 450 lägenheter. Utgångspunkten för prognosen är att inflyttningen påbörjas 2022 med årlig inflyttning i 56 lägenheter. Det andra är planerna på 320 lägenheter på Sjöbo Väst med successiv inflyttning från och med 2024 med 80 lägenheter årligen. I prognosen har endast kvarteret Bränneriet beaktats, eftersom kommunen bedömer att efterfrågan endast motsvarar ett av projekten. Utöver de nämnda projekten utgår prognosen från att 100 färdigexploaterade tomter säljs och bebyggs under perioden och att sommarbyarna förtäts med 250 enfamiljsbostäder.

Pedagogisk verksamhet

Antalet elever varierar år från år. Årskullarna är olika stora, vilket medför att behovet av förskolor, grundskolor och gymnasieskolor varierar.

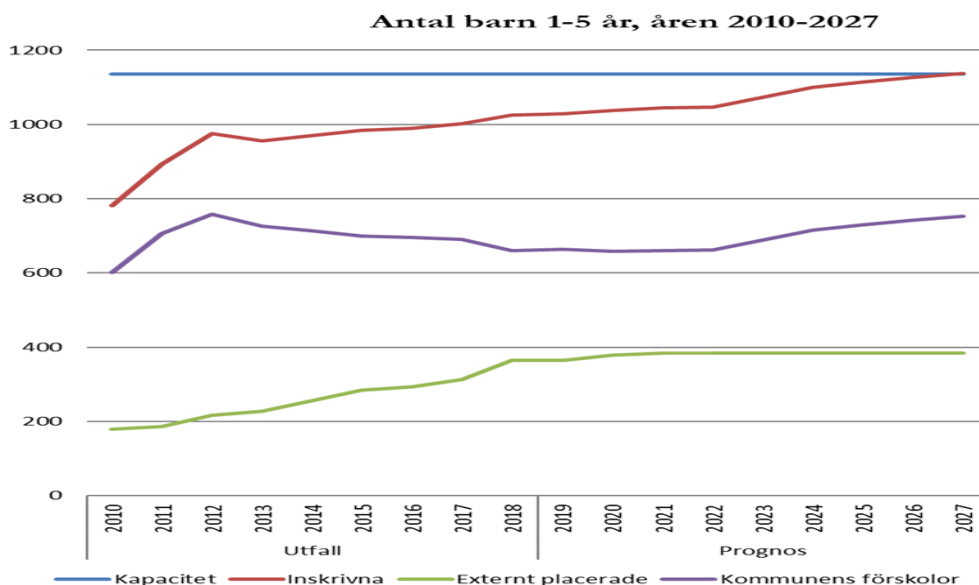
Antal barn i förskole- och skolålder

I befolkningsprognosen beräknas hur stora de olika åldersgrupperna förväntas bli de kommande åren. Dessutom måste man beakta förväntade in- och utflyttningar. Det fria skolvalet och antalet enskilda förskolor och skolor i kommunen påverkar hur stor andel av barnen som kommunen behöver planera för.

Förskola

Åren 2010 till 2018 ökade antalet 1–5-åringar med cirka 140 till totalt 1 100. Samtidigt ökade andelen barn som efterfrågade förskola från 89 procent 2009 till knappt 93 procent 2018. Drygt 1 000 barn var inskrivna i förskolan 2018. Efter en årlig ökning av antalet barn i kommunens förskolor 2010–2012 har antalet minskat. Samtidigt fördubblades antalet barn i enskilt bedriven förskoleverksamhet mellan 2010 och 2018.

Utgångspunkten för bedömningen av tillgänglig kapacitet¹ är att platserna i kommunens förskolor, enskilt bedriven förskoleverksamhet och antalet barn placerade i andra kommuner är oförändrade. Om efterfrågan är oförändrad bedöms befintliga förskolor klara av den prognostiserade befolkningsökningen

¹ Till skillnad mot vad som redovisas i diagrammet har kapaciteten inte varit konstant sedan 2010 utan ökat. Det finns dock inga sammanställda uppgifter om hur stor kapaciteten varit tidigare.

fram till och med 2024. Ökningen finns i Sjöbo tätort och Blentarp. För att klara ökningen måste befintliga lokaler utnyttjas maximalt. Om man bygger en ny förskola beräknas hyran öka med cirka 0,8 mnkr per avdelning.

Skolverket har återinfört riktmärken för barngruppernas storlek. (Med barngrupp menar Skolverket de barn som ingår i en avdelning.) Riktmärkena är satta till 6–12 barn i åldern 1–3 år och 9–15 barn i åldern 4–5 år. Riktmärket ska relateras till ett antal faktorer, såsom personalens utbildning och kompetens, personaltäthet, barngruppens sammansättning och förskolans fysiska miljö. Genomsnittet för antalet inskrivna barn i Sjöbo är 15 per avdelning i åldern 1–3 år och 19 i åldern 4–5 år. Kommunen har tidigare fått statsbidrag för att minska antalet barn per avdelning och en ansökan är gjord för 2019.

Många av förskolorna saknar antingen rum för planering helt eller så är de inte ändamålsenliga.

Sjöbo tätort

Behovet av barnomsorgsplatser i tätorten beräknas uppgå till som mest 560, vilket kan hanteras inom ramen för den befintliga kapaciteten. Det är alltid fler barn i verksamheten på våren och då kan det bli problem att klara behovet. När sexåringarna börjar i förskoleklass minskar antalet barn i verksamheten. Av nedanstående tabell framgår vilka förskolor som finns i kommunen samt kapacitet och antalet inskrivna barn i februari 2018. Kapaciteten på Linnéstugan kan vara något överskattad, eftersom det bedrivs omsorg på obekvämtid i lokalerna. Maxkapaciteten för Blockflöjtens förskola skapar vissa svårigheter när det gäller matsituationen.

Huvudman	Barnomsorgsverksamhet	Kapacitet	Antal barn 2018
Kommunen	Lergöken	25	28
Kommunen	Blockflöjten	65	61
Kommunen	Lillgården	120	103
Kommunen	Linnéstugan	100	85
Kommunen	Tofta	90	108
Enskild	Stenänga förskola	25	25
Enskild	Lekande lätt	40	34
Enskild	Villervalla	23	23
Enskild	Förskolan Livsgnistan	28	28
Enskild	Filurens förskola	33	33
Enskild	Förskolan Attesa	23	23
Kommunen	Dagbarnvårdare	23	23
Summa		595	574

Det är i första hand två lokaler som behöver åtgärdas. På Lillgården finns paviljonger som är uttjänta och behöver ersättas. Samtidigt har Lillgården svårigheter med matleveranserna. Tillagningen sker i ett kök och maten transporteras sedan utomhus till två lokaler, där det finns mottagnings- respektive beredningskök. Mottagningskökets placering i anslutning till ett skötrum är inte ändamålsenlig. Mattransporterna utgör ett arbetsmiljöproblem och är driftsekonomiskt en dålig lösning. Paviljongerna är inte helt tillfredställande ur arbetsmiljösynpunkt och byggnadernas livslängd börjar närma sig slutet.

Lergöken är en förskoleenhet med kapacitet för 25 barn. Ur driftsynpunkt är förskolan för liten. Om verksamheten flyttas, skulle två klassrum kunna frigöras på Sandbäcksskolan. Om Lillgården ska utökas med Lergöken, kan det innebära att kökets produktionskapacitet behöver utökas.

För att lösa situationen på Lergöken och Lillgården finns två alternativ. Ett är att bygga en ny förskola. Nackdelen är att det inte löser problemet med mattransporterna. En annan möjlighet är att bygga till Lillgården, så att barnen i paviljongerna och Lergöken får plats där. Tillbyggnaden skulle binda samman de två befintliga husen, så att även matsituationen skulle kunna lösas. Utökas antalet platser på Lillgården, behöver utrustningen ersättas för att köket ska klara att producera fler portioner. En fördel med att bygga en förskola på Sjöbo Väst är att det nu finns få förskolor i den västra delen av tätorten. En preliminär beräkning innebär att tillbyggnaden på Lillgården skulle innebära en ökad hyra med cirka 1,4 mnkr och ökat lokalbidrag till de enskilt bedrivna förskolorna med cirka 0,4 mnkr. Ombyggnaden kräver dock en ny detaljplan. Om förskolan byggs om skulle kapaciteten kunna utvecklas, genom att man inte enbart ersätter befintliga platser utan samtidigt utökar.

För att fortsätta stärka utvecklingen av Sjöbo Väst och öka attraktiviteten är det viktigt att det finns kommunal service. Ett första steg skulle kunna vara en förskola – under förutsättning att det inte byggs en skola på tomten. En tomt på kvarteret Bränneriet skulle också kunna vara möjlig för en ny förskola.

Att bygga förskola är alltid ett risktagande. När ska förskolan stå klar och vilken kapacitet ska den ha? Behovet behöver ses i såväl ett kortare som ett längre perspektiv. Sedan 2010 har merparten av utbyggnaden skett i enskilt bedrivna förskoleverksamhet. Kommer den trenden att fortsätta eller måste kommunen svara för nästa etapp? Erfarenheter från andra kommuner som nyligen byggt nya förskolor visar att hyran uppgår till cirka 0,8 mnkr per avdelning i nya förskolor för 165 barn med 8 avdelningar.

Blentarp

Behovet av barnomsorgsplatser i Blentarp beräknas uppgå till som mest 200, vilket kan hanteras inom befintlig kapacitet. För samtliga områden gäller alltid en osäkerhet beträffande antalet barn som de enskilt bedrivna förskolorna väljer att erbjuda plats.

Huvudman	Barnomsorgsverksamhet	Kapacitet	Antal barn 2018
Kommunen	Tallbacken	90	72
Kommunen	Kompassen	50	49
Enskild	Storkboet	39	39
Enskild	Personalkooperativ Nyfiken	20	20
Summa		199	180

Om det finns behov av att bygga ut den kommunala förskolan i området kan det göras på Storksskolan, där det finns ledig kapacitet. Eftersom Tallbacken är placerad i anslutning till skolan vore det även organisatoriskt en bra lösning.

Köket på Storksskolan har inte kapacitet för att öka antalet måltider. Köket producerar mat till skolan, Tallbacken, Kompassen samt externa förskolor och skolor. Om försäljningen till externt bedrivna verksamhet minskas kan ett ökat behov av måltider hanteras.

Kommuner får driva näringsverksamhet om den drivs utan vinstsyfte och går ut på att tillhandahålla allmännyttiga anläggningar eller tjänster åt medlemmarna i kommunen eller landstinget (KL 2 kap 7 §). Kommuner får däremot inte syssla med det som hör till det egentliga näringslivet. Vid tillfällig överkapacitet i mindre omfattning kan kommunen konkurrera på den allmänna marknaden. Det innebär att kommunen endast kan sälja tillfällig överkapacitet. Eftersom försäljningen av kost till enskilt bedrivna förskolor och skolor pågått en längre period kan det inte anses vara tillfällig överkapacitet.

Vollsjö

Huvudman	Barnomsorgsverksamhet	Kapacitet	Antal barn 2018
Kommunen	Bjärsjölagårds förskola	35	28
Kommunen	Trollakull	50	26
Kommunen	Trätöflan	45	46
Enskild	Bombi Bitts föräldrakooperativ	25	21
Enskild	Brandstad förskola	15	17
Enskild	Nils Månssons friförskola AB	16	16
Summa		186	154

Behovet av barnomsorgsplatser i Vollsjöområdet beräknas uppgå till som mest 157 platser, vilket kan hanteras inom befintlig kapacitet. På Trollakull finns problem med diskhanteringen som eventuellt behöver åtgärdas.

Lövestad

Huvudman	Barnomsorgsverksamhet	Kapacitet	Antal barn 2018
Kommunen	Lövestads förskola	80	94
Enskild	Änglamarks förskola	27	20
Enskild	Montessoriförskolan Tjädern	23	23
Summa		130	137

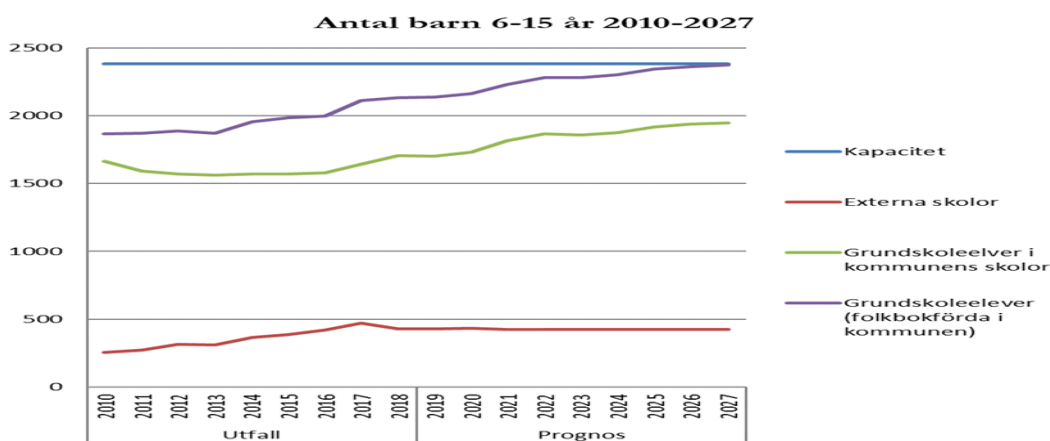
Behovet av barnomsorgsplatser i Lövestadsområdet beräknas uppgå till som mest 121, vilket kan hanteras inom befintlig kapacitet. Även här syns effekten av att det är fler barn i verksamheten under våren. Det finns möjlighet att använda lokaler på skolan om ytterligare behov uppstår.

Grundskola och grundsärskola²

Under perioden 2010–2018 ökade antalet elever och barn i grundskolan inklusive förskoleklass med 240 till totalt 2 100. Den enskilt största ökningen skedde 2017, då ökningen var 116 elever. Av det totala antalet elever går knappt 80 procent i kommunala skolor i Sjöbo.

Under perioden ökade antalet elever i fristående skolor och i kommunala skolor i andra kommuner med 165, medan antalet elever i de kommunala skolorna i Sjöbo minskade.

² Förskoleklassen innefattas här i grundskolan.

Framöver förväntas antalet elever successivt öka från 2 131 läsåret 2018/2019 till 2 360 läsåret 2026/2027, en ökning med 229 elever. Kommunens egna skolor, friskolorna och platserna i skolor i andra kommuner skulle totalt kunna rymma befolkningsökningen i den befintliga kapaciteten. Om avstämningen i stället görs för respektive skolområde, blir bilden något annorlunda. Sammanfattningsvis finns det överkapacitet på Storkskolan och Lövestads skola, medan skollokalerna i Sjöbo tätort behöver utökas.

Att eleverna kan välja skola och att skolornas ersättning är knuten till elevantalet (skolpeng) ökar den ekonomiska osäkerheten för skolorna, men även för kommunen. Intäkterna för en skola kan förändras snabbt, medan vissa kostnader, som till exempel lokalkostnader, kan vara svåra att förändra på kort sikt. Det ökar även osäkerheten vid lokalplaneringen.

En ny timplan gäller från 1 juli 2019. Den innebär fler timmar i idrott och hälsa samt språk på mellanstadiet och högstadiet. Det ryms inte inom nuvarande skoltider för mellanstadiet. I Sjöbo tillämpas samlad skoldag, vilket innebär gemensam start och sluttid för eleverna. Alla elever i årskurs F–6 går i skolan 08.00–13.30 och eleverna i åk 7–9 går 09.00–15.15. Förändringen påverkar bemanning, skoltider och skolskjutsar, som behöver köra fler turer. Lokalerna bedöms räcka till.

En möjlighet att till viss del hantera brist på lokaler på en skola när det samtidigt finns överskott i en annan, är att förändra upptagningsområdena. Genom att tillämpa dynamiska upptagningsområden anpassas de till den aktuella skolans kapacitet. När skolan är fylld erbjuds istället plats på en närliggande skola. Det förutsätter dock att det totalt sett finns tillräcklig kapacitet, så att samtliga elever som efterfrågar plats även kan erbjudas det.

Antalet elever i grundsärskolan ökar. Verksamheten förändras också eftersom antalet barn med flerfunktionshinder ökar och större utrymmen krävs, bland annat för fler hjälpmedel. Här finns olika alternativ till lokallösningar som Emanuel och Sandbäcksskolan.

Specialsalar för till exempel NO, slöjd, bild samt idrott och hälsa har begränsad kapacitet. Till viss del kan kapacitetsbehovet hanteras genom att de teoretiska delarna av ämnena hanteras utanför specialsalar.

Nedan redovisas fem scenarier och respektive scenarios effekt för de kommunala skolorna.

Skola	Scenario 1 Nuläge	Scenario 2 En högstadieskola	Scenario 3 Två högstadieskolor	Scenario 4 Tre högstadieskolor	Scenario 5 Engelska skolan
Emanuel	F–9 exklusive åk 7	F–6	F–6	F–9	En skola kan läggas ned.
Sandbäck	F–5	F–6	F–6	F–5	
Stork	åk 6–9	F–6	F–9	F–9	

Postadress
Sjöbo kommun
275 80 SJÖBO

Besöksadress
Gamla Torget 10
Sjöbo

Telefon
0416-270 00
(växel)

Fax
0416-51 17 92

Bankgiro
662-7574

Internet
www.sjobo.se

Färsinga	6–9 + åk 7 (Emanuel)	åk 7–9	åk 7–9	åk 6–9
Lövestad	F–6	F–6	F–6	F–5
Vollsjö	F–6	F–6	F–6	F–5

Scenario 1: Nuläge

Nuläget utgår från den planerade organisationen från och med läsåret 2019/2020 (se bilaga 1). Scenariot innebär att familjenämndens beslut beaktas om att flytta årskurs 7 från Emanuelskolan till Färsingaskolan och att årskurs 5 stannar kvar på Sandbäcksskolan. Det kommer att finnas överkapacitet på Storksskolan och Lövestads skola. Här finns det möjlighet att möta ett ökat behov av förskolelokaler genom att omdisponera lokalerna.

Vollsjö skola har redan nu ett elevantal som ligger i överkant i förhållande till skolans kapacitet. Situationen kvarstår, men antalet elever minskar i slutet av perioden.

Färsingaskolan behöver öka antalet specialsalar. Modellen med hemklassrum kräver troligen fler klassrum än när eleverna förflyttar sig mellan klassrum, vilket beror på att högstadiet har förhållandevis mycket undervisningstid i specialsalar. Genom lokalanvändningen skulle kapaciteten på skolan troligen kunna utökas. Behovet av specialsalar bör inledningsvis kunna lösas genom att de teoretiska delarna av ämnena hanteras utanför specialsalar.

Elevantalet på Emanuelskolan överstiger från och med läsåret 2022/2023 skolans kapacitet. Sandbäcksskolan klarar det förväntade antalet elever efter att skolans kapacitet utökats med två klassrum läsåret 2019/2020. Här krävs även utökade resurser i matsalen och efterhand kan det även krävas bättre tillgång till specialsalar.

För att lösa situationen i Sjöbo tätort, där antalet elever från läsåret 2022 överstiger kapaciteten, kan antalet klassrum utökas på Sandbäcksskolan. Det kräver dock att Lergöken, öppna förskolan och Navet flyttar till andra lokaler. Hyra för skolan skulle då öka med cirka 2,2 mnkr.

Scenario 2: En högstadieskola

Ett högstadium innebär att samtliga elever i årskurs 7–9 finns på Färsingaskolan, medan övriga skolor organiseras som F–6-skolor. För Lövestads och Vollsjö skolor innebär förslaget ingen förändring. På Storksskolan ökar överkapaciteten. Emanuelskolan får överkapacitet som till exempel skulle kunna mötas genom att lokalerna på Vinkelgården och i paviljongen avvecklas. Alternativ kan grundsärskolans verksamhet flyttas till Emanuelskolan.

För Sandbäcksskolan innebär det att verksamheten i första steget behöver utökas med två klassrum och på sikt ytterligare ett eller två. Även matsalen och eventuellt köket behöver förstärkas. Behovet av specialsalar ökar. Det innebär att öppna förskolan, Lergöken och Navet behöver flytta till andra lokaler. Genom att man tillämpar dynamiskt upptagningsområde mellan Sandbäcks- och Emanuelskolorna skulle befintliga lokaler på Emanuel kunna användas i större utsträckning vilket troligen kommer att krävas då behovet av lokaler kan vara svårt att tillgodose fullt ut på Sandbäcksskolan begränsas något.

Färsingaskolan behöver öka antalet klassrum och specialsalar. Matsalen behöver utökas och köket kompletteras med utrustning. Genom att man bygger om den tidigare simhallen och aulan kan behovet eventuellt delvis tillgodoses. För att frigöra ytterligare lokaler behöver särskolan flyttas. Kanske behövs också en tillbyggnad för att klara behovet. Här krävs en förstudie med stöd av en arkitekt för att klargöra omfattningen av lokalbehovet.

Genom att Färsingaskolan omvandlas till högstadium blir tillgången till praktiskt-estetiska salar bättre. Förutsättningarna för attraktiva lärartjänster ökar och det blir lättare att rekrytera personal. Förslaget

innebär att Emanuelskolan skulle få en överkapacitet på mellan 40 och 100 elever. De externa lokalerna bör därmed kunna avvecklas.

Att Sandbäck återgår till att vara skola helt eller delvis har många fördelar. Lokaler som är specialbyggda som skollokaler ska i första hand användas till det. Lokalerna är lätta att återställa. Det finns skolkök och driftsekoniskt är det fördelaktigt med större skolenheter. När antalet elever ökar krävs större kapacitet i matsalen, medan köket klarar att producera de tillkommande portionerna. Lösningen innebär att Lergökens förskola, Navet och öppna förskolan behöver flytta och att familjecentralen inte kan erbjudas lokaler på skolan.

För eleverna på Storkskolan kan det vara en fördel att komma in i ett större sammanhang med nya konstellationer.

En nackdel med förslaget är situationen på Vollsjö skola. Många tonåringar kommer att samlas på en skola, vilket kan innebära utmaningar. En annan nackdel är att det endast finns ett högstadium i Sjöbo tätort, vilket försvårar för elever som behöver byta skola. Då måste istället lösningen sökas i andra kommuner.

Scenario 3: Två högstadieskolor

Färsingaskolan förändras från att omfatta årskurs 5–9 till ett renodlat högstadium för årskurserna 7–9. De elever i årskurs 7–9 som tillhör Storkskolans upptagningsområde stannar kvar där, medan Färsingaskolans upptagningsområde är övriga kommundelar. Förändringen ställer krav på att lokalerna på Färsingaskolan utökas, vilket kan göras genom att den före detta simhallen byggs om till lektionssalar och att särskolan flyttar. Att förändra aulan för mer flexibel användning är ytterligare en möjlighet. Aulan upptar en stor yta och används förhållandevis lite. Matsalen har kapacitet för fler elever, medan köket har begränsningar. Även här behövs en förstudie för att man ska vara säker på att eleverna rymms i lokalerna.

För Sandbäcksskolan blir det samma effekter som vid ett högstadium, det vill säga att undervisningslokalerna behöver utökas och verksamhet flyttas till andra lokaler.

Effekterna överensstämmer till stor del med dem som beskrivs i scenario 2, med undantag för Storkskolan. Där kvarstår utmaningen att bedriva ett litet högstadium och möjligheten för eleverna att komma in i ett större sammanhang med nya konstellationer försvinner.

Scenario 4: Tre högstadieskolor

Emanuelskolan och Storkskolan fortsätter som F–9-skolor. Vollsjö, Lövestads och Sandbäcksskolorna förändras till F–5-skolor och Färsingskolan blir en åk 6–9-skola. Emanuel förändras till en tvåparallellig skola genom att dynamiska upptagningsområden tillämpas tillsammans med Sandbäcksskolan. Genom förändringen ökar tillgången till specialsalar för elever som har större behov av dem. Vollsjö skola avlastas och överkapaciteten på Lövestads skola ökar. Möjligheterna att hantera den nya timplanen ökar med förslaget. Årskurs 6 har moderna språk i dag, vilket hanteras genom att språklärarna åker till Vollsjö och Lövestad. Genom att samla årskurs 6 på tre högstadieskolor kan timplanen hanteras med de befintliga skolskjutsarna. Dessutom frigörs förflyttningstiden för lärarna.

För Emanuelskolan innebär det efter en inledande ökning av elevantalet att det åter börja minska och överkapaciteten blir mindre. Färsingaskolan kommer att behöva utöka kapaciteten i specialsalar. Sandbäcksskolan skulle behöva vara treparallellig och på sikt ännu större. Det bedöms inte kunna inrymmas i lokalerna, även om de endast används för skolverksamhet.

Scenario 5: Engelska skolan

Internationella Engelska skolan har kontaktat Sjöbo kommun med anledning av att det finns intresse av att etablera en skola på Sjöbo Väst. Skolan ska enligt uppgift innefatta årskurs F–9 och ha två klasser i varje

Postadress	Besöksadress	Telefon	Fax	Bankgiro	Internet
Sjöbo kommun 275 80 SJÖBO	Gamla Torget 10 Sjöbo	0416-270 00 (växel)	0416-51 17 92	662-7574	www.sjobo.se

årskurs. Kommunstyrelsen gav enligt § 99/2018 kommunledningsförvaltningen i uppdrag att utarbeta förslag till en avsiktsöverenskommelse om etablering. Den tomt som är påtänkt etablering av en skola för cirka 640 elever i årskurserna F–9 är ursprungligen planerad för en F–3-skola. En betydligt större skola innebär ökad trafik. Trafiksituationen i området påverkas även av att trafiken längs väg 11 ökat sedan detaljplanen upprättades. Trafikverket har dessutom anlagt en ny väg till området. För att etableringen ska kunna genomföras måste en trafikutredning göras. Detaljplanen medger inte byggande i två plan.

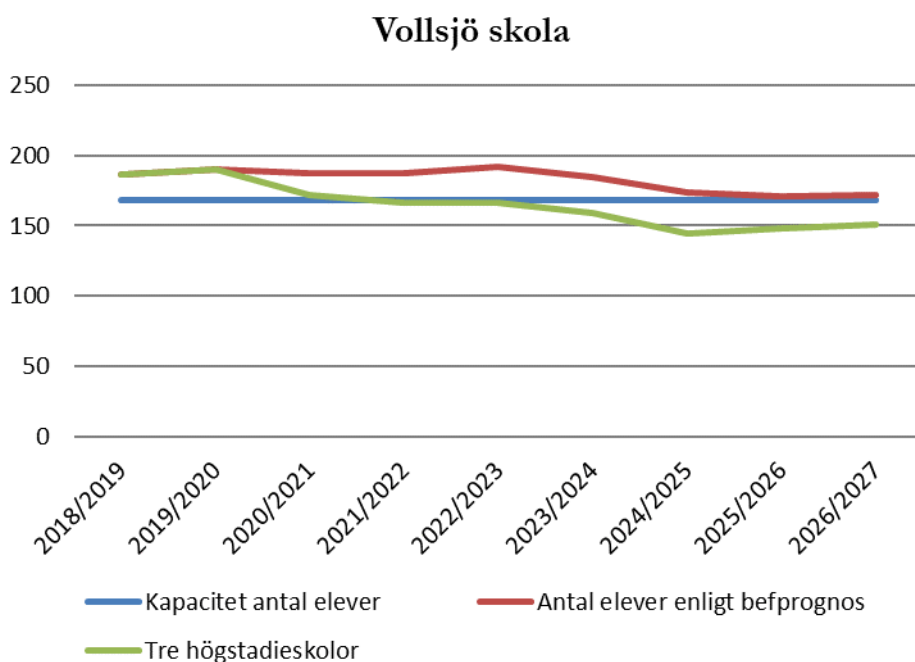
Hur befintliga skolor påverkas av Engelska skolans etablering är svårt att förutse. Här är det helt avgörande hur många av Sjöbo kommuns elever som väljer skolan.

Om 50 procent av eleverna kommer från kommunen, innebär det 320 Sjöboelever när skolan är fullt utbyggd. Antagandet utgår från att elever som väljer Engelska skolan tillhör upptagningsområdena för Emanuel-, Sandbäcks-, Färsinga- och Storksskolorna, vilket skulle innebära att antalet elever där minskar med cirka 22 procent. Det skulle i sin tur innebära att ingen skola överstiger maxkapaciteten under perioden. Om organisationen anpassas skulle det vara möjligt att lägga ner Sandbäcksskolan. Bedömningen gjordes utifrån scenario 1: Nuläge.

Vollsjö skola

Scenario 1: Nuläge

Vollsjö skola är en F–6-skola vars maxkapacitet är 168 elever. Antalet elever beräknas under perioden som lägst vara 170 och som högst 191. Antalet elever minskar i slutet av perioden. Antalet ligger i överkant i förhållande till skolans kapacitet. I skolans upptagningsområde finns Nils Månssons friskola, som bedriver en F–6-skola med cirka 50 elever. En förändring av antalet barn på Nils Månsson påverkar förutsättningarna för Vollsjö skola.

En utmaning för skolan är att lokalerna är planerade med utgångspunkt från att slöjd och språkval erbjuds i Sjöbo tätort. Därefter har simundervisningen i Sjöbo tillkommit. Det innebär mycket tid i buss som inte kan räknas som undervisningstid. För att hantera situationen och minimera elevernas restid försöker skolan samordna lektionerna i tätorten. Språkvalet är löst genom att lärarna förflyttar sig istället för eleverna. För att skapa en attraktiv skola för eleverna med ändamålsenliga lokaler skulle någon form av

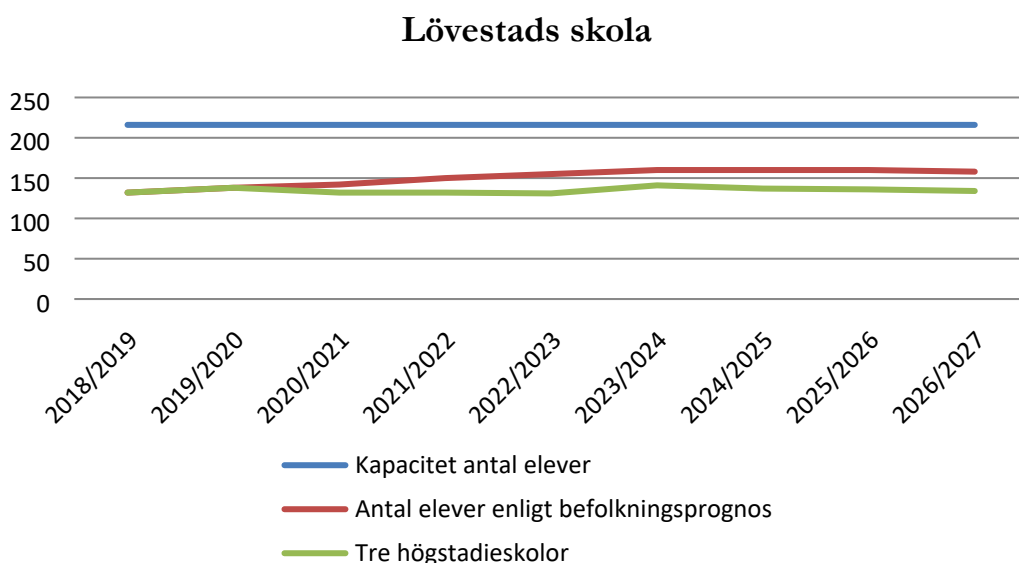
enkla, men funktionella slöjdsalar behövas. Investeringskostnaden för en slöjdsal uppgår till cirka 1,5 mnkr, vilket ska ställas mot undervisningstiden i slöjd som är 1 timme per vecka. Familjenämnden behöver ta ställning till om den önskar skapa möjligheter för utbildning i slöjd på skolan.

Skolans organisation påverkas inte av scenario 2 eller 3, utan förutsättningarna förblir desamma som nuläget.

Scenario 4: Tre högstadieskolor

Förslaget innebär att årskurs 6 flyttas från Vollsjö till Färsingaskolan. Förändringen innebär en successiv minskning av antalet elever och skolan får då en viss överkapacitet. Fördelen är att årskurs 6 får tillgång till specialsalar som de nu saknar.

Lövestads skola

Nuläge

Lövestads skola är en F–6-skola med plats för 216 elever. Antalet elever förväntas successivt öka från 132 till som mest 160. I skolans upptagningsområde finns friskolan Montessoriskolan Fyrkappan som är en F–6-skola med ett femtiotal elever. En förändring av antalet barn på Fyrkappan kan komma att påverka förutsättningarna för Lövestads skola.

En av fördelarna med skolan är de flexibla lokalerna, som gör det möjligt att växla mellan andelen förskole- och skollokaler beroende på hur barnkullarna utvecklas.

Skolans organisation påverkas inte av scenario 2 och 3, utan förutsättningarna förblir desamma som nuläget.

Scenario 4: Tre högstadieskolor

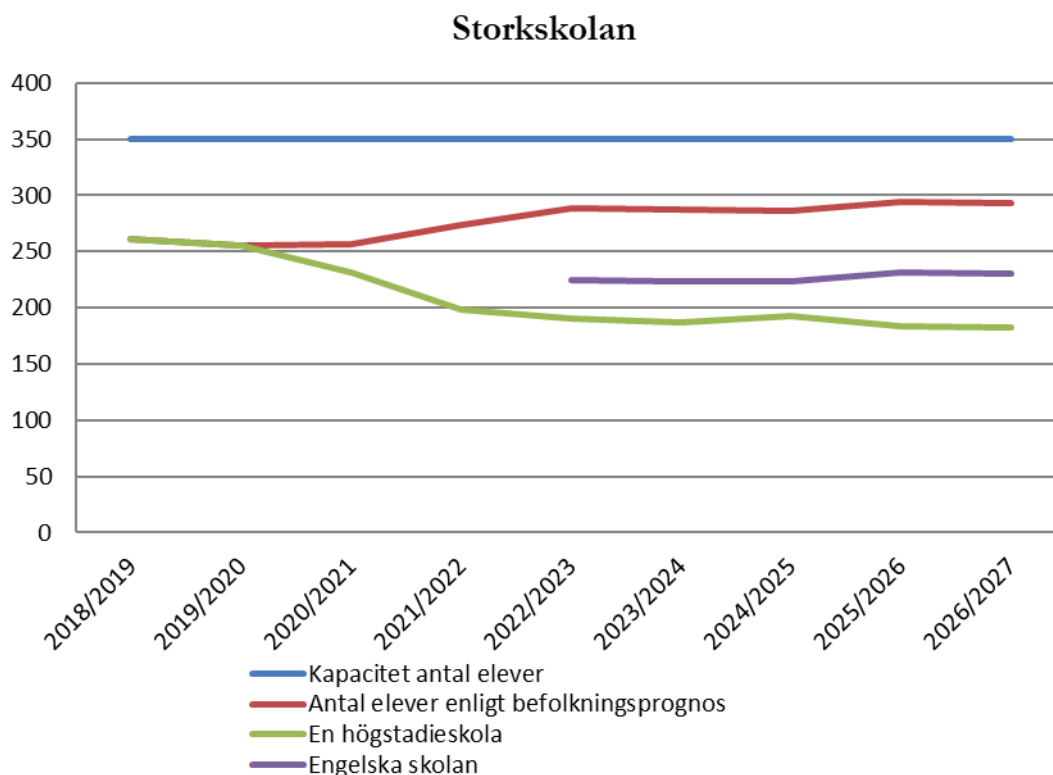
Vid en flytt av årskurs 6 till Färsingaskolan ökar överkapaciteten på Lövestads skola med ytterligare ett tjugotal elever. Antalet elever beräknas variera mellan 120 och 140, medan skolans kapacitet är beräknad till 216.

Storkskolan

Nuläge

Postadress	Besöksadress	Telefon	Fax	Bankgiro	Internet
Sjöbo kommun 275 80 SJÖBO	Gamla Torget 10 Sjöbo	0416-270 00 (växel)	0416-51 17 92	662-7574	www.sjobo.se

Storsskolan är en F–9-skola med en kapacitet om 350 elever. Som lägst förväntas skolan ha 255 elever och flest beräknas för läsåret 2025/2026 med 295. I skolans upptagningsområde finns friskolan Boken, som är en F–5-skola med cirka 115 elever. En förändring av antalet barn på Boken påverkar förutsättningarna för Storsskolan.

För att förbättra förutsättningarna för skolan skulle antalet elever behöva öka. Här finns möjlighet till flexibilitet mellan förskola och skola, genom att man kan använda lokalöverskottet till förskola, vilket beskrivs närmare i avsnittet Förskola. På sikt kan ytterligare en sal för NO behövas. Ur ett strategiskt perspektiv vore det bra att satsa på att öka antalet bostäder i Blentarps, eftersom det finns kapacitet att klara ett ökat antal barn i den befintliga skolan.

Scenario 2: En högstadieskola

Vid en flytt av årskurs 7–9 till Färsingaskolan ökar överkapaciteten med ytterligare cirka 90 elever. Antalet minskar successivt för att i slutet av perioden uppgå till cirka 180, medan skolans kapacitet är beräknad till 350 elever.

Scenario 5: Engelska skolan

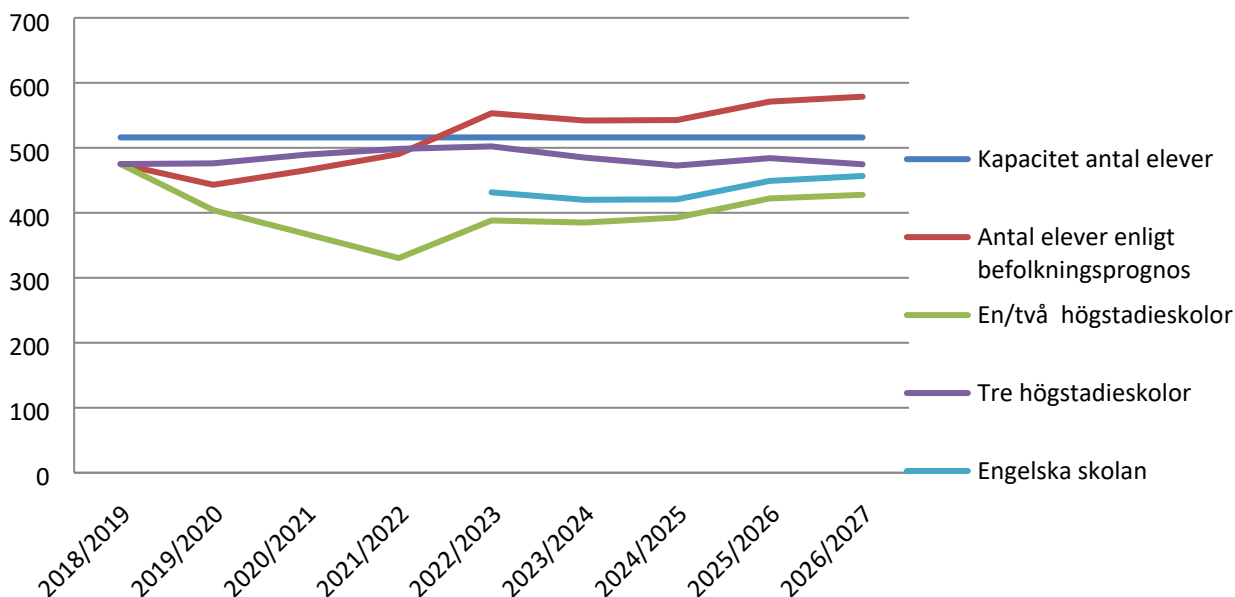
Om Engelska skolan etablerar sig på Sjöbo Väst, förväntas överkapaciteten öka ytterligare för att motsvara cirka 120 elever.

Emanuelskolan

Nuläge

Emanuel är en F–9-skola och där finns cirka 475 elever i lokaler vars kapacitet är bedömd till 516 elever. Från och med läsåret 2019/2020 flyttas årskurs 7 till Färsingaskolan. Antalet elever förväntas öka successivt till knappt 580 och från och med läsåret 2022/2023 överstiger elevantalet skolans kapacitet. Verksamhet bedrivs även i externa lokaler på Vinkelgården och Emanuelgården samt i paviljong. På Emanuelgården finns en kemisk lukt som behöver utredas närmare.

Emanuelskolan

Ett problem på skolan är omklädningsrummens utformning. Pojkarnas omklädningsrum ligger åtskilt från duschrummet, en situation som skapar otrygghet. Alla byggnader i kvarteret är q-märkta. Det innebär att ny-, till- och ombyggnader ska utföras varsamt och anpassas till befintlig bebyggelse när det gäller skala, utformning, material och färg. Om frågan ska lösas behövs en förstudie. En sådan kostar cirka 85 tkr. Skolan saknar en lokal för hemkunskap.

Scenario 2: En högstadieskola

Med Färsingaskolan som renodlat högstadium blir Emanuelskolan en F–6-skola och får överkapacitet. Antalet elever minskar successivt från dagens 475 till som lägst 370 läsåret 2022/2023. Därefter beräknas antalet elever åter öka, för att läsåret 2026/2027 vara cirka 430. Eftersom skolan får överkapacitet skulle till exempel lokalerna på Vinkelgården och i paviljongen kunna avvecklas. Som ett alternativ till att avveckla lokaler skulle eventuellt särskolan kunna flyttas till Emanuelskolan. Förändringen bör genomföras successivt, så att årskurs 7 flyttas till Färsingaskolan från och med läsåret 2019/2020, medan årskurs 8 och 9 slutför utbildningen på Emanuelskolan. Genom att man tillämpar dynamiskt upptagningsområde mellan Sandbäcks- och Emanuelskolorna skulle befintliga lokaler på Emanuel kunna användas i större utsträckning vilket troligen kommer att krävas då behovet av lokaler kan vara svårt att tillgodose fullt ut på Sandbäcksskolan begränsas något.

Scenario 3 innebär oförändrade förutsättningar i förhållande till scenario 2.

Scenario 4: Tre högstadieskolor

Scenariot innebär att Emanuelskolan kvarstår som F–9-skola, men förändras till tvåparallellig med ett dynamiskt upptagningsområde tillsammans med Sandbäcksskolan. Antalet elever ökar successivt till 500 läsåret 2022/2023 för att därefter åter minska. År 2026 förväntas elevantalet vara på nuvarande nivå, 475 elever.

Scenario 5: Engelska skolan

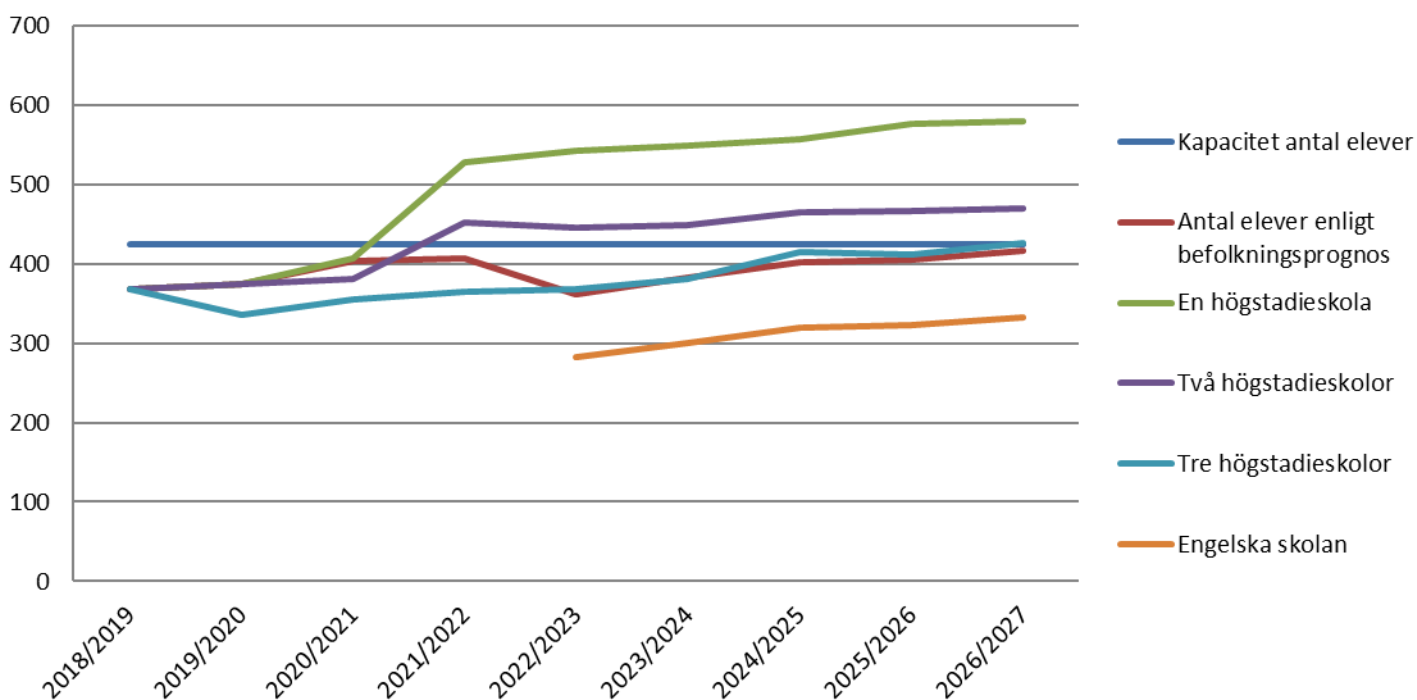
En etablering av Engelska skolan med oförändrad organisation på Emanuelskolan innebär att antalet elever minskar och skolans överkapacitet beräknas uppgå till ett sjuttioal elever. De externa lokalerna blir då möjliga att avveckla.

Färsingaskolan

Nuläge

Färsingaskolan är en åk 5–9-skola som har kapacitet för 425 elever. Skolan tar emot eleverna från Sandbäcksskolan från och med årskurs 5 och eleverna från Vollsjö och Lövestads skolor från och med årskurs 7. Från och med läsåret 2019/2020 stannar eleverna i årskurs 5 kvar på Sandbäcksskolan, medan eleverna i årskurs 7 flyttar från Emanuelsskolan till Färsingaskolan. Under perioden förväntas elevantalet som lägst vara 363 och som högst 423. På Färsingaskolan finns även grundsärskolan och resursskolan med ett tjugotal elever.

Färsingaskolan

Det finns svårigheter med att använda glashuset och ett av klassrummen på grund av att de är för kalla på vinterhalvåret och för varma på sommarhalvåret. Efterhand blir det underskott på specialsalar.

Scenario 2: En högstadieskola

Omvandlingen av Färsingaskolan till ett renodlat högstadium innebär att årskurs 5–6 flyttas till Sandbäcksskolan. Förändringen skulle påbörjas från och med läsåret 2019/2020, då årskurs 5 stannar kvar på Sandbäcksskolan. När det är genomfört beräknas antalet elever vara 580 i slutet av perioden, att jämföra med den aktuella kapaciteten på 425. För att klara ökningen krävs fler klassrum och specialsalar. Matsalen behöver utökas och köket kompletteras med utrustning. Genom att man bygger om den tidigare simhallen och aulan kan behovet eventuellt delvis tillgodoses. För att frigöra ytterligare lokaler behöver sarskolan flytta. Kanske krävs även en tillbyggnad för att klara behovet. En förstudie med stöd av en arkitekt krävs, för att fastställa omfattningen av lokalbehovet.

Scenario 3: Två högstadieskolor

Skillnaden jämfört med scenario 2 är att Storksskolan kvarstår som F–9-skola och därmed blir det färre elever på Färsingaskolan. När förändringen är genomförd beräknas antalet elever vara cirka 470 i slutet av perioden, att jämföra med den aktuella kapaciteten på 423. Samtliga specialsalar används till sin maxkapacitet och tillräckliga lektionssalar för hemkunskap, bild och NO saknas. För att hantera elevökningen behöver lokalerna utökas, vilket kan göras genom att den före detta simhallen byggs om till

Postadress	Besöksadress	Telefon	Fax	Bankgiro	Internet
Sjöbo kommun 275 80 SJÖBO	Gamla Torget 10 Sjöbo	0416-270 00 (växel)	0416-51 17 92	662-7574	www.sjobo.se

lektionssalar. Ett annat alternativ är att grundsärskolan och resursskolan flyttar, men det är tveksamt om tillräckligt med lokaler frigörs. Även aulan behöver ändras till att antingen användas som klassrum eller för en utökad matsal. Matsalen har kapacitet för fler elever, medan köket har begränsningar. Även för detta scenario behövs en förstudie.

Scenario 4: Tre högstadieskolor

Färsingaskolan som en åk 6–9-skola skulle som högst ha 426 elever läsåret 2026/2027, medan kapaciteten är beräknad till 423 elever. Antalet specialsalar behöver utökas.

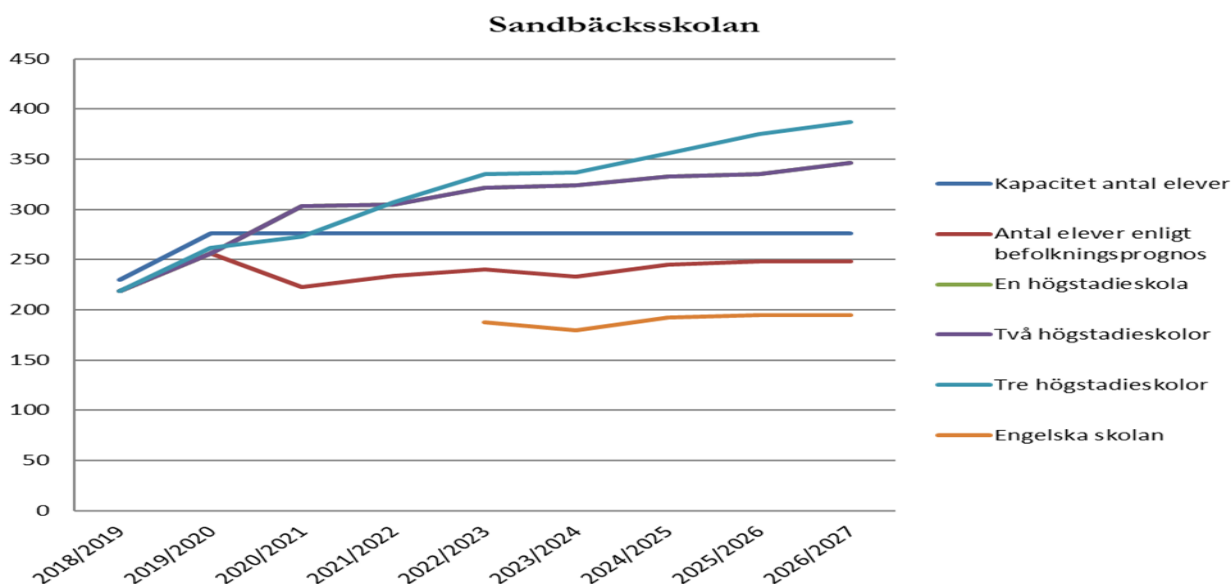
Scenario 5: Engelska skolan

Jämfört med en oförändrad organisation, skulle eleverna få plats på skolan och överkapaciteten beräknas uppgå till ett nittiototal elever. Scenariot kräver en ny organisation för skolorna, framförallt i Sjöbo tätort.

Sandbäcksskolan

Nuläge

Sandbäcksskolan är en F–4-skola och från och med läsåret 2019/2020 utökas skolan med årskurs 5. I lokalerna finns även fritidsgården Navet, råd och stöd, öppen förskola och förskolan Lergöken. Skolan beräknas som lägst ha 211 och som mest 248 elever, medan kapaciteten uppgår till 276.

För att klara det planerade antalet elever krävs att resursskolan flyttar till andra lokaler, vilket bedöms kunna rymmas inom den befintliga kapaciteten på de övriga skolorna. Matsalen kan behöva utökas och Navets (fritidsgården) utrustning behöver flyttas för att eleverna ska få plats. För Navets behov skulle danssalen kunna användas. Som det är nu används den några enstaka timmar per vecka. På sikt behövs salar för hemkunskap. Hemkunskapssalen används i dag till matsal och kan återställas till hemkunskap.

Scenario 2: En högstadieskola

Om Färsingaskolan görs om till högstadium och årskurs 6 flyttas till Sandbäcksskolan, krävs att lokalerna utökas med 2 klassrum. Då skulle skolans kapacitet utökas till 320 elever. Lokalerna som Lergöken och öppna förskolan använder kan återgå till att vara klassrum. Lösningen innebär att familjecentralen inte får plats på Sandbäcksskolan. Kapaciteten behöver utökas till minst 350 elever i slutet av perioden, vilket skulle kunna lösas genom att skolan tillämpar dynamiska upptagningsområden tillsammans med Emanuelskolan, som beräknas ha kapacitet. Med fler elever på skolan behöver antalet platser i matsalen utökas och det kan även vara svårt att ha kvar matsal i salen som är avsedd för hemkunskap. Rummet

Navet använder till danssal skulle kunna användas för att komplettera matsalen. Danssalen används ytterst begränsat.

Scenario 3 innebär att förutsättningarna blir detsamma som för scenario 2.

Scenario 4: Tre högstadieskolor

Scenariot innebär att Sandbäcksskolans organisation omfattar åk F–5 med ett dynamiskt upptagningsområde tillsammans med Emanuelskolan. Elever kommer successivt i samband med att de börjar i förskoleklass att slussas till Sandbäcksskolan. Förändringen innebär behov av fler klassrum än vad som är möjligt att skapa på skolan, eftersom det totala antalet elever i slutet av perioden skulle uppgå till knappt 400.

Scenario 5: Engelska skolan

Till skillnad från nuläget så skulle antalet elever med oförändrad organisation få plats på skolan och överkapacitet uppstår.

Gymnasieskolan och komvux

Antalet ungdomar i gymnasieåldern minskade med ungefär 200 perioden 2010–2015, men ökar nu åter. Till och med 2020 är ökningen cirka 130 ungdomar. Därefter sker en minskning för att antalet från och med 2023 åter börja öka. Eftersom Sjöbo köper merparten av gymnasieutbildningen av andra kommuner och friskolor påverkas lokalbehovet inte nämnvärt av antalet gymnasieungdomar.

De befintliga lokalerna är ändamålsenliga. Eftersom komvuxeleverna till största delen studerar på distans, bedöms antalet elever kunna hanteras i befintliga lokaler utan att de blir överutnyttjade.

Fritidsgårdsverksamheten

Beroende på i vilken omfattning antalet barn i förskola och skola ökar och vilken organisation som väljs för skolan, kan Navets fritidsgård behöva flytta till nya lokaler. En möjlighet som undersöks är lokaler på Eiser.

Flyktingverksamheten

I samband med flyktingkrisen 2015 behövde verksamheten utökade lokaler. Därefter har behovet minskat successivt och lokalerna avvecklats. De som finns kvar är Familjegården (kontorslokal), Åsums ungdomsboende med 24 boendeplatser och Viljan med 9 boendeplatser. Lokalerna behöver avvecklas successivt, medan Familjegården kan avvecklas direkt. Hyreskontraktet för den löper till och med 2021, medan Åsumsgården är möjlig att lämna i oktober 2026. Eventuellt kan en del av lokalerna istället användas till tillfälligt boende för andra målgrupper. Eftersom det är en tillståndspliktig verksamhet får inte olika målgrupper blandas.

Tekniska nämnden

Fritidstekniker och verksamhetsvaktmästare har fått ändamålsenliga lokaler. En ombyggnad av förrådet för att göra omklädningsrum och få bättre förvaringsmöjligheter har diskuterats länge. Nämnden har beslutat om åtgärder som ska täcka behoven.

Avloppsreningsverket saknar könseparerade omklädningsrum och ett kontorsrum. Eftersom det i nuläget inte utgör något problem kan frågan anstå.

Bilpoolen kräver ytterligare en arbetsplats.

Individ- och familjeomsorg

Postadress	Besöksadress	Telefon	Fax	Bankgiro	Internet
Sjöbo kommun 275 80 SJÖBO	Gamla Torget 10 Sjöbo	0416-270 00 (växel)	0416-51 17 92	662-7574	www.sjobo.se

Eftersom Sandbäcksskolans behov av lokaler ökar, blir det svårt att inrymma familjecentralen i de befintliga lokalerna. Möjligheten att placera familjecentralen på Björkbacken undersöks som ett alternativ till Sandbäcksskolan. Någon uppgift om en eventuell hyra finns ännu inte. Däremot är bedömningen att råd och stöd kan finnas kvar på Sandbäcksskolan en längre period.

Vård och omsorg

Äldreomsorg³

De senaste decennierna har antalet äldre i Sverige ökat kraftigt. Minskad dödlighet i högre åldrar har medfört att ökningen varit särskilt omfattande bland de allra äldsta. Åldersgruppen 80 år och äldre nära nog fördubblades mellan 1980 och 2012. Samtidigt har andelen äldre med äldreomsorg minskat påtagligt. Äldreomsorgens insatser har förskjutits i riktning mot en ökad andel vårdtunga äldre.

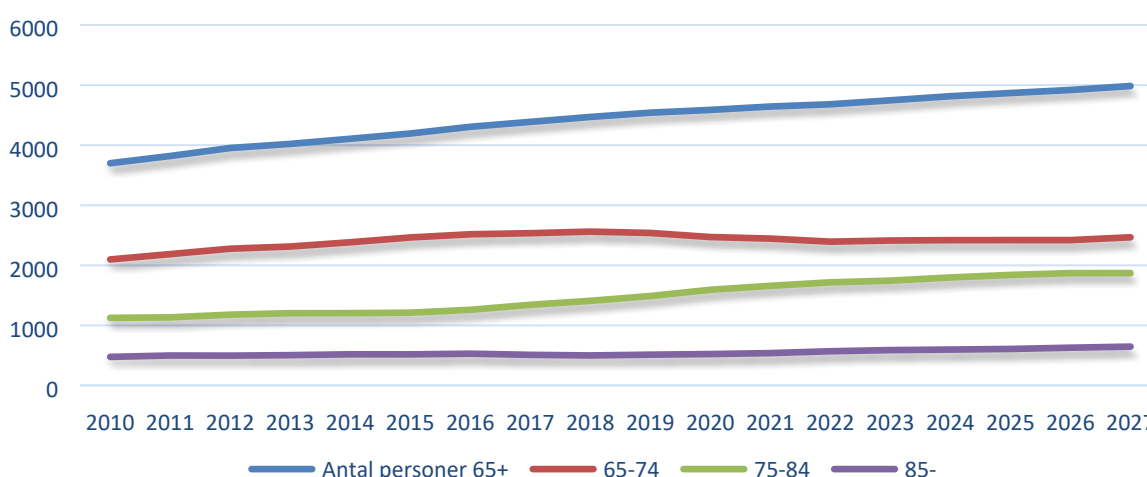
När man försöker förutsäga framtida behov, eller analysera den historiska utvecklingen, beräknas ofta behoven överensstämma med den demografiska utvecklingen. Det förutsätter att de äldres behov av omsorg förblir oförändrat. Ingen hänsyn tas till effekter som eventuella förändringar i de äldres hälsa kan ha. Det kan antas att äldres förbättrade hälsa sammanhänger med minskad dödlighet. Den gradvis förbättrade hälsan medför att andelen äldre med behov av äldreomsorg sjunker, men att de som behöver hjälp i genomsnitt har större behov än tidigare.

För 20–30 år sedan tillbringade tiotusentals äldre sina sista år på långvården. Nu får fler hjälp i det egna boendet. Andelen personer i särskilt boende låg i början av 1980-talet kring 35 procent, för att sedan stiga till runt 50 procent. Sedan andra halvan av 1990-talet har andelen minskat till under 40 procent. Äldreomsorgen har i ökad grad kommit att koncentreras till livets slutskede och på äldre med omfattande hjälpbehov. Det har resulterat i att omsorgstiderna blivit kortare.

Fler äldre, framförallt fler mycket gamla, innebär med automatik ökade behov av äldreomsorg.

Sedan år 2000 har antalet personer över 65 år i Sjöbo ökat med cirka 1 300 personer. Antalet personer i särskilt boende har samtidigt minskat.

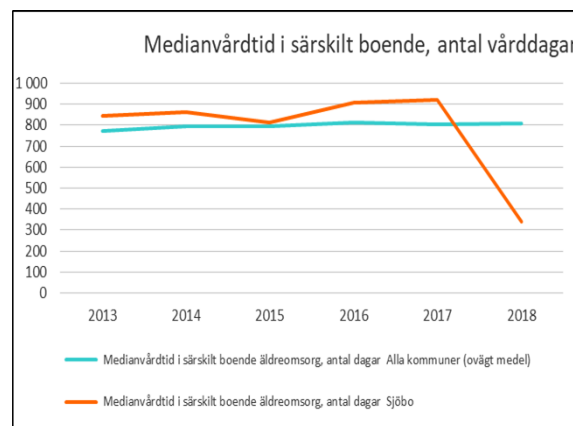
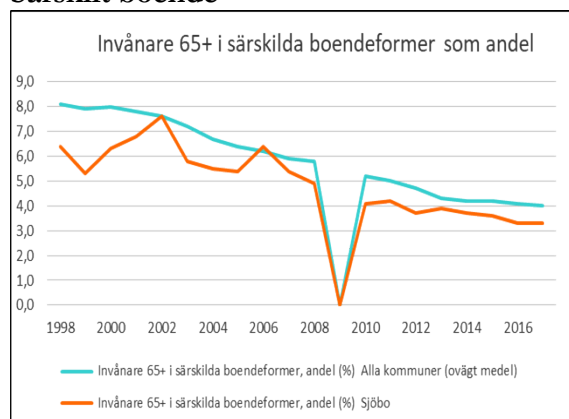
Antal personer 65+ år perioden 2010-2027

³Uppgifterna i inledningen av avsnittet äldreomsorg är hämtade från Äldreomsorgens kostnader – Historik och framtid, SKL.

Fram till 2027 förväntas antalet personer +65 år öka med cirka 600. De närmaste fem åren ökar antalet personer över 75 år med knappt 400 och de kommande tio åren är ökningen drygt 600 personer.

Särskilt boende

Behovet av särskilt boende påverkas av flera faktorer, som folkmängden, andelen av den aktuella befolkningen som är i behov av särskilt boende och hur länge de bor kvar. Sjöbos andel av befolkningen 65+ i särskilda boendeformer följer rikets utveckling, fast från en något lägre nivå. Det finns dock avvikelser enskilda år. Medelåldern för de boende är 86,1 år, vilket ska jämföras med 86 år för riket. Sedan 2014 har det inte skett någon förändring av medelåldern varken i riket eller i Sjöbo.

Antalet vård dygn (median) på särskilt boende i Sjöbo uppgick 2017 till 921, betydligt fler än i riket. Medan riket visade en minskning 2017, ökade Sjöbo. År 2018 skedde en större förändring och Sjöbo redovisade 342 dygn medan riket redovisade 809 vård dygn.

Befintligt antal lägenheter

Enhet	Antal platser		
	Särskilt boende	Korttidsvård	Service lägenheter
Björkbacken	46	6	-
Sandbäcksgården	20	1	-
Ängsgården	30	1	13
Rosenlund	26	-	-
Solkullen	24	-	5
Blentarpsgården	17	2	-
Kärnan	-	-	26
Viljan ⁴	-	-	-
Summa	164	10	44

Med utgångspunkt från att behovet av särskilt boende motsvarar 2017 års nivå, det vill säga 3,3 procent av befolkningen 65+, motsvarar det ett behov av 148 platser att jämföra med de 164 platser som finns tillgängliga. Med oförändrat behov skulle dagens 164 platser motsvara behovet 2027. Trenden tycks fortsätta och det finns nu lediga platser på de särskilda boendena. Utvecklingen påverkas som tidigare konstateras av flera faktorer. Andelen 85+ är under perioden oförändrad i förhållande till gruppen 65+, medan gruppen 75–84 år ökar något. Det skulle kunna innebära att andelen 65+ som är i behov av särskilt boende ökar något. Om antalet vård dygn samtidigt minskar, kan det motverka utvecklingen. Avgörande för hur behovet utvecklas är även tillgången på ändamålsenliga bostäder i övrigt.

⁴ Vård- och omsorgsnämnden blockhyr Viljan och svarar i sin tur för uthyrning och eventuella hyresförluster.

Precis som utvecklingen förutspår, finns det överkapacitet i särskilt boende. I november 2018 var 26 av totalt 164 platser lediga. Av dem var endast 2 platser lediga på boende med inriktning på demens. Lägst är beläggningen på Blentarpsgården med 58 procent. Lediga platser innebär att kostnaden per plats ökar, eftersom det är svårt att anpassa bemanningen till beläggningen. Situationen bidrar till vård- och omsorgsnämndens underskott.

Målgruppen för de särskilda boendena har i många år utvecklats mot att det är boende med inriktning demens som efterfrågas. Tanken är att det skulle gå att omvandla dagens särskilt boendeplatser till demensplatser. De särskilda boendena är byggda för en annan vård än den som i allt större utsträckning bedrivs. Framöver skulle mer ändamålsenliga lokaler behövas. Det skulle innebära bättre miljö för såväl de boende som personalen. Det är ytterst en fråga om vilken ambitionsnivå som finns för demensvården.

En förutsättning för att befintliga platser ska kunna omvandlas till demensplatser är att det finns tillgång till ändamålsenliga bostäder med service- och trygghetslägenheter.

Skulle behovet av särskilt boende öka utöver befintlig kapacitet kan servicelägenheterna på Ängsgården och Solkullen återgå till att vara särskilt boende.

Åtgärder

För att hantera den befintliga överkapaciteten finns några olika scenarier till exempel skulle Blentarpsgården eller en avdelning på Björkbacken kunna läggas ned. Eftersom Blentarpsgården är den enhet som har lägst beläggning och också ger störst effekt driftsekoniskt. Det innebär att de 8 personer som bor på Blentarpsgården behöver erbjudas plats på något av de andra särskilda boendena. För att så få som möjligt ska behöva flytta, bör vård- och omsorgsnämnden snarast besluta om intagningsstopp.

Om Blentarpsgården stängs, kan byggnaden antingen läggas i malpåse eller avvecklas helt. Driftskostnaden uppgick 2018 till cirka 9,1 mnkr, varav hyran utgjorde 2,4 mnkr (brutto). Hyresavtalet löper till och med 2023. I samband med att hyresavtalet löper ut, behöver nämnden ta ställning till om lokalen ska avvecklas eller finnas kvar som en reserv för att kunna möta eventuellt ökande behov framöver. En annan möjlighet är att bygga om Blentarpsgården till demensboende alternativt till servicelägenheter om behov uppstår.

Service­lägenheter och trygghetsboende

Service­lägenheter är en eftertraktad boendeform. För att tillgodose efterfrågan har försök gjorts med att spränga in servicelägenheter i befintliga särskilda boenden, men det har inte varit någon bra lösning. Den som bor i en sådan servicelägenhet har inga möjligheter att sköta sin egen tvätt, matlagning eller liknande, vilket innebär att självständigheten oavsiktligt minskar. Det är endast servicelägenheterna på Kärnan som motsvarar den gängse definitionen av servicelägenheter, det vill säga att det ska finnas tillgång till en gemensam lokal och personal. Lägenheterna på Viljan är ändamålsenliga och det finns en gemensam lokal, men för närvarande ingen personal som är stationerad i fastigheten.

Ett ökat antal trygghetslägenheter med god tillgänglighet, gemensamhetslokal, närhet till restaurang och vid behov biståndsbedömda insatser av hemtjänst förväntas kunna lösa en del av behoven. Det är viktigt att i samband med planprocesserna se till att ändamålsenliga bostäder för äldre byggs i centrala lägen. Det finns även principiella frågor om vem som ska bygga trygghetsboenden och svara för risken för eventuella hyresförluster. Är det något som marknaden och Sjöbohem kan förväntas ta ansvar för eller ska det vara vård- och omsorgsnämnden som även framöver ska ansvara för trygghetsboendena?

Korttidsplatser

Det finns 10 korttidsplatser (varav 2 platser avser demens) som används till exempel då kunden kommer från sjukhus med stora behov, då omfattande träningsbehov finns som kräver hög personalnärvaro och täta byten av hjälpmedel eller då kundens anhöriga behöver regelbunden avlösning via så kallad veckoplats.

Postadress	Besöksadress	Telefon	Fax	Bankgiro	Internet
Sjöbo kommun 275 80 SJÖBO	Gamla Torget 10 Sjöbo	0416-270 00 (växel)	0416-51 17 92	662-7574	www.sjobo.se

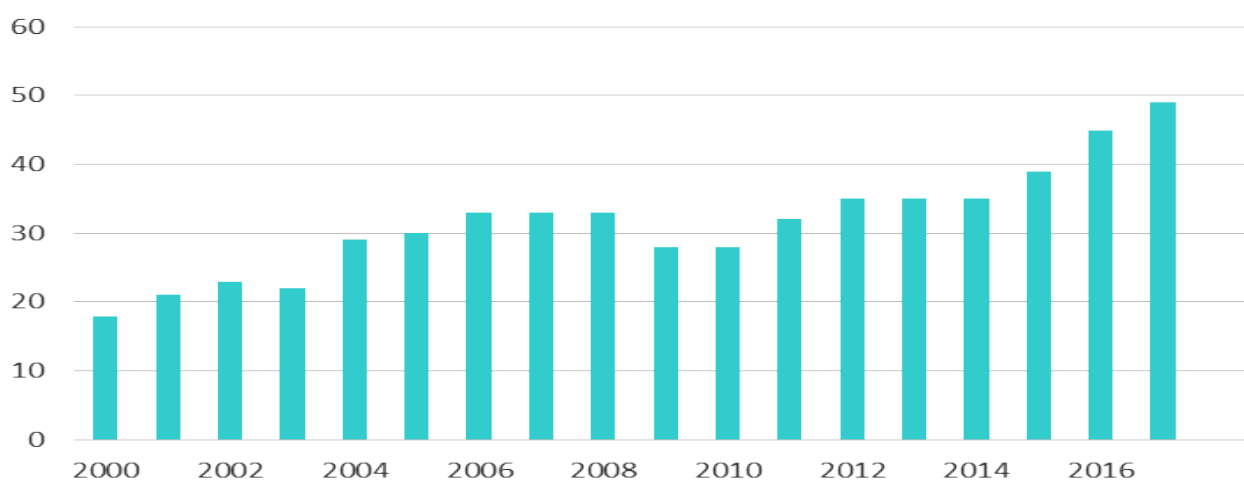
Sjöbo har i jämförelse med andra kommuner förhållandevis få korttidsplatser. Efter första året med krav på att färdigbehandlade kunder ska kunna erbjudas hemgång från sjukhus inom tre dagar kan det konstateras att det har fungerat väl. År 2018 har färdigbehandlade kunder i genomsnitt stannat på sjukhus kortare tid än lagens tre dagar. Det ökande antalet äldre och effekterna av samverkansavtalet med Region Skåne talar för att antalet platser framöver behöver utökas. Samtidigt uppgick antalet boendedygn i korttidsvård mätt som antal per invånare 65+ till 0,3 dagar 2018. Efter en uppgång 2017 återgick nyckeltalet till 2015 års nivå.

Personer med funktionsnedsättning

Bostäder enligt LSS

Lagen innehåller olika boendeformer, varav gruppboendestad har större krav på omedelbar tillgång till personal, eftersom kunderna där har ett större behov av stöd och tillsyn i många dagliga moment.

Personer med boende enligt LSS, antal

Att planera för framtida behov av gruppboendestad är komplicerat. En del barn som är kända av förvaltningen kommer att inom en tioårsperiod behöva boende i kommunens regi. Andra kommer att ansöka om personlig assistans och ha egen lägenhet. Vissa kommer att lämna kommunen och andra vilja söka sig till Sjöbo från övriga landet.

En del av kundgruppen har funktionsnedsättningar som blir uppenbara först i vuxen ålder. Det går heller inte att förutse och planera för till exempel allvarlig psykisk ohälsa, olycksfall och sjukdomar som medför så stora svårigheter att LSS är tillämplig.

Av nedanstående tabell framgår vilka lokaler som verksamheten disponerar samt deras syfte och kapacitet.

Befintlig verksamhet	Lokalens benämning	Antal lägenheter
Gruppboendestad	Redskapsgatan	5
Gruppboendestad	Valsgatan	5
Gruppboendestad	Långdansgatan	6
Gruppboendestad	Björkvägen	6
Gruppboendestad	Backen	4
Korttidsboende	Månskensvägen	5

Boende med särskild service för barn och ungdom	Schottisgatan	
	LSS	2
LSS-bostäder	Badgatan	7
LSS-bostäder	Södergatan	9
Daglig verksamhet	Diamanten	
Daglig verksamhet	Örnen	
Totalt antal boendeplatser		49

Det finns idag 5 gruppboendestäder, 2 LSS-bostäder, 1 korttidsboende och 1 boende med särskild service för barn och ungdom, totalt 49 lägenheter. Två av gruppboendestäderna, Backen och Valsgatan, har lägenheter som inte godkänns som fullvärdiga bostäder, vilket kan innebära framtida svårigheter att hyra ut. En planerad nybyggnad med inflyttning 2019 är tänkt att ersätta dessa. Planeringen kan kullkastas av nya beslut. I verksamheten finns också två lokaler för daglig verksamhet.

Behov av ytterligare 6 bostäder förväntas tillkomma 2019/2020. I samband med att gruppboendestaden på Stapelgränd blir färdig tillkommer 3 lägenheter och en del av behovet tillgodoses. Resterande platser förväntas frigöras genom personer som har beslut om bostad, men som skulle klara ett eget boende med stöd av personal. Motivationsarbete krävs för att målet ska uppnås.

Nya gruppboendestäder bedöms behövas 2023 och 2032. Nu saknas byggrätt för vårdboende, vilket innebär att en lämplig tomt för den första gruppboendestaden behöver identifieras. Därefter krävs att den aktuella detaljplanen ändras. Hyreskostnaden för en ny grupp bostad är cirka 1,6 mnkr (netto).

Den pågående översynen av lagen kan påverka situationen för personer med personlig assistans. En förändring kan medföra ansökningar om boende. Även personer som flyttar till eller från Sjöbo och förvärvar skador i vuxen ålder kan komma att förändra prognosen.

På Örnen upplever personalen att det finns problem med den fysiska miljön. Trots flera utredningar har det inte gått att finna någon förklaring till problemen. Om situationen inte går att lösa är en sista utväg att flytta verksamheten till andra lokaler.

Kontor

I och med att kommunen vuxit har även bemanningen för flera yrkeskategorier ökat. Ökade krav på till exempel dokumentation har tillkommit. Digitaliseringen ställer krav på att personalen ska ha tillgång till datorer för att hantera personalplanering, lönerapportering och schemaläggning. Sekretessbelagd information måste kunna hanteras rättssäkert när det gäller besök, telefon och dokumentation. I myndighetsutövningen har risken för våld och hot blivit en allt större fråga. Det måste beaktas i allt fler sammanhang och påverkar utformningen av personalrum och mottagningsrum för personal som arbetar med myndighetsutövning i gruppboendestäder.

Det behövs fler sammanträdesrum för bland annat arbetsplatsträffar, ett problem som framförallt finns i vård och omsorg. Rummen behöver vara utrustade med modern teknik för effektiva möten. Här finns brister.

För tillfället har kommunen tre receptioner. Ett förändringsarbete pågår som innebär att kommunhusets reception och den för individ- och familjeomsorgen ändras till en reception våren 2019. Dessutom finns ett utredningsuppdrag om framtidens kundtjänst, där kundens upplevelse ska vara ”en väg in”. Möjligheterna att öka tillgängligheten, effektivisera och införa en digital och virtuell kundtjänst ska undersökas och förslag lämnas på hur det kan formeras i Sjöbo. Lite mer tid krävs för att uppdraget ska kunna slutföras.

Postadress	Besöksadress	Telefon	Fax	Bankgiro	Internet
Sjöbo kommun 275 80 SJÖBO	Gamla Torget 10 Sjöbo	0416-270 00 (växel)	0416-51 17 92	662-7574	www.sjobo.se

Med undantag för den verksamhetsnära administrationen, finns merparten av den administrativa personalen i kommunhuset. Stadsbyggnads- och den tekniska förvaltningen finns på Ommavägen och myndighetsutövningen i vård och omsorg finns på Ängsgårdens äldreboenden. Det finns önskemål om att samordna, så att samtliga förvaltningar kan vara placerade i kommunhuset.

För att få till stånd en effektiv planering av kontorsytorna och om möjligt samordna, så att fler kan få tillgång till ändamålsenliga lokaler i kommunhuset samt minska antalet fysiska receptioner, har Tengbom arkitekter gjort en översyn över hur lokalerna i kommunhuset kan disponeras. Det är inte ovanligt att nyttjandegraden i traditionella cellkontor understiger 50 procent och att 20 till 30 procent av platserna står helt oanvända⁵.

Tengbom har undersökt möjligheten att flytta stadsbyggnadsförvaltningen och tekniska förvaltningen samt myndighetsutövningen i vård och omsorg till kommunhuset. Det är möjligt om biblioteket och konsthallen flyttar till andra lokaler och en kombination av cellkontor och öppna kontorslösningar skapas.

Nästa steg blir att inleda en förstudie. Då får man en preliminär kalkyl på vad det kan tänkas kosta att bygga om kommunhuset. När förstudien är klar fattas ett nytt beslut om projektet ska fortsätta eller avslutas. Kostnaden för förstudien beräknas till cirka 0,3 mnkr. Om kommunen inte väljer att gå vidare med lösningen ett samlat kommunhus, krävs att lokalerna för personalen på Ommavägen utökas. För närvarande bedöms lokalen användas på den absoluta toppen av dess kapacitet. Det kan till och med vara så att fler personer arbetar i lokalen än vad ventilation, toaletter, pausrum med mera medger. Avgörande för hur lokalkostnaderna påverkas, är kostnaden för att bygga om kommunhuset och att lokalen på Ommavägen kan avvecklas samt kostnaden för ersättningslokaler för biblioteket och konsthallen.

Sjöbo som ovan

Ann-Christin Walméus
Ekonomichef

⁵ Uppgifterna är hämtade från Flexibla skollokaler utgiven av SKL 2013.

Yttrande över lokalförsörjningsplan Vård och omsorgsnämnden

Bostäder enligt LSS

Behovet av bostäder enligt LSS har tidigare varit relativt lätt att förutse då nämnden ofta har känt till barnen sedan späda ålder och kunnat förutse när behovet av egen bostad inträffar. Denna bild är inte längre sann. Personer med rätt till bostad flyttar i högre utsträckning än tidigare samtidigt som det finns nya grupper som ansöker om bostad enligt LSS. Här kommer domstolarnas praxis att påverka hur behovet av bostäder enligt LSS kommer att se ut för Sjöbo kommuns del.

Det är viktigt att det finns mark som kan användas för ändamålet och kundgruppens önskemål är att marken ska vara belägen i centralorten

Trygghetsboende

I samtal med medlemmar i kommunala pensionärsråd, tillgänglighetsråd och andra medborgare framkommer önskemål om att kunna flytta till ett trygghetsboende som senior. Behovet är att ha en modern tillgänglig lägenhet samt att ha tillgång till gemensamhetslokaler som kan öka aktiviteterna i livet och samtidigt minska känslor av ensamhet.

Vård och omsorgsnämnden är beredd att ansvara för gemensamhetsutrymme i trygghetsboendet och tillse att personal finns tillgänglig för att hålla i aktiviteter vissa dagar i veckan. De eventuella omvårdnadsbehov som personerna är berättigade till utförs av hemtjänstpersonal.

Ansvar för byggnation, uthyrning och liknande ska dock inte ligga på nämndens ansvar.

Myndighetsenheten

Vård och omsorgsnämndens myndighetsenhet har idag lokaler i anslutning till ett särskilt boende. Anpassningar har gjorts för att skapa en ändamålsenlig arbetsplats med de begränsningar som finns. En kommunövergripande arbetsplats för myndighetsutövning med den säkerhet som krävs i dagens samhälle är vård och omsorgsnämnden positiv till.

Måltider

Måltidsverksamheten har överkapacitet i sin verksamhet inom familjeförvaltningen och säljer därför portioner till annan verksamhet. Om familjeförvaltningen ändrar sin verksamhet så att behovet närmar sig taket för kapaciteten i ett kök måste försäljningen upphöra istället för att lokalerna utökas.

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum	Dnr
2019-09-04	2019/250
	Hid

Vård och omsorgsförvaltningen
Lisbeth Larsson
Verksamhetschef

Ystad Kommun

Förfrågan om intresse av en inventering om ett SÖSK gemensamt Fontänhus

Vård och omsorgsförvaltningens förslag till beslut

Sammanfattning av ärendet

Från socialnämnden i Ystads kommun har inkommit en förfrågan om intresset för ett SÖSK-gemensamt Fontänhus, innebärande en brukarstyrd verksamhet inom den öppna socialpsykiatrin.

Beslutsunderlag

Förfrågan från Ystads kommun

Vård och omsorgsförvaltningen

Lisbeth Larsson
Verksamhetschef

Ystads kommun

Social Omsorg

Handläggare
Jenny Nilsson

Direkttelefon
0411-57 73 74
E-postadress
jenny.nilsson@ystad.se

SJÖBO KOMMUN Vård- och omsorgsförvaltningen
2019 -06- 2 8
Dnr

Datum	Dnr	Hid
2019-06-25	2016/318	2019.2051

Simrishamns socialnämnd, Tomelillas familjenämnd, Sjöbos vård- och omsorgsnämnd, Skurups individ- och omsorgberedning

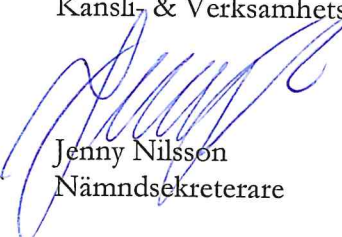
Förfrågan om intresse av en inventering om ett SÖSK-gemensamt Fontänhus

Socialnämnden har, utifrån uppdrag från kommunfullmäktige, beslutat att skicka förfrågan till Simrishamn, Tomelilla, Sjöbo och Skurup om intresse kring ett SÖSK-gemensamt Fontänhus. Se bifogade handlingar. Gulmarkerade handlingar på beslutsparagraf från socialnämnden (SN § 130/2019-06-13) är de som bifogats. Önskas någon ytterligare handling kontakta undertecknad.

Svar från respektive kommun önskas senast den 31 augusti 2019.

Frågor kan ställas till Micael von Wowern, koordinator, på telefon 0411-57 72 87 eller micael.vonwowern@ystad.se.

Med vänlig hälsning
Kansli- & Verksamhetsstab

Jenny Nilsson
Nämndsekreterare

Postadress	Telefon växel	Fax	E-post	Webbplats
Ystads kommun 271 80 Ystad	0411-57 70 00	0411-729 68	kommunen@ystad.se	www.ystad.se

Ystads kommun

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

SN 2016/318

2019.2030

2019-06-20

Socialnämnden

Sammanträdesdatum
2019-06-13

SN § 130

Dnr 2016/318

Förfrågan om intresse av en inventering om ett SÖSK-gemensamt Fontänhus

Socialnämnden beslutar

Socialnämnden beslutar att skicka förfrågan till Simrishamn, Tomelilla, Sjöbo och Skurup om intresse kring ett SÖSK-gemensamt Fontänhus och att respektive kommuns ansvariga politiska nämnd, vid intresse, beslutar att:

- Tillsätta en arbetsgrupp bestående av representanter från *Brukar och anhörigrådet i sydöstra Skåne* (utvecklingsledare, verksamhetsledare, brukar- och anhörigrepresentanter) med uppdrag att inventera och analysera förutsättningar och vinster med att starta/utveckla ett gemensamt Fontänhus i sydöstra Skåne
- Analysen ska innehålla en jämförelse av kostnader för en verksamhet som bedrivs idag jämfört med en brukarstyrd verksamhet och sammanfattas i en rapport liknande den som gjorts för Ystads kommun
- OM intresse finns att genomföra ovanstående, svara Socialnämnden i Ystads kommun senast den 31 augusti 2019

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige i Ystad beslutade i april 2017 att bifalla en motion "Höj ambitionerna och utveckla innehållet i vår öppna socialpsykiatri". Socialnämnden utsåg en arbetsgrupp bestående av representanter för verksamhet och brukare/anhöriga att analysera förutsättningar och vinster med att starta/utveckla en brukarstyrd verksamhet samt jämföra kostnaderna för dagens verksamhet och en brukarstyrd dito.

Kommunfullmäktige i Ystads kommun, beslutar den 14 mars 2019 att ge socialnämnden i uppdrag att inventera intresset för att upprätta en brukarstyrd verksamhet (Fontänhus) gemensamt med övriga kommuner sydöstra Skåne.

Beslutsunderlag

Rapport; Höj ambitionerna inom socialpsykiatri,
Beslut SN § 73/2018-05-17,
Kopia; Beslut KSAU § 113/2018-11-07,

Justerares signatur

Ystads kommun

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Socialnämnden

Sammanträdesdatum
2019-06-13

SN § 130

Dnr 2016/318

Kopia; Tjänsteskrivelse av kanslichef Cornelia Englén 1 februari 2019,
Kopia; Beslut KSAU § 20/2019-02-13
Kopia; Beslut KS § 38/2019-02-27,
Kopia; Beslut KF § 38/2019-03-14 Beslut om uppdrag att inventera intresset för att upprätta en gemensam brukarstyrd verksamhet i sydöstra Skåne,
Tjänsteskrivelse av koordinator Micael von Wowern, daterad den 3 maj 2019,
Beslut SNAU § 187/2019-05-09 Förfrågan om intresse av en inventering om ett SÖSK-gemensamt Fontänhus.

Förslag till beslut

Socialnämndens arbetsutskott föreslår socialnämnden besluta att skicka förfrågan till Simrishamn, Tomelilla, Sjöbo och Skurup om intresse kring ett SÖSK-gemensamt Fontänhus och att respektive kommuns ansvariga politiska nämnd, vid intresse, beslutar att:

- Tillsätta en arbetsgrupp bestående av representanter från *Brukar och anhörigrådet i sydöstra Skåne* (utvecklingsledare, verksamhetsledare, brukar- och anhörigrepresentanter) med uppdrag att inventera och analysera förutsättningar och vinster med att starta/utveckla ett gemensamt Fontänhus i sydöstra Skåne
- Analysen ska innehålla en jämförelse av kostnader för en verksamhet som bedrivs idag jämfört med en brukarstyrd verksamhet och sammanfattas i en rapport liknande den som gjorts för Ystads kommun
- OM intresse finns att genomföra ovanstående, svara Socialnämnden i Ystads kommun senast den 31 augusti 2019.

Socialnämndens arbetsutskott beslut

Socialnämndens arbetsutskott föreslår socialnämnden besluta att skicka förfrågan till Simrishamn, Tomelilla, Sjöbo och Skurup om intresse kring ett SÖSK-gemensamt Fontänhus och att respektive kommuns ansvariga politiska nämnd, vid intresse, beslutar att:

- Tillsätta en arbetsgrupp bestående av representanter från *Brukar och anhörigrådet i sydöstra Skåne* (utvecklingsledare, verksamhetsledare, brukar- och anhörigrepresentanter) med uppdrag att inventera och analysera förutsättningar och vinster med att starta/utveckla ett gemensamt Fontänhus i sydöstra Skåne
- Analysen ska innehålla en jämförelse av kostnader för en verksamhet som bedrivs idag jämfört med en brukarstyrd verksamhet och sammanfattas i en rapport liknande den som gjorts för Ystads kommun
- OM intresse finns att genomföra ovanstående, svara Socialnämnden i Ystads kommun senast den 31 augusti 2019

Justerares signatur

Ystads kommun

Socialnämnden

SN § 130

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum
2019-06-13

Dnr 2016/318

Beslut skickas till:
Simrishamns kommun
Tomelilla kommun
Sjöbo kommun
Skurups kommun
Micael von Wowern

Justerares signatur

Ystads kommun

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

SN 2016/318

2019.1590

2019-05-23

Socialnämndens arbetsutskott

Sammanträdesdatum

2019-05-09

SNAU § 187

Dnr 2016/318

Förfrågan om intresse av en inventering om ett SÖSK-gemensamt Fontänhus

Socialnämndens arbetsutskott beslutar

Socialnämndens arbetsutskott föreslår socialnämnden besluta att skicka förfrågan till Simrishamn, Tomelilla, Sjöbo och Skurup om intresse kring ett SÖSK-gemensamt Fontänhus och att respektive kommuns ansvariga politiska nämnd, vid intresse, beslutar att:

- Tillsätta en arbetsgrupp bestående av representanter från *Brukar och anhörigrådet i sydöstra Skåne* (utvecklingsledare, verksamhetsledare, brukar- och anhörigrepresentanter) med uppdrag att inventera och analysera förutsättningar och vinster med att starta/utveckla ett gemensamt Fontänhus i sydöstra Skåne
- Analysen ska innehålla en jämförelse av kostnader för en verksamhet som bedrivs idag jämfört med en brukarstyrd verksamhet och sammanfattas i en rapport liknande den som gjorts för Ystads kommun
- OM intresse finns att genomföra ovanstående, svara Socialnämnden i Ystads kommun senast den 31 augusti 2019.

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige i Ystad beslutade i april 2017 att bifalla en motion ”Höj ambitionerna och

utveckla innehållet i vår öppna socialpsykiatri”. Socialnämnden utsåg en arbetsgrupp bestående av representanter för verksamhet och brukare/anhöriga att analysera förutsättningar och vinster med att starta/utveckla en brukarstyrd verksamhet samt jämföra kostnaderna för dagens verksamhet och en brukarstyrd dito.

Kommunfullmäktige i Ystads kommun, beslutar den 14 mars 2019 att ge socialnämnden i uppdrag att inventera intresset för att upprätta en brukarstyrd verksamhet (Fontänhus) gemensamt med övriga kommuner sydöstra Skåne.

Justerares signatur

Ystads kommun

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Socialnämndens arbetsutskott

Sammanträdesdatum
2019-05-09

SNAU § 187

Dnr 2016/318

Beslutsunderlag

Rapport; Höj ambitionerna inom socialpsykiatri,
Beslut SN § 73/2018-05-17,
Kopia; Beslut KSAU § 113/2018-11-07,
Kopia; Tjänsteskrivelse av kanslichef Cornelia Englén 1 februari 2019,
Kopia; Beslut KSAU § 20/2019-02-13
Kopia; Beslut KS § 38/2019-02-27,
Kopia; Beslut KF § 38/2019-03-14 Beslut om uppdrag att inventera intresset för att upprätta en gemensam brukarstyrd verksamhet i sydöstra Skåne
Tjänsteskrivelse av koordinatör Micael von Wowern, daterad den 3 maj 2019.

Förslag till beslut

Socialnämndens arbetsutskott föreslår socialnämnden besluta att skicka förfrågan till Simrishamn, Tomelilla, Sjöbo och Skurup om intresse kring ett SÖSK-gemensamt Fontänhus och att respektive kommuns ansvariga politiska nämnd, vid intresse, beslutar att:

- Tillsätta en arbetsgrupp bestående av representanter från *Brukar och anhörigrådet i sydöstra Skåne* (utvecklingsledare, verksamhetsledare, brukar- och anhörigrepresentanter) med uppdrag att inventera och analysera förutsättningar och vinster med att starta/utveckla ett gemensamt Fontänhus i sydöstra Skåne
- Analysen ska innehålla en jämförelse av kostnader för en verksamhet som bedrivs idag jämfört med en brukarstyrd verksamhet och sammanfattas i en rapport liknande den som gjorts för Ystads kommun
- OM intresse finns att genomföra ovanstående, svara Socialnämnden i Ystads kommun senast den 31 augusti 2019.

Beslut skickas till:
Socialnämnden
//
Simrishamns kommun
Tomelilla kommun
Sjöbo kommun
Skurups kommun
Micael von Wowern

Justerares signatur

Rapport

Höj ambitionerna inom socialpsykiatrin

Marie Sjögren, RSMH Österlen
Sigbrit Emilson, IFS
Gustaf Liljekvist, Anhörig Skåne
Josefin Schoug, FoS Ystads kommun
Emma Forsgren, FoS Ystads kommun
Micael von Wowern, utv. ledare sydöstra Skåne

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Bakgrund	2

Uppdrag	2
Arbetsgrupp	2
Återhämtning – återhämtningsinriktat förhållnings- och arbetsätt	3
Inventering	4
Målgrupp - Vad tycker brukarna, som besöker <i>Basgruppen</i> och <i>Träffpunkten</i> ?	5
Fontänhus.....	7
Studiebesök – Fontänhuset i Båstad	8
Brukar- anhängorganisationernas synpunkter.....	9
Analys – ”Basgruppen” , ”Träffpunkten” och ”Karl XII gata” .	10
Kostnader – en jämförelse vid full drift (efter 1 års verksamhet).....	12
Förslag	13
Bilagor	14
Uppdraget, tids- och aktivitetsplanering	15
Samverkan i sydöstra Skåne kring psykisk hälsa/-ohälsa	16
Fontänhusets 37 principer	18

Sammanfattning

Kommunfullmäktige beslutade i april 2017 att bifalla motion av Karin Olsson-Lindström (L) *"Höj ambitionerna och utveckla innehållet i vår öppna socialpsykiatri"*.

Socialnämnden uppdrog en arbetsgrupp bestående av representanter för verksamhet och brukare/anhöriga att analysera förutsättningar och vinster med att starta/utveckla en brukarstyrd verksamhet samt jämföra kostnaderna för dagens verksamhet och en brukarstyrd dito.

Uppdraget innebar att inventera socialpsykiatrisk verksamhet som erbjuder social gemenskap, sysselsättning, färdighetsträning/-rehabilitering. Vidare att analysera förutsättningar och vinster med start av en brukarstyrd verksamhet samt jämförelser av kostnader

Uppdraget avgränsades till tre befintliga verksamheter, inom avdelningen "Funktionsnedsättning och Socialpsykiatri (FoS)" och jämföra dessa med en Fontänhusverksamhet eftersom den modellen också erbjuder social gemenskap, sysselsättning, färdighetsträning/-rehabilitering.

I de inventerade 3 verksamheterna finns ca 77 brukare aktiva per år, av dessa bedöms ca 15 kunna ingå i den målgrupp som med fördel har nytta av en Fontänhusverksamhet, d v s ett uttalat behov av stöd till att närma sig arbetsmarknaden eller studier.

I de uppgifter som lämnats från Arbetsförmedlingen (AF) kan man läsa ett stort behov hos inskrivna hos AF av verksamhet som Fontänhus. I Ystad finns 149 individer som också har en psykisk ohälsa (i sydöstra Skåne finns 473). Tillkommer att Individ och Familjeomsorgen visserligen inte lämnat några exakta uppgifter, men bedömer också ha ett behov av att hänvisa klienter till en verksamhet som ett Fontänhus.

Av de inventerade verksamheter som erbjuder framför allt social gemenskap skulle Träffpunktens besökare med fördel kunna få minst samma behov tillgodosedda i ett Fontänhus.

Det finns inte ett i vår bedömning underlag eller ekonomisk bäraktighet för ett Fontänhus i en kommun av vår storlek, däremot anser gruppen att det vore det lönsamt att starta en gemensam verksamhet i sydöstra Skåne.

Brukar-/anhörigorganisationerna ställer sig positiva till en Fontänhusverksamhet. De påpekar bland annat att kostnaden i en jämförelse mellan slutenvård, boendestöd var lägre för Fontänhus enligt den information som Sveriges Fontänhus ger.

De framhåller ett påstående vid Basgruppen och Träffpunkten, där brukare säger att *"Vi har så dålig uthållighet, drar i gång saker vi inte orkar fullfölja, bra med personal som stöttar"*. Detta anser Brukar-/anhörigorganisationerna att en Fontänhusmodell skulle kunna styra upp bra. Man lämnar dock ett förbehåll att ett eventuellt Fontänhus inte ska konkurrerar ut de verksamheter som redan finns.

Arbetsgruppen förordar att ett Fontänhus etableras gemensamt för våra fem sydöstra kommuner.

Bakgrund

- 2016-10-24 Motion Karin Olsson-Lindström (L)
Höj ambitionerna och utveckla innehållet i vår öppna socialpsykiatri
- 2016-12-05 Tjänsteskrivelse Micael von Wowern, yttrande på motion gällande höj
2017-01-05 ambitionerna och utveckla innehållet i vår öppna socialpsykiatri
- 2017-01-26 Socialnämnden beslutar att ställa sig positiv till motionen och besluta att tillsätta en arbetsgrupp bestående av representanter från Brukar och anhörigrådet i sydöstra Skåne (utvecklingsledare, verksamhetsledare, brukar- och anhörigrepresentanter) med uppdrag att analysera förutsättningar och vinster med att starta/utveckla en brukarstyrd verksamhet som erbjuder social gemenskap, meningsfull vardag och stöd till sysselsättning samt stödjer och stärker personers återhämtning till ökad autonomi och egenmakt
- Uppdraget innefattar även att genomföra en analys som ska innehålla en jämförelse av kostnader för en verksamhet som bedrivs idag jämfört med en brukarstyrd verksamhet
- 2017-04-20 Kommunfullmäktige beslutar att bifalla motionen vilket innebär att socialnämnden bildar en arbetsgrupp bestående av representanter från "Brukar och anhörigrådet i sydöstra Skåne" med uppdrag att analysera förutsättningar och vinster med att starta/utveckla en brukarstyrd verksamhet samt jämföra kostnaderna för dagens verksamhet och en brukarstyrd dito.

Uppdrag

- Bilda arbetsgrupp bestående av representanter för verksamhet och brukare/anhöriga
- Inventera socialpsykiatrisk verksamhet som erbjuder social gemenskap, sysselsättning, färdighetsträning/-rehabilitering
- Analysera förutsättningar och vinster med start av en brukarstyrd verksamhet
- Analys och jämförelser av kostnader

Arbetsgrupp

Arbetsgruppen konstituerades 26 september 2017 och fick sitt uppdrag presenterat av förvaltningschef, Dan Kjellsson och avdelningschef Maria Posa.

Marie Sjögren, RSMH Österlen (Riksföreningen för Social och Mental Hälsa)

Sigbrit Emilson, IFS (Intresseföreningen för schizofreni och andra psykosliknande tillstånd)

Gustaf Liljekvist, Anhörig Skåne

Josefin Schoug, enhetschef FoS, Ystads kommun

Emma Forsberg, enhetschef FoS, Ystads kommun

Micael von Wowern, utvecklingsledare sydöstra Skåne (arbetsgruppens ordförande)

Återhämtning – återhämtningsinriktat förhållnings- och arbetssätt

Ystads kommun har sedan 10 år tillbaka fortlöpande utvecklat och tillämpar ett återhämtningsinriktat arbets- och förhållningssätt visavi vuxna med psykisk ohälsa som erhåller stöd och insatser från socialpsykiatrisk verksamhet.

I detta ingår att öka möjligheter till inflytande och känslan av delaktighet kring det stöd och insatser som planeras och genomförs.

Metoder för att ge möjlighet till sammansatt stöd, en meningsfull vardag, sysselsättning, praktik och arbete på den öppna marknaden ingår i socialpsykiatrins uppdrag.

Forskning visar att 2/3-delar av de som lider av allvarlig psykisk ohälsa återhämtar sig. Ett återhämtningsinriktat förhållnings- och arbetssätt innebär att stödja den enskilde, som lider av psykisk ohälsa, i dennes process att nå en högre grad av psykisk hälsa.

Innebärande att:

- Ge hopp om att det är möjligt att återhämta sig
- Stödja till att gå från andras till egen upptäckt
- Stödja till att gå från andras till eget ansvar
- Stödja att gå från ett passivt jag till ett aktivt jag
- Stödja till meningsskapande och känsla av sammanhang och kontakt med andra

Ett återhämtningsinriktat arbetssätt och en evidensbaserad praktik förutsätter att bli brukares erfarenhet ska tillvaratas vid all planering av stöd och insatser.

Likaså ska detta ingå i en evidensbaserad praktik.

Att, som brukare, bli lyssnad på, ha inflytande över planeringen av stöd och insatser finns även beskrivet i Socialtjänstlagens 2 kap.

Avgränsning av inventeringen/analysen i uppdraget

Uppdraget avgränsas till att inventera/analysera tre befintliga verksamheter, inom avdelningen "Funktionsnedsättning och Socialpsykiatri (FoS)", Social Omsorg.

Där målsättning är att motverka:

- social isolering
- erbjuda meningsfull sysselsättning utifrån individens önskemål, behov, och förutsättningar. Tex praktik med anpassat stöd av kommunal arbetskonsulent alt. arbetsträning genom Arbetsförmedlingen
- färdighetsträning/-rehabilitering

1. Basgruppen

Verksamheten, som finns på Apgränd i Ystad

2. Karl XII gata

Verksamhet, som finns på Karl XII gata i Ystad

3. Träffpunkten

Verksamheten, som finns på Hvita Briggen i Ystad

Dessa verksamheter kommer att jämföras med en verksamhet/Fontänhus

Inventering

Uppdraget startade med en inventering av verksamheterna "Basgruppen" Karl XII gatan och "Träffpunkten"

	Träffpunkten	Basgruppen Karl XII gata
Målgrupp	Vuxna (18 år o äldre) i Ystads kommun, som har behov av socialsamvaro och bryta ensamhet.	Vuxna (18 år o äldre) i Ystads kommun med psykisk ohälsa, som har behov av sysselsättning och som f n idag inte står till arbetsmarknadens förfogande.
Innehåll/aktiviteter	Fika, matlagning någon dag i veckan), studiecirkel, social samvaro, promenader	Sysselsättning/praktik inom och utanför kommunens lokaler Har samarbete med 50-tal företag runt Ystad), matlagning, återvinning, skapande verksamhet, scanning och film, dans, produktionsuppdrag, It-träning, fotoredigering, individuella aktiviteter
Uppdrag	Öppen verksamhet, ingen biståndsbedömning.	Biståndsbedömning enligt SoL (socialtjänstlagen) även personer med beslut enligt LSS ingår i dessa två verksamheter
Hur kommer man till/får tillgång till verksamheten	Egen anmälan Ringer, besöker, får information om verksamheten	Ansöker hos handläggare om bistånd enligt SoL eller enligt LSS
Deltagare i verksamheten per år	Ca 30 personer	Ca 47 personer
Deltagare i verksamheten per dag	5-10 per dag	20-40 per dag
Avslutade i verksamhet	Ej aktuellt att räkna antal avslutade	10 avslutades år 2016, Ungefär lika många 2017
Medarbetare	1 st	2 – Basgruppen 2 – Karl XII gata 2 – arbetskonsulenter
Samverkan	Arbetsförmedlingen Boendestödet	Arbetsförmedling, Försäkringskassan

	Träffpunkten	Basgruppen Karl XII gata
	Rådgivningsbyrån Studiefrämjandet Vuxenpsykiatrisk mottagning	Rådgivningsbyrån Skola lokala företag, Vuxenpsykiatrisk mottagning
Uppföljning	Nöjda brukare med innehåll/utbudet i verksamheten	Meningsfullhet Motsvarar brukares behov Återgå till arbete Pict-O-Stat/enkät
Resultat/indikatorer	Nöjdhet	Nöjdhet Antal vidare till jobb/studier
Ekonomi	Lokal/drift – 290 000 kr Personal – 426 000 kr TOTALT: 716 000 kr/år	Lokal/drift – 609 000 kr Personal – 1 830 000 kr TOTALT: 2 439 000 kr/år

Målgrupp - Vad tycker brukarna, som besöker *Basgruppen* och *Träffpunkten* ¹?

Brukare samlades vid dessa verksamheter och två öppna frågor ställdes.

1. Vad tycker du/ni är bra i denna verksamhet?
2. Finns det något som ni tycker kunde bli bättre eller rent av saknar i verksamheten?

Basgruppen

1. Vad tycker du/ni är bra i denna verksamhet?

Att jag får komma när jag vill.

Någon annan säger att det är bra för mig att ha schema, så jag lär mig passa och hålla tiden.

Bra öppettider.

Verksamheten är öppen efter folks behov, det kan vara att man bara har behov av något socialt eller för att ha något att göra

Den sociala biten, att få träffa människor i ungefär samma situation eller som har liknande behov.

Bra utbud på aktiviteter – något för alla

Möjlighet till utflykter

Tryggheten

Läget - centralt och bra

Bra lokaler

¹ Deltagare vid Karl XII gatan uteslöts från att få dessa frågor

Hög acceptans från andra deltagare och personal
Få vara sig själv
Får stöttning, orkar inte du så orkar jag.
Högt deltagarinflytande gällande innehåll och utbud av aktiviteter
Bra personal

2. Finns det något som ni tycker kunde bli bättre eller rent av saknas i verksamheten?

Informera ut i samhället
Mentorskap (håller på att införas)
Espressomaskin
Gruppaktiviteter – utökad.
"vi har så dålig uthållighet, drar igång saker vi inte orkar fullfölja, bra med personal som hjälper att stötta, men vi måste bli bättre"

Träffpunkten

1. Vad tycker ni är bra med denna verksamhet?

Matlagning varje dag med nyttig mat.
Socialt att umgås med andra, slippa vara hemma ensam.
Öppet tiderna är bra måndag-fredag kl. 10.00-16.00.
Kamratcirkelarna är bra, de är 4 cirklar i veckan.
Ingen som frågar vad man har för diagnos eller att man behöver ha något beslut för att komma till träffpunkten.
Det är en trevlig atmosfär här.
Olika människor har behov av "Träffpunkten" på olika sätt och olika perioder sitt liv.

2. Finns det något som ni tycker kunde bli bättre eller något som saknas?

För lite personal när det är cirklar igång.
Vi skulle vilja göra fler aktiviteter utanför träffpunktens lokal. (Dock stoppar ekonomin detta också.)

Fontänhus

Det finns 12 Fontänhuset i Sverige. Tonvikten för Fontänhusen ligger på relationer, att medlemmar ska återfå sin produktivitet och sitt självförtroende, återuppta sina liv, och återinträda i samhället.

Verksamheterna styrs av 37 riktlinjer och sponsras av stat, landsting, kommun och kan även sponsras av företag och privata sponsorer, donationer.

De svenska Fontänhusen är stiftelser eller ideella organisationer och drivs av anställd personal tillsammans med medlemmar som drabbats av psykisk funktionsnedsättning. Medlemskapet är frivilligt, livslångt, kostnadsfritt.

Modellen bygger på en arbetsorienterad dag där medlemmar och anställda arbetar sida vid sida i en platt organisation som är helt transparent och utan vinstintressen. Fontänhusen erbjuder ett program som ger medlemmar möjlighet att återgå till arbetsmarknaden, säkra och behålla anställningar och studieplatser samt stötta till att hitta rätt utbildningar. Ett annat program är det sociala programmet som erbjuder medlemmar deltagande i friskvård, kulturella evenemang och tillfällen för social samvaro.

Den arbetsinriktade dagen innebär att Fontänhusen erbjuder ett varierat utbud av arbetsuppgifter och är fördelade på enheter som bland annat innefattar kök och kontor. Medlemmar deltar aktivt i husets drift, till exempel lagar mat, städar, renoverar, bemannar receptionen, hanterar post och mejl, uppdaterar hemsidan och sociala medier, bokför och tar emot studiebesök. Det vill säga alla typer av uppgifter som ingår i driften av Fontänhusets verksamhet. Allt arbetet utförs av medlemmar och handledare sida vid sida med målet att var och en ska nå bästa möjliga välbefinnande och livskvalitet. Alla arbetsuppgifter som medlemmar väljer att göra är helt frivilliga och kravlösa, det utgår heller inte någon form av lön eller ersättning för att man utför ett arbete

Varje hus är "hemmabas" för ett antal medlemmar och personal som arbetar tillsammans för att utveckla och samordna en viss verksamhet. Fontänhusen bedriver inte vård, utan fokuserar på att uppmuntra det friska hos varje individ. Detta ger en positiv självbild och förbättrat självförtroende vilket ger en fungerande egenrehabilitering.

Vad gäller rehabilitering av personer med psykisk ohälsa råder konsensus inom forskningsvärlden: Fontänhusmodellen är effektiv, framför allt på det mänskliga planet, men också vad gäller minskade kostnader för sjukvård, socialt stöd från kommunen samt sjukersättning från staten. Med Fontänhusens inkluderande rehabiliteringsprogram kan personer som står långt från arbetsmarknaden hitta vägen tillbaka.

Studiebesök – Fontänhuset i Båstad

Besöket genomfördes den 1 november

Fontänhuset har en tydlig arbetsinriktad verksamhet.

Alla kan vara medlemmar även om det personliga målet med medlemskapet inte är att få stöd till arbete

	Fontänhuset – Båstad
Målgrupp	Vuxna, 18 år och äldre
Innehåll	Organiserat i arbetsenheter/team (4 team) Team 1 – Restaurang/café, medlemsintroduktion, studiebesök Team 2 – Tidning, fordon/transport, underhåll av hus/trädgård Team 3 – Reception, sociala aktiviteter, kontor/ekonomi, statistik Team 4 – Projekt, IT, stöd till jobb, praktik, studier Enhetsmöten 2 ggr/dag Husmöte v a vecka Diskussionsforum v a vecka
Uppdrag	Bedriva klubbhusverksamhet för personer med psykisk ohälsa, enligt Fontänhusens 37 internationella riktlinjer.
Hur kommer man till/får tillgång till verksamheten	Medlemskapet i i Fontänhuset är frivilligt och bygger på den enskildes önskan.
Inskrivna i verksamheten	69 personer år 2016 och 114 personer planeras för år 2017
Besök	Ca 15-30 medlemmar besöker huset var dag
Avslutade i verksamhet	Av de 69 inskrivna medlemmar 2016, har 17 kommit ut i arbete/sysselsättning/studier i samhället
Medarbetare	1 klubbhuschef 4 handledare
Samverkan	Avtal finns med Båstads kommun, Laholms kommun och Region Skåne. Samverkan i enskilda ärenden sker utifrån den enskildes önskemål om samverkan med myndighet/annan verksamhet
Uppföljning	Årsredovisning och verksamhetsberättelse

	Fontänhuset – Båstad
Ekonomi	<p>Fontänhuset omsatte i kostnader 3 667 697 kr år 2016 Varav..... 2 764 436 kr , personalkostnader 903 261 kr, övriga kostnader</p> <p>Fontänhuset erhöll bidrag/donationer/ersättningar samt egen försäljning motsvarande 3 729 441 kr år 2016 Varav bidrag från..... 1 283 000 kr från Båstads kommun 570 000 kr från Laholms kommun 562 749 kr från Region Skåne 1 100 000 kr från Socialstyrelsen 90 254 kr övriga intäkter (donationer, AF, LF) 123 438 kr intäkter från egen försäljning</p>

Brukar- anhörigorganisationernas synpunkter

RSMH Österlen

Från RSMH Österlen och de som bor i Ystad anser att det är bra att ha tillgång till ytterligare en verksamhet, bara den inte konkurrerar ut de verksamheterna som redan finns.

IFS

Stödjer en etablering av ett Fontänhus

Anhörig Skåne

Ett svar på frågorna ställda till deltagare på Basgruppen och Träffpunkten var intressant *"Vi har så dålig uthållighet, drar i gång saker vi inte orkar fullfölja, bra med personal som stöttar, men vi måste bli bättre"*. Detta kan Fontänhus modellen nog styra upp bättre än nuvarande verksamhet.

Kostnad per dag (en jämförelse mellan slutenvård, boendestöd, Fontänhus) var anmärkningsvärd enligt den information som Sveriges Fontänhus ger, samt att de även hänvisar till "Miltonutredningen"² från 2006 där man förslår en ökad satsning på Fontänhusmodellen.

Jenny Hultkvists³ undersökning visar också att personer med psykisk funktionsnedsättning upplever högre livskvalitet och bättre socialt stöd i fontänhusmiljön, än i daglig kommunal verksamhet.

² "Ambition och ansvar" SOU 2006:100, sid 31

³ Jenny Hultqvist (2017) : *Recovery promoting factors in day centers and Clubhouses*

Analys – ”Basgruppen” , ”Träffpunkten” och ”Karl XII gata”

Målgrupp och verksamhetsinnehåll

Vi anser att målgruppen för en utvecklad brukarstyrd verksamhet (Fontänhus) främst finns utanför den socialpsykiatriska verksamheten, som kommunen tillhandahar idag.

De som vi bedömer är mest i behov av en utvecklad socialpsykiatrisk verksamhet är personer med psykisk ohälsa i arbetsför ålder (16-64 år) där ohälsan riskerar att ge ett permanent utanförskap och ett beroende av livslångt stöd från stat och kommun. Flertalet av dessa personer finns hos Arbetsförmedlingen och kommunens Individ och familjeomsorg (IFO). I en närmare granskning av ansvariga enhetschefer visar det sig att av de inskrivna deltagarna i Basgruppen och Karl XII gata skulle ett 15-tal personer vara betjänta av en Fontänhusmodell.

Behovet hos denna målgrupp är framförallt

- att stödja individen i närmandet mot att inkluderas i samhället genom stöd till arbete/sysselsättning/studier
- att få tillgång till en verksamhet, som i sin struktur är/har en arbetsinriktad idé i alla sina delar
- att genom arbete/sysselsättning/studier bryta social isolering, känsla av sammanhang, få en meningsfull inkludering i samhället och öka självkänsla och identiteten

Arbetsförmedlingen Inskrivna arbetslösa personer (16-64 år) med Psykiska ohälsa/- funktionsnedsättning uppgår enbart i Ystad till 149 personer och som uppskattningsvis skulle ha nytta av en utvecklad verksamhet som i sin struktur har ett arbetsinriktat innehåll med goda kontakter med samhället och dess resurser.

	totalt antal inskrivna per kommun	varav 40 år och äldre	varav under 40 år	varav under 25 år	varav arbetslös eller i program
Ystad	149	101	48	9	80
Skurup	88	58	30	5	42
Sjöbo	76	46	30	5	40
Tomelilla	68	38	30	4	39
Simrishamn	92	64	28	8	45
S:a	473	307	166	31	246

IFO i Ystads kommun har meddelat arbetsgruppen att de ser ett behov av samarbete med verksamhet som stödjer person med psykisk ohälsa till att närma sig arbetsmarknaden.

Basgruppen

Merparten av målgruppen som deltar i verksamheten vid "Basgruppen" är inte de som i första hand, enligt vår bedömning, som skulle ha ett behov av en Fontänhusverksamhet. Vi tror att "Basgruppen" framför allt fyller en viktig funktion/behov för dem som ligger längre ifrån arbetsmarknaden, där socialgemenskap/-samvaro och mindre kravfylld tillvaro och aktivitet kan tillhandahållas.

Detta utesluter dock inte att personer som beviljats bistånd till att gå på "Basgruppen" även kan vara potentiella medlemmar i ett Fontänhus t ex för att fika, äta lunch.

Träffpunkten

"Träffpunktens" utbud av aktivitet skulle kunna tillhandahållas inom ett Fontänhus eftersom bägge verksamheterna är frivilliga och kan tillhandahålla förtäring/café, studiecirkel, fysiska aktivitet m fl aktiviteter. En Fontänhusmodell skulle t o m kunna tillföra fler aktiviteter, vilken kan tillgodose behov hos fler.

Höja ambitionerna

Behovet och utmaningen tänker vi är framför allt att utveckla/stödja processen att närma individen till att inkluderas i samhället genom stöd till arbete/sysselsättning/studier. Kunna tillhandahålla och erbjuda personer tillgång till en verksamhet, som i sin struktur är/har en arbetsinriktad idé i alla sina delar. Att genom arbete/sysselsättning/studier bryta social isolering, känsla av sammanhang, få en meningsfull inkludering i samhället och öka självkänsla och identiteten.

Jenny Hultkvist⁴, arbetsterapeut och nydisputerad doktor i arbetsterapi, vid Lunds Universitet, har jämfört två olika rehabiliteringsformer för personer med psykisk funktionsnedsättning:

- Kommunal daglig sysselsättning
- Fontänhus

Resultaten visar att personer med psykisk funktionsnedsättning på Fontänhus skattar livskvaliteten högre än personer på kommunal daglig sysselsättning. Även det sociala stödet upplevs som starkare på Fontänhusen.

Men inom båda rehabiliteringsformerna upplevs de dagliga aktiviteterna som meningsfulla, visar Jenny Hultkvists forskning.

Rapporten visar också att de som besöker (är medlemmar) fontänhus hellre önskar att vara i ett lönearbete, vilket styrker våra tankar kring att ett fontänhus är för de som är närmre arbetsmarknaden.

⁴ Jenny Hultkvist (2017) : *Recovery promoting factors in day centers and Clubhouses*

Kostnader – en jämförelse vid full drift (efter 1 års verksamhet)

Ekonomi per år	Träffpunkten	Fontänhus
Lokal/drift	290 000,00 kr	900 000,00 kr
Personal	426 000,00 kr	2 700 000,00 kr
	TOTALT: 716 000,00 kr	TOTALT: 3 600 000,00 kr
Intäkter/bidrag	0,00 kr	Kommun 1 600 000,00 kr
		Region Skåne 500 000,00 kr
		Socialstyrelsen 1 000 000,00 kr
		AF/stödmedl. m fl 100 000,00 kr
	TOTALT: 0,00 kr	TOTALT: 3 600 000,00 kr

Kostnaderna och intäkterna/bidragen för ett Fontänhus är uppskattade utifrån de kostnader som Fontänhuset i Båstad genererar. Kostnaderna som redovisas avser ett läge vid full drift och ca 70-100 aktiva deltagare i verksamheten.

Lokalkostnaden är svår att beräkna eftersom denna kan variera beroende var en lämplig lokal kan finnas.

Bidrag till Fontänhus per kommun är beräknat till ca 400 000 kr per kommun och år (Ystad, Simrishamn, Tomelilla, Sjöbo, Skurup).

Region Skåne förväntas bidra med 500 000 kr (bidraget till Fontänhuset/Båstad 2016 var 562 750 kr)

Socialstyrelsen lämnar bidrag efter 1 år och uppskattas motsvara ca 1 000 000 kr

Arbetsförmedlingen förväntas vara en stark och viktig samarbetspart där Fontänhuset kan utgöra en praktikplats/arbetsträning och parterna avtalar om detta inklusive ersättning till Fontänhuset.

En kontinuerlig rekrytering av stödmedlemmar, donationer och fondansökningar ska ingå i aktiviteterna i Fontänhuset.

Tillkommer intäkter t ex i form av egen försäljning i eget café/matsal (fika, luncher), dessa är inte medtagna i kostnadsberäkningen eftersom detta behöver tid till att upparbetas.

Totalt beräknas årskostnaden för ett Fontänhus uppgå till 3 600 000 kr vid full drift. Ett Fontänhus enbart för en kommun (Ystad) ser vi inte som möjlig, det behövs ett större underlag av deltagare än vad en kommun kan tillhandahålla. Däremot ett Fontänhus gemensamt för samtliga kommuner i Sydöstra Skåne skulle ha ett underlag av presumtiva deltagare som skulle göra det ekonomiskt värt arbeta vidare på.

Förslag

Ett gemensamt Fontänhus i sydöstra Skåne skulle motsvara önskemålet att höja ambitionerna i kommunal socialpsykiatrisk verksamhet.

En Fontänhus modell ökar även de enskildas möjligheter till ökad inflytande bygger på faktisk och praktisk delaktighet i drift och utveckling av verksamhet. Detta motsvarar även den förväntade utvecklingen i och av socialpsykiatrisk verksamhet som ska uppnås med den Inflytandeplan, som styrgruppen för samverkan i sydöstra Skåne beslutat den 1 december 2017.

Enligt Arbetsförmedlingens statistik över inskrivna arbetslösa personer med psykisk, ohälsa finns det sammanlagt 473 personer som skulle vara presumtivt betjänta av att delta i en Fontänhusmodell. Av dessa är 197 under 40 år och borde med rätt stöd i en struktureras arbetsinriktad verksamhet successivt närma sig arbetsmarknaden.

För Ystads kommun skulle kostnaden för "Träffpunkten" användas som Ystads andel i bekostande av ett gemensamt Fontänhus för sydöstra Skåne.

Med utgångspunkt i ovanstående föreslår vi/arbetsgruppen

1. Att Socialnämnden i Ystads kommun uppdrar styrgruppen för samverkan kring personer i sydöstra Skåne med psykisk ohälsa inventera om det finns ett gemensamt intresse att starta ett gemensamt Fontänhus i sydöstra Skåne.
2. Om gemensamt intresse finns, enligt punkt 1, bör styrgruppen lämna ett förslag till hur och av vilka ett Fontänhus ska samfinansieras
3. Om punkt 1 och 2 uppfylls, tillsätts en genomförandegrupp med uppdrag att starta ett Fontänhus

Bilagor

1. Uppdraget, tids-/aktivitetsplanering
2. samverkan i sydöstra Skåne
3. Fontänhusets principer

Uppdraget, tids- och aktivitetsplanering

Aktivitet	Tidsplanering	Genomförs av/ansvarig
Inventering socialpsykiatri Enligt underlag/frågeområden	26/9-4/10	Josefin S och Emma F
Avstämning/rapport, inventering	5/10	
Planera genomföra nästa aktivitet Som är "Fråga brukarna"	5/10	alla
Genomföra "Fråga brukarna"	6/10-16/10	Josefin S och Emma F
Avstämning/rapport, "Fråga brukarna"	17/10	Josefin S och Emma F
Planera nästa aktivitet/uppdrag	17/10	alla
Studiebesök, Fontänhus Båstad	1/11	alla
Påbörja analys och sammanfattning av insamlad fakta	15/11	alla
Fortsätta analys och sammanfattning av insamlad fakta	5/12	alla
Sammanställa/skriva rapport	xx	Micael vW (skriver)
Presentera rapport	xx	alla

Samverkan i sydöstra Skåne kring psykisk hälsa/-ohälsa

Sydöstra Skåne består geografiskt av kommunerna Skurup, Ystad, Simrishamn, Tomelilla och Sjöbo. En lokal överenskommelse om samverkan och gemensam kunskapsutveckling finns sedan 2010 kring personer som riskerar eller har psykisk ohälsa samt en överenskommelse kring missbruk/beroende (inkl spelmissbruk), denna sedan november 2016.

För kommunerna ingår i överenskommelsen:

- Socialförvaltning/motsvarande (socialtjänst, socialpsykiatri, LSS, Barn- och familj)
- Barn- och Utbildningsförvaltning/motsvarande (förskola, skola, elevhälsa)

För Region Skåne och andra hälso-och sjukvårdsverksamheter ingår i överenskommelsen:

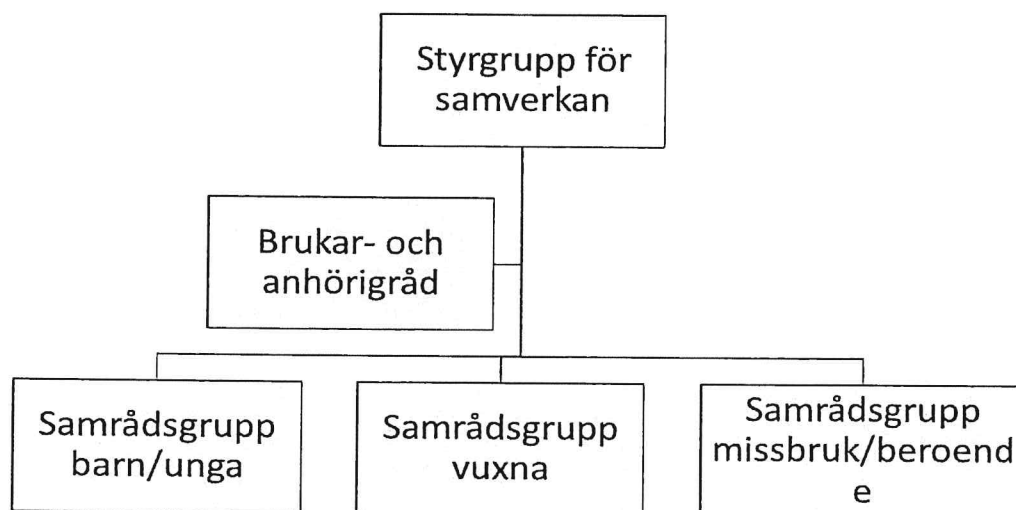
- Barn och Ungdomspsykiatri (BUP) och Första Linjen (FL)
- Barn- och Ungdomshabiliteringen (BoU)
- Barnhälsovård (BHV)
- Vuxenhabilitering
- Psykiatrisk öppenvårdsmottagning
- Primärvård/Hälsovalsenhet
- Caphio Vårdcentral (primärvård)
- Novakliniken (primärvård)

Andra, övriga som deltar i samverkan utöver överenskommelsen:

- Arbetsförmedlingen
- Försäkringskassan

Gemensamt för kommunerna och Region Skåne samverkansstruktur:

- Utvecklingsledare, gemensam resurs för parterna i samverkansöverenskommelsen
- Brukarinflytandesamordnare (BISAM) har kommunalt perspektiv
- Inflytandesamordnare (ISAM) har psykiatrins perspektiv
- Brukar- och anhörigråd, som samlar brukar- och anhörigorganisationer

Samverkansorganisationen leds av en styrgrupp för samverkansöverenskommelsen. Styrgruppen har till sitt förfogande tre samrådsgrupper, en för målgruppen vuxna och en för målgruppen barn/unga samt en för behovsområdet missbruk/beroende (alla åldrar).

Styrgruppen består av socialchefer, förvaltningschef för skola, chef för primärvård samt chef för vuxenpsykiatri och barn- och ungdomspsykiatri samt utvecklingsledaren.

Samrådsgruppen/vuxna leds av utvecklingsledaren och samrådsgruppen barn/unga leds av en representant för BUP och en representant för skolan tillsammans med utvecklingsledaren.

Samrådsgrupperna arbetar med att identifiera behov i respektive målgrupp och föreslå åtgärder, som efter beslut i styrgruppen realiseras och följs upp.

I samverkansstrukturen finns även ett forum för samråd/samverkan med lokala brukar-/anhörigföreningar, "Brukar- och anhörigrådet" som handhar brukar- och anhörigperspektivet i drift och utveckling av verksamhet som riktas till målgrupperna. I rådet finns representerat intresseföreningar och samrådsgruppen/vuxnas deltagare. Rådet leds av Brukarinflytandesamordnare (BISAM) och Inflytandesamordnare (ISAM)

Fontänhusets 37 principer

Internationella riktlinjer för fontänhus

De internationella riktlinjerna för klubbhusprogram, som antagits enhälligt av den världsomspännande klubbhusgemenskapen, definierar klubbhusmodellen för rehabilitering. Principerna som uttrycks i dessa riktlinjer är hjärtat i klubbhusgemenskapens framgångar med att hjälpa människor med psykisk ohälsa att undvika sjukhusvistelse samtidigt som de uppnår sociala, ekonomiska, utbildningsmässiga och yrkesmässiga mål. Riktlinjerna fungerar också som en "rättighetsförklaring" för medlemmarna och etiska regler för anställda, styrelsemedlemmar och administratörer. Riktlinjerna betonar att ett klubbhus är en plats som erbjuder sina medlemmar respekt och möjligheter.

Internationella riktlinjer för klubbhusprogram

De internationella riktlinjerna för klubbhusprogram, som antagits enhälligt av den världsomspännande klubbhusgemenskapen, definierar klubbhusmodellen för rehabilitering. Principerna som uttrycks i dessa riktlinjer är hjärtat i klubbhusgemenskapens framgångar med att hjälpa människor med psykisk ohälsa att undvika sjukhusvistelse samtidigt som de uppnår sociala, ekonomiska, utbildningsmässiga och yrkesmässiga mål. Riktlinjerna fungerar också som en "rättighetsförklaring" för medlemmarna och etiska regler för anställda, styrelsemedlemmar och administratörer. Riktlinjerna betonar att ett klubbhus är en plats som erbjuder sina medlemmar respekt och möjligheter.

Riktlinjerna utgör grunden för att utvärdera klubbhusets kvalitet genom Clubhouse Internationals ackrediteringsprocess.

Vartannat år granskar den världsomspännande klubbhusgemenskapen dessa riktlinjer och ändrar dem i den utsträckning det anses nödvändigt. Processen samordnas av Clubhouse Internationals kommitté för riktlinjegranskning, som består av medlemmar och anställda i ackrediterade klubbhus över hela världen.

MEDLEMSKAP

1. Medlemskapet är frivilligt och utan tidsbegränsning.
2. Klubbhuset styr själv över godkännandet av nya medlemmar. Medlemskapet är öppet för alla som har eller har haft psykisk ohälsa, om inte denna person utgör ett betydande och befintligt hot mot den allmänna säkerheten i klubbhusgemenskapen.
3. Medlemmarna väljer själva hur de använder klubbhuset och vilka anställda de arbetar med. Det finns inga överenskommelser, avtal, scheman eller regler som är avsedda att tvinga medlemmarna att delta.
4. Alla medlemmar har samma tillgång till alla klubbhusmöjligheter oavsett av diagnos eller funktionsnivå.
5. Medlemmar kan själva välja att delta i skrivandet av alla dokument som återspeglar deras deltagande i klubbhuset. Alla sådana dokument undertecknas av både medlemmen och den anställda.
6. Medlemmar har rätt att omedelbart återinträda i klubbhusgemenskapen efter en längre eller kortare frånvaro om inte deras återvändo utgör ett hot mot klubbhusgemenskapen.
7. Klubbhuset tillhandahåller en effektiv uppsökande verksamhet till medlemmar som inte deltar, blir isolerade i samhället eller inlagda på sjukhus.

RELATIONER

8. Alla klubbhusmöten är öppna för både medlemmar och anställda. Det förekommer inga formella möten för endast medlemmar eller formella möten för endast anställda där programbeslut och medlemsfrågor diskuteras.
9. Det finns tillräckligt många klubbhusanställda för att kunna engagera medlemmarna, men så få att det är omöjligt för dem att fullgöra sitt ansvar utan medlemmarnas engagemang.
10. Klubbhusets anställda arbetar allsidigt. Alla anställda delar ansvaret för anställning, boende, kvällar och helger, helgdagar och enhetsarbete. De anställda delar inte sin tid mellan klubbhuset och andra stora arbetsansvar som står i konflikt med det unika förhållandet mellan medlemmar och anställda.
11. Ansvar för driften av klubbhuset vilar på medlemmarna och de anställda och ytterst på klubbhuschefen. Centralt för detta ansvar är medlemmarnas och de anställdas engagemang i alla aspekter av klubbhusets drift.

UTRYMME

12. Klubbhuset har sin egen identitet, inklusive sitt eget namn, sin egen e-postadress och sitt eget telefonnummer.
13. Klubbhuset har sitt eget fysiska utrymme. Det är fristående från eventuella psykiatrimottagningar eller institutioner och påverkas inte av andra program. Klubbhuset är utformat för att främja den arbetsinriktade dagen och samtidigt vara attraktivt, lagom stort och förmedla en känsla av respekt och värdighet.
14. Alla klubbhusutrymmen är tillgängliga för medlemmar och anställda. Det finns inga utrymmen som är avsedda endast för anställda eller endast för medlemmar.

ARBET SINRIKTADE DAGEN

15. Den arbetsinriktade dagen engagerar medlemmar och anställda tillsammans, sida vid sida, i driften av klubbhuset. Klubbhuset fokuserar på styrkor, talanger och förmågor, den arbetsinriktade dagen får därför inte omfatta kliniker för medicinering eller program för öppenvård eller terapi inom klubbhuset.
16. Arbetet som utförs i klubbhuset är endast arbete som skapas av klubbhuset inom ramen för verksamheten och främjandet av klubbhusgemenskapen. Inget arbete för utomstående personer eller organisationer, oavsett om det utförs mot betalning eller inte, är godtagbart arbete i klubbhuset. Medlemmarna får inte betalt för något klubbhusarbete och det finns inte heller några konstruerade belöningssystem.
17. Klubbhuset är öppet minst fem dagar i veckan. Den arbetsinriktade dagen motsvarar normal arbetstid.
18. Klubbhuset är organiserat i en eller flera arbetsenheter, som var och en har tillräckligt med anställda, medlemmar och meningsfullt arbete för att upprätthålla en full och engagerande arbetsinriktad dag. Enhetsmöten hålls såväl för att främja relationer som för att organisera och planera dagens arbete.
19. Allt arbete i klubbhuset är utformat för att hjälpa medlemmarna att återfå sitt egenvärde, få ett mål och få självförtroende, det är inte avsett att vara arbetsspecifik utbildning.
20. Medlemmarna har möjlighet att delta i allt arbete i klubbhuset, inklusive administration, forskning, medlemsregistrering och introduktion, uppsökande verksamhet, anställning, utbildning och utvärdering av anställda, PR, påverkansarbete och utvärdering av klubbhusets effektivitet.

ANSTÄLLNING

21. Klubbhuset gör det möjligt för sina medlemmar att återvända till avlönat arbete genom Övergångsanställning, Anställning med stöd och Självständig anställning, därför tillhandahåller klubbhuset inte anställning till medlemmar genom företag inom verksamheten, fristående klubbhusföretag eller skyddade verkstäder.

Övergångsanställning

22. Klubbhuset erbjuder sitt eget program för Övergångsanställningar, som garanterar medlemmarna möjligheter till arbete på ordinarie arbetsmarknad. Som ett utmärkande drag för klubbhusets program för Övergångsanställningar garanterar klubbhuset en ersättare för alla arbeten om medlemmen är frånvarande. Därutöver uppfyller programmet för övergångsanställning följande grundkriterier:

- a. Önskan att arbeta är den enskilt viktigaste faktorn för att fastslå möjligheten till arbete.
- b. Möjligheter till arbete fortsätter att vara tillgängliga oavsett framgången vid tidigare arbeten.
- c. Medlemmarna arbetar i arbetsgivarens lokaler.
- d. Medlemmarna erhåller avtalsenlig lön, dock minst minimilön, som betalas ut direkt av arbetsgivaren.
- e. Övergångsanställningar upprättas utifrån ett brett utbud av arbetsmöjligheter.
- f. Övergångsanställningar är deltid och tidsbegränsade, i allmänhet 15 till 20 timmar per vecka och pågår i sex till nio månader.
- g. Valet och utbildningen av medlemmar med övergångsanställning är klubbhusets ansvar, inte arbetsgivarens.
- h. Klubbhusets medlemmar och anställda informerar alla berörda myndigheter som handhar bidrag till medlemmarna om övergångsanställningar.
- i. Övergångsanställningar handhas av klubbhusets anställda och medlemmar och inte av ÖA-specialister.
- j. Det förekommer inga övergångsanställningar inom klubbhuset. Övergångsanställningar vid en organisation med överinseende måste ligga utanför klubbhusets lokaler och uppfylla alla ovanstående kriterier.

Anställning med stöd och Självständig anställning

23. Klubbhuset erbjuder sina egna program för anställning med stöd och självständig anställning för att hjälpa medlemmarna att få, behålla och förbättra sin anställning. Som ett utmärkande drag för anställning med stöd från klubbhuset upprätthåller klubbhuset en relation med den arbetande medlemmen och arbetsgivaren. Medlemmar och anställda fastställer gemensamt vilket typ av stöd som önskas, hur ofta det ska ske och var det ska ske.

24. Medlemmar som arbetar självständigt fortsätter att ha tillgång till allt stöd och alla möjligheter som klubbhuset erbjuder, inklusive främjande av rättigheter, samt hjälp med boendefrågor, kliniska, juridiska, ekonomiska och personliga frågor och deltagande i kvälls- och helgprogram.

UTBILDNING

25. Klubbhuset stödjer medlemmar att nå sina mål för yrkesutbildning och utbildning genom att hjälpa dem att dra nytta av utbildningsmöjligheter i samhället. Om klubbhuset även tillhandahåller ett internt utbildningsprogram använder det sig i betydande utsträckning av medlemmarnas färdigheter i att lära ut och handleda.

HUSETS FUNKTIONER

26. Klubbhuset är beläget i ett område där det går att garantera tillgång till allmänna transportmedel, både för att komma till och från klubbhuset och för att få tillgång till möjligheter till arbete. Klubbhuset tillhandahåller eller ordnar effektiva alternativ när tillgången till allmänna transportmedel är begränsad.
27. Stöd för att komma i kontakt med samhällets tjänster tillhandahålls av medlemmar och anställda. Detta sociala stöd är en central del av arbetet på klubbhusets enheter. Det inbegriper hjälp med rättigheter, boende och att föra medlemmarnas talan, främjande av en hälsosam livsstil samt hjälp med att få tillgång till medicinska, psykiatriska, farmakologiska och missbruksrelaterade tjänster av kvalitet i samhället.
28. Klubbhuset erbjuder hjälp, aktiviteter och möjligheter som är till för att hjälpa medlemmar att utveckla och upprätthålla en hälsosam livsstil.
29. Klubbhuset har åtagit sig att säkra ett brett val av säkra och anständiga bostäder till ett överkomligt pris, inklusive möjligheter till självständigt boende för alla medlemmar. Klubbhuset har tillgång till möjligheter som uppfyller dessa kriterier, eller om sådana inte finns utarbetar klubbhuset sitt eget program för boende. Klubbhusprogram för boende uppfyller följande grundkriterier:
- Medlemmar och personal sköter programmet tillsammans.
 - Medlemmar som bor där gör så av egen vilja.
 - Medlemmar väljer var de vill bo och med vem.
 - Policyer och rutiner utvecklas på ett sätt som stämmer överens med resten av klubbhuskulturen.
 - Nivån på stödet ökar eller minskar utifrån hur medlemmens behov ändras.
 - Medlemmar och anställda uppsöker aktivt andra medlemmar för att hjälpa dem behålla sin bostad, i synnerhet när medlemmen är inlagd på sjukhus.
30. Klubbhuset genomför en objektiv utvärdering av sin effektivitet, inklusive Clubhouse International- ackreditering.
31. Klubbhuschefen, medlemmarna, de anställda och andra tillämpliga personer deltar i ett heltäckande två eller tre veckor långt utbildningsprogram om klubbhusmodellen vid ett certifierat utbildningshus.
32. Klubbhuset har fritidsprogram och sociala program på kvällar och helger. Helgdagar firas på den faktiska helgdagen.

FINANSIERING, LEDNING OCH ADMINISTRATION

33. Klubbhuset har en oberoende styrelse, eller, om det är knutet till en finansiär som huvudman, en fristående rådgivande styrelse som består av personer som är i en unik position att tillhandahålla stöd och föra klubbhusets talan i frågor som rör ekonomi, juridik, lagstiftning, anställningsutveckling och samhälleligt stöd.
34. Klubbhuset utarbetar och upprätthåller sin egen budget, som godkänns av styrelsen eller stöds av en rådgivande styrelse, som tillhandahåller synpunkter och rekommendationer innan räkenskapsåret påbörjas, och regelbundet övervakas under räkenskapsåret.
35. De anställdas löner är konkurrenskraftiga jämfört med jämförbara tjänster inom social- och hälsoområdet.
36. Klubbhuset har stöd från tillämpliga hälsomyndigheter och alla nödvändiga tillstånd och ackrediteringar. Klubbhuset samarbetar med personer och organisationer som kan öka dess effektivitet i det bredare samhället.

37. Klubbhuset arrangerar öppna forum och har förfaranden som gör det möjligt för medlemmar och anställda att aktivt delta i beslutsfattande, i allmänhet genom konsensus om ledning, policyskapande och klubbhusets framtida inriktning och utveckling.

Svensk översättning reviderad oktober 2016

Clubhouse International
425 West 47th Street
New York, New York 10036
USA
Telephone: 212 582 0343
Fax: 212 397 1649
Web: www.clubhouse-intl.org
October, 1989 ©
Reviderad i februari 2015

Ystads kommun
Social Omsorg

SN 2016/318
2019.1591
2019-05-23

Tjänsteskrivelse

Datum Diarienummer
2019-05-03 2016/318

Socialnämndens arbetsutskott/Socialnämnden

Handläggare:
Micael von Wowern
Telefonnummer:
0411-57 72 87
E-postadress:
micael.vonwowern@ystad.se

Förfrågan om intresse av en inventering om ett SÖSK-gemensamt Fontänhus

Förslag till beslut

Socialnämndens arbetsutskott föreslår socialnämnden besluta att skicka förfrågan till Simrishamn, Tomelilla, Sjöbo och Skurup om intresse kring ett SÖSK-gemensamt Fontänhus och att respektive kommuns ansvariga politiska nämnd, vid intresse, beslutar att:

- Tillsätta en arbetsgrupp bestående av representanter från *Brukar och anhörigrådet i sydöstra Skåne* (utvecklingsledare, verksamhetsledare, brukar- och anhörigrepresentanter) med uppdrag att inventera och analysera förutsättningar och vinster med att starta/utveckla ett gemensamt Fontänhus i sydöstra Skåne
- Analysen ska innehålla en jämförelse av kostnader för en verksamhet som bedrivs idag jämfört med en brukarstyrd verksamhet och sammanfattas i en rapport liknande den som gjorts för Ystads kommun
- OM intresse finns att genomföra ovanstående, svara Socialnämnden i Ystads kommun senast den 31 augusti 2019.

Beslutsunderlag

Rapport; Höj ambitionerna inom socialpsykiatri,
Beslut SN § 73/2018-05-17,
Kopia; Beslut KSAU § 113/2018-11-07,
Kopia; Tjänsteskrivelse av kanslichef Cornelia Englén 1 februari 2019,
Kopia; Beslut KSAU § 20/2019-02-13
Kopia; Beslut KS § 38/2019-02-27,
Kopia; Beslut KF § 38/2019-03-14 Beslut om uppdrag att inventera intresset för att upprätta en gemensam brukarstyrd verksamhet i sydöstra Skåne
Tjänsteskrivelse av koordinatör Micael von Wowern, daterad den 3 maj 2019.

Sammanfattning av ärendet

Kommunfullmäktige i Ystad beslutade i april 2017 att bifalla en motion "Höj ambitionerna och utveckla innehållet i vår öppna socialpsykiatri". Socialnämnden utsåg en arbetsgrupp bestående av representanter för verksamhet och brukare/anhöriga att analysera

förutsättningar och vinster med att starta/utveckla en brukarstyrd verksamhet samt jämföra kostnaderna för dagens verksamhet och en brukarstyrd dito.

Kommunfullmäktige i Ystads kommun, beslutar den 14 mars 2019 att ge socialnämnden i uppdrag att inventera intresset för att upprätta en brukarstyrd verksamhet (Fontänhus) gemensamt med övriga kommuner sydöstra Skåne.

Ärendebeskrivning

Socialpsykiatri i Ystads kommun har sedan år 2006 samverkat kring socialpsykiatrisk verksamhet i kommunerna Simrishamn, Tomelilla, Sjöbo och Skurup. Samverkan rörde till en början gemensam kunskapsutveckling och erfarenhetsutbyte. Sedan 2010 finns en överenskommelse om samverkan som utöver gemensam kunskapsutveckling nu även innefattar gemensamma rutiner kring bl a samordnat stöd till brukare, tillgodose behovet av social gemenskap och meningsfull vardag inklusive möjligheter till sysselsättning, praktik och arbete.

Dessa kommuner tillämpar ett återhämtningsinriktat arbets- och förhållningssätt visavi vuxna med psykisk ohälsa som erhåller stöd och insatser från våra verksamheter. I detta ingår att öka möjligheter till inflytande och känslan av delaktighet kring det stöd och insatser som planeras och genomförs.

Kort om återhämtningsinriktat förhållnings- och arbetssätt

Forskning visar att 2/3-delar av de som lider av allvarlig psykisk ohälsa återhämtar sig.

Ett återhämtningsinriktat förhållnings- och arbetssätt innebär att stödja den enskilde, som lider av psykisk ohälsa, i dennes process att nå en högre grad av psykisk hälsa.

Innebärande att:

- Ge hopp om att det är möjligt att återhämta sig
- Stödja till att gå från andras till egen upptäckt
- Stödja till att gå från andras till eget ansvar
- Stödja att gå från ett passivt jag till ett aktivt jag
- Stödja till meningsskapande och känsla av sammanhang och kontakt med andra

Ett återhämtningsinriktat arbetssätt och en tillämpande av en evidensbaserad praktik förutsätter att bl a brukares erfarenhet ska tillvaratas vid all planering av stöd och insatser.

Nationella riktlinjer samt Vård och insatsprogram (VIP)

I de Nationella riktlinjerna för Schizofreni och psykossjukdomar ges sysselsättning och meningsfull vardag en hög prioritering (prioritet 3) i detta inkluderar Fontänhus.

Även i Vård och insatsprogram för Schizofreni och psykossjukdomar, som tagits fram under 2018/2019, beskrivs Fontänhus som en modell/psykosocial arbetsinriktad rehabilitering för att stödja individens återhämtning och möjlighet till inkludering i samhället.

Slutsats

Ökad brukarmedverkan och verksamhet, som är brukarstyrd skulle stärka återhämtningsprocessen. Att få ansvar och känna betydelsen av att kunna bidra ökar självkänslan och egenmakten hos den enskilde med psykisk ohälsa.

Att utveckla mer av brukarstyrd verksamhet innebär inte att de professionella inte längre behövs – Deras medverkan kommer att behövs, men på ett nytt sätt – att vara coachande och medpassagerare i en process, som styrs av brukarna.

Syftet och mål med Fontänhus är att bryta isolering, strukturera dagen, utföra meningsfulla uppgifter och ingå i en gemenskap. Fontänhusens modell är en psykosocial arbetsinriktad rehabilitering, som stödjer utveckling hos den enskilde att utveckla färdigheter som är förutsättningar återgång till arbetsmarknaden eller studier.

Finansiering

Ett genomförande av förslagen till beslut finansieras av gemensamma medel, som finns för samverkan och gemensam kunskapsutveckling hos de sydöstra Skånes kommuner.

Kansli- & Verksamhetsstab

Micael von Wowern
Koordinator

Beslut skickas till:
Socialnämnden
//
Simrishamns kommun
Tomelilla kommun
Sjöbo kommun
Skurups kommun
Micael von Wowern

SJÖBO
KOMMUN

Vård- och
omsorgsförvaltningen

Tjänsteskrivelse

Gällande frågan om intresse för ett SÖSK-gemensamt Fontänhus

Verksamhetschef Lisbeth Larsson och enhetschef Anders Nilsson har gemensamt analyserat förutsättningar för ett gemensamt Fontänshus i SÖSK.

Analysen visar att socialpsykiatrin i Sjöbo kommun inom samtliga delar så som boendestöd, sysselsättning och öppna verksamheten under en fyra års period ökat med ca 20 %. Fler kunder söker sig således till verksamheten och efterfrågan ökar av insatser. Utifrån detta ses det som positivt att ett Fontänshus startas som en kompletterad del till verksamheten. Socialpsykiatrin i Sjöbo Kommun kan tänka sig att del finansiera Fontänhuset genom att erbjuda Fontänhuset möjlighet att ta del av Socialpsykiatrins arbetsterapeut, arbetskonsulent samt projekt ”Häng med oss ut” till en volym av 50 % tjänst under ett års period som sedan får utvärderas om detta ska utökas eller ej.

Svårigheterna som analysen har visat är att det är svårt att få ett grepp om hur stor målgruppen för Fontänshuset kan vara vilket gör det svårt att kartlägga efterfrågan. Likaså finns en svårighet för målgruppen att ta sig till centralt placerad verksamhet i annan kommun utan personalstöd. I målgruppens problematik finns ofta en svårighet att använda allmänna kommunikationer samt en rädsla för främmande miljöer. Eftersom befintlig verksamhet i Socialpsykiatrin har växt de senaste fyra åren finns en svårighet att avsätta ekonomiska medel då dessa behövs för att utveckla befintlig verksamhet.

Således är verksamhetschef Lisbeth Larsson och enhetschef Anders Nilsson positiva till etablering som en kompletterande del av befintlig verksamhet. Fontänhus tanken med kamratstöd och frivilliga insatser som syftar till delaktighet och social gemenskap har givit goda resultat på flera platser. Därav är det intressant tanke att starta ett Fontänshus även inom SÖSK. Men för Sjöbo Kommuns del behöver detta i så fall ske utifrån den del finansieringen som angivits i detta dokument.

Sjöbo 2019-09-09

Lisbeth Larsson
Verksamhetschef

Anders Nilsson
Enhetschef

Tjänsteskrivelse

Postadress
Sjöbo kommun
275 80 SJÖBO

Besöksadress
Gamla Torget 10
Sjöbo

Telefon
0416-270 00
(växel)

Fax
0416-51 17 92

Bankgiro
662-7574

Internet
www.sjobo.se

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum	Dnr
2019-09-04	2019/251
	Hid

Vård och omsorgsförvaltningen
Eva Gustafsson
förvaltningschef

Vård- och omsorgsnämndens mål 2020

Vård och omsorgsförvaltningens förslag till beslut

Sammanfattning av ärendet

Nämndens verksamhetsplan med interna mål skall enligt kommunstyrelsens tidplan vara klar den 31 oktober. Vård- och omsorgsnämnden behöver därför inleda diskussion om målen redan i september, även om kommunfullmäktige ännu inte beslutat om budget inkl vision och nya fokusområden och övergripande mål.

Beslutsunderlag

Vård och omsorgsförvaltningen

Eva Gustafsson
förvaltningschef

Datum
2019-09-18

Ekonomiavdelningen
Ann-Christin Walméus

Tidplan budget 2020

Datum	Aktivitet	Kommentar
22/8	Ny skatteunderlagsprognos	
28/8 K1 10.00-12.00	Presentation budgetförslag.	<ul style="list-style-type: none"> • Fackförbund • Kommundirektör • Ekonomichef • Budgetchef • Förvaltningschefer • Ekonomer • Avdelningschefer kommunstyrelsen
28/8 K1 15.30-16.30	Presentation budgetförslag.	<ul style="list-style-type: none"> • Respektive nämnd (familjenämnden, vård- och omsorgsnämnden, tekniska nämnden, samhällsbyggnadsnämnden) inklusive kommunstyrelsen ska representeras av dess presidium. • Gruppledarna för partierna i kommunfullmäktige. De partier som inte är representerade i presidierna får delta med ytterligare en förtroendevald representant utöver gruppledaren Därför kan ytterligare en förtroendevald representant delta för Socialdemokraterna, Liberalerna, Sverigedemokraterna, Sjöbopartiet, Miljöpartiet de gröna, och Vänsterpartiet. • Kommundirektör • Ekonomichef • Budgetchef
28/8	Budget 2020 är inlagt i hypergene och verksamhetsplaneringen påbörjas	
Sep	Budgetproposition	

Postadress	Besöksadress	Telefon	Fax	Bankgiro	Internet
Sjöbo kommun 275 80 SJÖBO	Gamla Torget 10 Sjöbo	0416-270 00 (växel)	0416-51 17 92	662-7574	www.sjobo.se

Datum	Aktivitet	Kommentar
4/9	Ks au beslutar om budget och flerårsplan. Partierna ska lämna in budgetförslagen.	
5/9 13.00	Samverkan	Protokoll justeras direkt.
11/9	Ks beslutar om budget och flerårsplan.	
25/9	KF beslutar om budget och flerårsplan.	Fastställer skattesats.
1/10	Ny prognos skatteunderlag och utjämningsystemen.	
31/10	Verksamhetsplaner 2020 ska vara klara.	
19/12	Ny skatteunderlagsprognos, PO-pålägg.	
12/12	Internbudgeten inrapporterad i Hypergene.	
20/12	Nämndens internbudget ska vara beslutad.	
30/12	Internbudgeten ska vara inrapporterad i ekonomisystemet. Lokala handlingsplaner 2020 ska vara klara.	

Postadress
Sjöbo kommun
275 80 SJÖBO

Besöksadress
Gamla Torget 10
Sjöbo

Telefon
0416-270 00
(växel)

Fax
0416-51 17 92

Bankgiro
662-7574

Internet
www.sjobo.se

Målarbete vård och omsorgsnämnden 2020

Mål 1

Bemanningen inom vård och omsorg ska vara välfungerande

Smarta mål anpassas i respektive arbetsgrupp och kan t ex innebära att minska användningen av timanställda till förmån för tv anställd personal, att minska sjuktagen, att öka kundnöjdheten, att anpassa personalens schema efter kundernas behov, att skapa samplanering och underlätta för personalen att göra resurspass, att öka kontinuiteten för kunderna.

Mål 2

All personal känner till och arbetar efter förvaltningens riktlinjer och handlingsplaner.

Smarta mål anpassas i respektive arbetsgrupp och kan t ex innebära att öka efterlevnad av basala hygienrutiner, att ordinationer från legitimerad personal ska utföras, att handlingsplaner som är ett led i arbetet mot tillbud ska efterlevas.

Mål 3

Förvaltningen ger en god vård och omsorg till kunder med komplexa svårigheter och diagnoser

Smarta mål anpassas i respektive arbetsgrupp och kan t ex innebära att man identifierar och åtgärdar ett kompetensutvecklingsbehov, att man identifierar och genomför nya arbetsmetoder eller samverkansformer

Mål 4

Förvaltningen ska arbeta för en hållbar utveckling

Smarta mål ska anpassas i respektive arbetsgrupp och kan t ex innebära att man identifierar och åtgärdar inom områden såsom deltagande i Tena Identify, användandet av kemikalier, minskat matsvinn

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum	Dnr
2019-09-16	2019/256
	Hid

Vård och omsorgsförvaltningen
Gunilla Lynghed
Administrativ chef vård och
omsorgsförvaltningen

Revisor i Herman J Rosenqvist understödsfond

Vård och omsorgsförvaltningens förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden beslutar föreslå kommunfullmäktige utse revisor i Herman J Rosenqvist understödsfond.

Sammanfattning av ärendet

Herman J Rosenqvists understödsfond förvaltas för närvarande av Svenska Handelsbanken i Vollsjö och utdelning ombesörjs av kommunen, vård- och omsorgsnämnden.

När det inte längre finns kvar några andra mottagare enligt testamentet kommer kommunen att ta över förvaltningen av fonden.

För att fonden skall kunna registreras behöver länsstyrelsen uppgifter om vem som är utsedd revisor (kan vara lekmannarevisor) och vård- och omsorgsnämnden behöver därför begära att kommunfullmäktige utser revisor i Herman J Rosenqvist understödsfond.

Behållningen i fonden uppgår till 147 284,35 kr och utdelningsbart belopp har inte funnits de senaste åren. När fonden är registrerad och förvaltningen har övergått till kommunen behöver frågan om permutationsansökan för ändring av villkoren för utdelning tas upp.

Beslutsunderlag

Ansökan om registrering av Herman J Rosenqvist understödsfond med bilagor

Vård och omsorgsförvaltningen

Gunilla Lynghed
Administrativ chef vård och omsorgsförvaltningen
0416-27234

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum 2019-09-16 Dnr 2019/255
Hid

Vård och omsorgsförvaltningen
Gunilla Lynghed
Administrativ chef vård och
omsorgsförvaltningen

Skrivelser von september 2019

Vård och omsorgsförvaltningens förslag till beslut

Ärendet läggs till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

För vård- och omsorgsnämndens kännedom föreligger följande skrivelser, beslut och meddelande:

Ej sekretess:

Från kommunfullmäktige:

Beslut KF 2019-06-17, Avgifter inom vård och omsorg från 2020

Beslut KF 2019-06-17, Delårsrapport 1 2019 (ärendenr 2019/221)

Från kommunstyrelsen:

Beslut KS 2019-08-21, SKL rekommendation om kommunernas gemensamma

finansiering av ett mer samlat system för kunskapsstyrning i socialtjänstens verksamheter

Beslut KS 2019-08-21, Vård- och omsorgsnämnden - Ekonomisk uppföljning 2019

Beslut KS 2019-08-21, Uppföljning Sjöbo kommun per den 30 juni 2019 (Ärendenr

2019/242)

Från Svenska kommunförbundet:

Utjämning av LSS-kostnader mellan kommuner, utjämningsåret 2020, preliminärt utfall

Skrivelse angående Sjöbo kommuns ställningstagande avseende rekommendationen till kommunerna om gemensam finansiering för kunskapsstyrning inom socialtjänsten

Minnesanteckningar vid Kommunala Tillgänglighetsrådets möte 2019-09-04

Sekretess:

Dom från Kammarrätten Mål nr 3298-19 avseende överklagat beslut om rätten att ta del av allmän handling avseende journaler i sin helhet för avliden person, att användas som underlag i arvsvist.

Kammarrätten avslår överklagandet.

Vård och omsorgsförvaltningen

Gunilla Lynghed
Administrativ chef vård och omsorgsförvaltningen
0416-27234

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum	Dnr
2019-09-16	2019/221
	Hid

Vård och omsorgsförvaltningen
Gunilla Lynghed
Administrativ chef vård och
omsorgsförvaltningen

Kommunfullmäktige

Skrivelse Beslut KF 2019-06-17 Delårsrapport 1 2019

Vård och omsorgsförvaltningens förslag till beslut
Ärendet läggs till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet
Beslut KF 2019-06-17 Delårsrapport 1 2019
Delårsrapport 1 2019 Januari - April

Vård och omsorgsförvaltningen

Gunilla Lynghed
Administrativ chef vård och omsorgsförvaltningen
0416-27234

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum	Dnr
2019-09-16	2019/242
	Hid

Vård och omsorgsförvaltningen
Gunilla Lynghed
Administrativ chef vård och
omsorgsförvaltningen

Kommunstyrelsen

**Skrivelse Beslut KS 2019-08-21 Uppföljning Sjöbo kommun per
den 30 juni 2019**

Vård och omsorgsförvaltningens förslag till beslut
Ärendet läggs till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Beslut KS 2019-08-21, Uppföljning Sjöbo kommun per den 30 juni 2019
Uppföljning totalt juni 2019

Vård och omsorgsförvaltningen

Gunilla Lynghed
Administrativ chef vård och omsorgsförvaltningen
0416-27234